

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2021

05 - 11 Nisan Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	3
05-11 NİSAN 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	3
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	4
BİRŞEY DEĞİŞMEYECEKTİ NEDEN DEĞİŞTİ!	8
ULUSLARARASI KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARINDAN YATIRIMCILARA, "TL'DEN ÇIKIN" UYARISI!	9
KAMUNUN İÇ VE DIŞ BORÇ RİSKLERİ BÜYÜYOR!	10
TÜM HEDEFLER SAPTI!	11
FON'DA PARA VAR AMA İŞÇİYE YOK	12
DIŞ BORÇ STOKUNUN MİLLİ GELİRE ORANI, CUMHURİYET TARİHİNİN REKORUNU KIRDI!	13
EN HIZLI KAÇIŞ!	13
ZAM YAĞMURU KAPIDA	14
YURTTAŞ BORCU BORÇLA KAPATILYOR	15
SARAY, ESNAFI VE ÇALIŞANI RAMAZANDA DA AÇLIĞA TERK ETTİ	15
MİLYONLAR AÇLIK TEHDİDİYLE KARŞI KARŞIYA	16
İKİ PAKET ÇOCUK BEZİNE EŞDEĞER SOSYAL YARDIM	17
EV İŞÇİLERİ SOSYAL GÜVENCEDEDEN VE YARDIMDAN MAHRUMLAR	18
EMEKLİLERİN AÇLIĞA İSYANI	19
CİDDİ CİDDİ ÇOK YOKSULUZ!	20
200 KİŞİLİK İŞ İLANINA 52 BİN BAŞVURU YAPILDI: 45 BİNİ ÜNİVERSİTE MEZUNU	22
TAM KAPANMA TAM DESTEK!	22
MAAŞ SALTANATI	23
KAYYUM AYLIK 35 BİN TL'YE DANIŞACAK	24
KARİYER YOLLARINI USULSÜZLÜK ÖRMÜŞ	24
FON YAĞMALANDI UYGULAMA BİTTİ	25
AKP'YE LÜKS HALKA SEFALET	25
13,5 MİLYAR TL KAMU ZARARI	28
BU SEFERKİ 'HATA' 410 MİLYON TL!	28
ELEKTRİKTE ŞİRKETLERE İNDİRİM; DOĞALGAZDA VATANDAŞA ZAM	29
AKKUYU'DA SALGIN BAHANESİ KABUL EDİLEMEZ, 'GÜVENLİK TEDBİRLERİ EKSIKSİZ YERİNE GETİRİLMELİ	30
KİRLİLİĞİ ÖLÇMEYE ELEKTRİK BAHANESİ	30
MAKAM ARAÇLARINA AYLIK BİR MİLYON TL	31
MİLYARLIK ANTALYA ŞEHİR HASTANESİ İHALESİ ÖZEL DAVETLE BİLDİK ŞİRKETE VERİLDİ	31
SÖNDÜRME UÇAĞI DA HELİKOPTERİ DE KİRALAYAMADILAR	32
TURİZM BAKANİ ALIN TERİNE ÇÖKTÜ	33
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI'NIN SKANDAL İHALESİ TANIDIK İSME GİTTİ	33
USULSÜZ MİLYONLAR ŞİRKETİN KASASINA	34
REKTÖRÜN OĞLUNUN ÖNLENEMEZ YÜKSELİŞİ	35
TORBADAN KANAL İSTANBUL ÇIKTI	36
VAKALARI PATLATAN İŞTE BU ARSIZLIĞINIZ	37
PANDEMI GÖLGESİNDE DÜNYA'DA EĞİTİM NASIL DEVAM EDİYOR?	39
DAĞITILAN TABLET SAYISI 2 MİLYON MU, 660 BİN Mİ?	44
MEB KARARSIZLIĞI İLE YENİ BİR KAOSUN ORTAYA ÇIKMASINA NEDEN OLDU!	45
2,4 MİLYON HANE İNTERNETTEN MAHRUM!	46
TÜRKİYE'NİN İNTERNET KARNESİ ZAYIF	46
SOSYAL DEVLETİN YOKLUĞU, MADDE BAĞIMLILIĞI SORUNUNU DAHA DA YIKICI HALE GETİRİYOR	47
İSTANBUL SÖZLEŞMESİNDEN ÇIKILMASINA DAİR KARAR YOK HÜKMÜNDEDİR!	49
TEK ADAMIN İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NDEN ÇIKMA KARARINA DÜNYADAN TEPKİLER SÜRÜYOR...	51
DİL SÜRÇMESİ Mİ NİYET BEYANI MI?	52
MECLİS'E DARBE	52
"BİR ZORBANIN TALEBİ TBMM'NİN İRADESİNE GÖLGE DÜŞÜRDÜ"	53
FALİ MEÇHUL GAZETECİ CİNAYETLERİ VE CEZASIZLIK	54

ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMLERİ ARAŞTIRILMAMIŞ!	57
YEREL SEÇİM DEĞİL SONUN BAŞLANGICI	57
SU FAKİRLİĞİNİN SEBEBİ AKP'DİR	58
STRATEJİDEN VE DİPLOMASİDEN YOKSUN, SAVRULAN DIŞ POLİTİKAMIZ!	60
UTANMASALAR TBMM'Yİ KAPATACAKLAR	63

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudu olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

05-11 NİSAN 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***05 Nisan Avukatlar Günü**

*06 Nisan 1920'de Anadolu Ajansı, Türk Kurtuluş Savaşı hakkındaki haberleri duyurmak amacıyla Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla Halide Edip Adıvar ve Yunus Nadi tarafından Ankara'da kuruldu.

*06 Nisan Öldürülen Gazeteciler Günü Yazı işleri müdürü ve başyazarı olduğu Serbesti Gazetesi'ndeki yazılarında İttihat ve Terakki yönetimini sert bir dille eleştiren gazeteci, 6 Nisan 1909 günü vurularak öldürülmüş ve Türkiye'de ilk basın şehidi olarak tarihe geçmiştir. Öldürülmesinden sonra gelişen olaylar, İttihat ve Terakki yönetimine karşı gelişen 31 Mart Ayaklanması'nı tetikledi. Öldürüldüğü 6 Nisan günü, Türkiye'de "Öldürülen Gazeteciler Günü" olarak kabul edilir.

***07 Nisan Dünya Sağlık Günü**

*07 Nisan 1948'de **Dünya Sağlık Örgütü (WHO)**, Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak kuruldu.

*07 Nisan 1969, **İnternet'in sembolik doğum günü** olarak kabul edilir.

*07 Nisan 2019'da **Atatürk Havalimanı yolculu seferlere kapatıldı. İstanbul Havalimanı tam kapasite ile seferlerine başladı.**

*08 Nisan 1923'de Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk **9 Umde'**yi açıkladı. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin seçim bildirisi niteliğindeki bu ilkelerin başında, '**Egemenlik Ulusundur**' maddesi gelmekteydi.

***08 Nisan Dünya Romanlar Günü**

*10 Nisan 2004 yılında İş adamı **Sakıp Sabancı hayatını kaybetti.**

*10 Nisan 1845'de **Türk Polis Teşkilatı** kuruldu.

***10 Nisan Polis Günü(Haftası)**

*11 Nisan 1919'de **Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)** kuruldu.

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

-Kamunun İstihdamı 147 Bin Kişi Arttı

• Türkiye'de toplam istihdamın 1 milyon 300 bin kişiye yakın azaldığı 2020 yılında kamu kurum ve kuruluşlarının toplam istihdamı ise 147 bin kişi artarak 4 milyon 792 bin kişiye çıktı.

• 2020 yılında kamuda kadrolu olarak çalışanların sayısı 31 bin kişi artarak 2 milyon 970 bin kişiye, sözleşmeli personel sayısı 75 bin kişi artarak 503 bin kişiye, sürekli işçi sayısı 39 bin kişi artarak 1 milyon 162 bin kişiye, geçici işçi sayısı bin kişi artarak 50 bin kişiye, diğer statülerde çalıştırılanların sayısı da 2 bin kişi artarak 107 bin kişiye yükseldi.

-Kapasite Kullanımı Düşüyor

• İmalat sanayi sektörü bu yıl mart ayında yüzde 74,7 oranında kapasite kullanım oranıyla üretim yaptı.

• Kapasite kullanımı bu yıl ocak ayına göre 0,7 puan, şubat ayına göre 0,2 puan ve geçen yılın aynı ayına göre 0,6 puan azaldı.

• Sektör bu yıl ocakta yüzde 75,4, şubatta yüzde 74,9, geçen yıl mart ayında da yüzde 75,3 oranında kapasite kullanım oranıyla üretim yapmıştı.

• Ocak-Mart 2021 dönemindeki ortalama kapasite kullanım oranı ise yüzde 75 olarak gerçekleşti. Geçen yılın aynı döneminde de bu oran yüzde 75,6 olarak gerçekleşmişti.

-Merkez Bankası Swap Borcuyla Rezerv Artırdı

• **Brüt Rezerv (Varlık):** Merkez Bankasının, **brüt rezervi** (altın + döviz); geçen hafta (12 -19 Mart haftası) 1 milyar 550 milyon dolar artarak 19 Mart itibarıyla 93 milyar 151 milyon dolara yükseldi. Rezervde yaşanan artış aynı hafta bankanın döviz ve altın swap borçlarında gözlenen 4 milyar 440 milyon dolarlık artıştan kaynaklandı.

• 12-19 Mart haftasında, brüt döviz rezervi 1 milyar 234 milyon dolar artarak **53 milyar 898 milyon dolara yükselirken, altın varlıkları da 316 milyar dolar artarak 39 milyar 263 milyar dolara çıktı.**

• Merkez Bankasının bilançosunda gözüken döviz ve altın borçları geçen hafta 3 milyar 172 milyon dolar azalarak 94 milyar 30 milyon dolara gerilerken, bilançosunda gözükmeyen döviz ve altın swap borçları ise 4 milyar 440 milyon dolar artarak 62 milyar 89 milyon dolara çıktı. Böylece bankanın swap dahil toplam döviz ve altın borçları 1 milyar 268 milyon dolar artarak 156 milyar 119 milyon dolara yükseldi.

• **Net Rezerv:** Böylece Merkez Bankasının swap borçları dahil **net rezervi önceki haftaya göre 257 milyar dolar azalarak (eksi) - 61,3 milyar dolardan -61 milyar dolara indi.**

• IMF ile 2002 yılında imzalanan Stand-by anlaşması ile kararlaştırılan analitik bilançoya göre ise (kamunun döviz mevduatı Merkez Bankası borcu **sayılmadığında**) net rezerv (eksi) -46,7 milyar dolardan (eksi) - 48,4 milyar dolara yükseldi.

-Yabancı Yatırımcı Tuzağa Düştü

- Merkez Bankasının, tahminlerin üzerine çıkarak 2 puan faiz artırdığı 12-19 Mart haftasında yabancı yatırımcılar Türkiye’de hisse senedi ve Devlet tahvillerine 500 milyon dolara yakın yeni yatırım yaparken bankalara yaptıkları swaplarla da 1,3 milyar dolarlık sıcak para getirdi.
- Ancak Merkez Bankası yönetiminde yaşanan gece yarısı değişikliğinden sonra gerek Devlet tahvili faizlerinin artması gerekse hisse senedi fiyatlarında yaşanan dramatik düşüşler, gerekse de Türk lirasının yüzde 10’dan fazla değer kaybetmesi nedeniyle yabancı yatırımcılar önemli bir zararla karşı karşıya kaldılar.
- **Yabancı yatırımcıların Borsa İstanbul’da işlem gören hisse senetlerinde, Devlet ve özel sektör iç borçlanma kağıtlarında ve bankalarda TL ve döviz mevduatı olarak tuttukları portföyleri (sıcak para) 12 -19 Mart haftasında, 70 milyon dolar artarak 70,7 milyar dolar oldu.**
- Yabancı yatırımcılar 12-19 Mart haftasında Borsa İstanbul’da 60,4 milyon dolarlık net hisse senedi, 427,2 milyon dolarlık da Devlet iç borçlanma kâğıdı satın aldılar. Şirket borçlanma senetlerinde ise önemli bir hareket gözlenmedi. Dolayısıyla geçen hafta net olarak 487 milyon dolarlık bir portföy yatırımı girişi yaşandı. Yabancıların 2021 yılı içerisinde Türkiye’deki net alımları 1 milyar doları geçti.
- Yabancı yatırımcıların 19 Mart itibarıyla 70,7 milyar dolar olan Türkiye’deki portföylerinin 28,9 milyar dolarlık kısmı hisse senetlerinden, 10,2 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör iç borçlanma kağıtlarından ve 31,6 milyar dolarlık kısmı da bankalardaki döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor.
- **Swap:** Bu arada, yabancı bankaların Türkiye’deki bankalarla yaptıkları swapların ise söz konusu haftada 24 milyar dolara yükseldiği tahmin ediliyor. Swaplarla birlikte Türkiye’deki sıcak paranın 19 Mart döviz kurlarıyla değeri 94,7 milyar doları buluyor.

-Devletin Borçları Büyümeye Devam Ediyor

- Hazinesin toplam iç ve dış borçları bu yılın ilk iki aylık döneminde 47,5 milyar lira daha artarak 1 trilyon 860 milyar liraya kadar yükseldi.
- Ocak-Şubat 2021 döneminde borç stokunda yaşanan artışın 22,2 milyar liralık kısmı iç borçlardan, 25,3 milyar liralık kısmı ise dış borçlardan kaynaklandı. İç borç stoku 1 trilyon 83 milyar liraya, dış borç stoku ise 777,1 milyar liraya (105,2 milyar dolara) kadar çıktı.
- **Faiz Yükü:** Faiz oranlarında yaşanan artış iç borç stokunun faiz yükünü 2020 yılı sonuna göre 61,8 milyar lira artırdı. 2020 yılı sonunda 544,5 milyar lira olan iç borç stoku için bu yılın gelecek aylarında ve sonraki yıllarda ödenmesi gereken faiz miktarı 606,3 milyar liraya yükseldi.
- **Kur Riski:** Kamu borcuyla ilgili en önemli endişe olan döviz cinsinden alınan iç ve dış borçlar ilk iki ayda 26,9 milyar lira artarak 1 trilyon 44 milyar liraya çıkarken, TL cinsinden alınan borçlar ise 20,7 milyar lira artarak 815,1 milyar lira oldu.
- Döviz ve altın olarak alınan borçların borç stoku içerisindeki payı Şubat 2021 itibarıyla yüzde 56,2 olarak gerçekleşti. Bu oran son haftalarda TL’nin yaşadığı yüksek değer kaybı nedeniyle döviz ve altın cinsinden borçların stok içerisindeki payının çok daha yüksek düzeye çıktığı tahmin ediliyor.
- Dış borç stokunun tamamı, iç borç stokunun ise yüzde 24,7’si döviz ve altın cinsinden alınan borçlardan oluşuyor. Devlet, kur farkı ve altın fiyatları nedeniyle döviz ve altın cinsinden borçlar yüzünden çok büyük bir maliyete katlanıyor.

-Dövizle Borçlanma Tam Gaz Sürüyor

- Tayyip Erdoğan’ın açıklayacağına ilişkin ilk anonsun Kasım 2020’de yapıldığı “reform programı” kapsamında dövizle iç borçlanmanın azaltılacağını açıklamasına rağmen bu yılın ilk iki ayındaki iç borçlanmaların önemli bir bölümü yine yabancı para ile yapıldı.
- Ocak-Şubat 2021 döneminde, Hazine 112,7 milyar liralık yeni iç borçlanmanın 32,9 milyar lirası döviz cinsinden yapıldı. Aynı dönemdeki dış borçlanma ise 26,1 milyar lira oldu. Dolayısıyla bu dönemdeki yeni borçlanmanın 59 milyar liralık kısmı, diğer bir ifadeyle yüzde 52’si döviz cinsinden yapıldı.
- Aynı dönemde iç borç ana para ödemeleri ise 60,4 milyar lira, dış borç anapara ödemeleri de 1,4 milyar lira olarak gerçekleşti.
- Bütçe nakit dengesinin 4,4 milyar lira fazla verdiği bu yıl ocak- şubat döneminde nakit açığının finansmanı için yapılan net borçlanma ise 50,8 milyar lira oldu.

-Kredi ve Mevduat Gelişmeleri

Mevduat

19-23 Mart 2021 günleri arasında Bankalardaki (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduat, döviz kurunda aynı günler arasında yaşanan yüzde 10 civarındaki artışın etkisiyle 144,8 milyar lira artarak 3 trilyon 568 milyar liraya yükseldi.

• **Dolarizasyon:** TL cinsinden mevduatların, tasarruf sahiplerinin aynı günlerde 6,7 milyar dolarlık döviz mevduatı satarak TL'ye geçmelerinin etkisiyle 52,7 milyar lira artarak 1 trilyon 621 milyar liraya yükseldiği bu dönemde, yabancı para mevduatların TL karşılığı ise 92,3 milyar lira artarak 1 trilyon 947 milyar lira oldu. Yabancı para mevduatlar, dolar cinsinden bakıldığında 6,7 milyar dolar azalarak 249 milyar dolara geriledi.

• Merkez Bankası Başkanının değiştirilmesiyle kurda yaşanan sıçramayı değerlendirip 6,7 milyar dolarlık döviz mevduatı satılmasına rağmen toplam mevduattaki dolarizasyon oranı azalmadı aksine yüzde 54,2'den yüzde 54,6'ya çıktı. **Bankalardaki yurt içi ve yurt dışı kaynaklı toplam mevduatın yarısından çoğunu yine yabancı para cinsinden açılmış mevduatlar oluşturmaya devam etti.**

• **Dolarizasyon; gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 57,4 olarak gerçekleşti. Gerçek kişilere ait döviz mevduatları 19-23 Mart günleri arasında 5,7 milyar dolar azalarak 160 milyar dolara indi.**

• Bu kadar yüksek miktarda döviz satılmasına rağmen döviz kurunun çıktığı yerde kalmış olması dikkat çekiyor. *Bu dönemde döviz mevduatını satarak TL'ye geçenlerin de yeniden döviz mevduatına geçmek için kurun gerilemesini bekledikleri tahmin ediliyor.*

• **Ekonomi yönetimine güvenmeyen vatandaşlar** Merkez Bankasının **faiz artırımlarına ve döviz kurlarında yaşanan düşüşe rağmen** ağırlıklı olarak döviz ve altın mevduatını tercih etmeye devam ediyor. Vatandaşlar ekonomi politikalarına ve iktidara güvenmediği için faiz artırımıyla döviz kurunda yaşanan düşüşü döviz alım fırsatı olarak değerlendiriyor.

Krediler

• Bankaların mali kesim dışındaki kesimlere verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 19-23 Mart günleri arasında, tümü de döviz cinsinden açılmış kredilerde kur artışı yüzünden yaşanan büyümenin etkisiyle 88,1 milyar liralık artışla 3 trilyon 684 milyar liraya yükseldi.

• Bu dönemde TL krediler 1,6 milyar lira daralırken, döviz kredilerinde kurda yaşanan yükseliş yüzünden 89,7 milyar liralık büyüme yaşandı. Mali kesim dışındakilere verilen döviz kredileri dolar cinsinden ise 135 milyon dolar azalarak 165,5 milyar dolara indi.

-KOBİ'lerin Banka Borcu 860 Milyar Lira

• Küçük ve orta boy işletmelerin bankalara olan kredi borçları ise 19 Mart itibarıyla 860,3 milyar liraya çıktı.

• BDDK'nın verilerine göre KOBİ'lerin bankalara olan kredi borçları 12 – 19 Mart 2021 günleri arasında 1,4 milyar lira daha arttı.

• KOBİ kredilerinin 16,3 milyar dolarlık (119 milyar liralık) kısmı döviz kredilerinden oluşuyor.

• KOBİ'lerin zamanında ödeyemediği kredi borçları 56,8 milyar liraya geriledi.

-Vatandaşın Banka Borcu 850 Milyar

• **Vatandaşın bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu** 12 - 19 Mart günleri arasında 749 milyon lira azalarak 849 milyar lira oldu. Faiz artışına rağmen vatandaşların borcunda yıl başından bu yana ise 14,2 milyar liralık artış oldu.

• Bu borcun 701,6 milyar lirası tüketici kredilerinden, 147,7 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 445 milyon liralık artış yaşanırken, kredi kartı borçlarında ise 1,2 milyar liralık azalış yaşandı.

• **İktidarın, salgına karşı alınan önlemler nedeniyle işini kaybeden, işini kaybetmediği halde geliri azalan, zorunlu izne çıkarılan vatandaşlara temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için bankalardan borçlanmayı adres göstermesi vatandaşların bankalara olan borcunu geçen yıl yüzde 41 oranında büyümesine yol açmıştı.**

-Faiz Oranları – Türkiye'nin Riski Yeniden Artıyor

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 19 Mart itibarıyla bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 0,48 puan daha artarak yüzde 17,94'e çıkarken ticari kredi faizleri ise 0,64 puan yükselerek yüzde 19,92 oldu.

Merkez Bankası Fonlama Faizi

- Merkez Bankasının bankalara çeşitli yollardan verdiği paranın ortalama faizi. Politika faizine paralel olarak arttı ve **26 Mart itibarıyla** de yüzde 19'a yükseldi.

- **Türkiye yüzde 19'a çıkarılan Merkez Bankası politika faiziyle dünyada en yüksek faiz uygulayan ilk 10 ülke arasında yer alıyor. Sadece Venezuela, Zimerebankasıabve, Arjantin, Yemen, Liberya, Surinam gibi ülkeler Türkiye'den daha yüksek faiz uyguluyor. Üç ülkede faiz negatif, yani sıfırın altında; 22 ülkede politika faizi sıfır; 29 ülkede yüzde 0,1 ile yüzde 1 arasında; 44 ülkede yüzde 1,25 ile yüzde 3,95 arasında; 46 ülkede yüzde 4 ile yüzde 9,5 arasında; 15 ülkede ise yüz de 10-18,5 arasında politika faizi uygulanıyor.**

- Diğer bir ifadeyle Türkiye 160 ülkeden yüksek faiz uyguluyor.

- Merkez Bankasının politika faizi (1 hafta vadeli repo) geçen yıl Eylül ayından bu yana 10,75 puan arttı. Geçen yıl mayıs ayında 8,25'e kadar düşürülen politika faizi eylülde yüzde 10,25'e, kasımda yüzde 15'e, aralıkta yüzde 17'ye çıkarılmış, bu ay ise yüzde 19 olarak ilan edilmişti.

İç Borçlanma Kağıtlarının Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvili 26 Mart günü yüzde 19,28 faiz oranıyla (**gösterge faiz**) işlem gördü. Beş yıl vadelinin faizi yüzde 29,12'ye, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 18,73'e yükseldi. Faiz oranı bir önceki haftaya göre iki yıl vadeli 2,91 puan, 5 yıl vadeli 3,88 puan, on yıl vadeli ise 4,67 puan arttı,

- **BAZI ÜLKELERİN FAİZİ: Aynı gün (26 Mart) Almanya'nın iki yıl vadeli tahvilleri -0,715, Japonya tahvilleri yüzde -0,135, İngiltere tahvilleri yüzde 0,061, ABD tahvilleri ise yüzde 0,139 faiz oranıyla işlem gördü.**

Risk Primi (CDS)

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası*) ise geçen hafta Merkez Bankası Başkanının görevden alınmasından sonra yüzde 50'den fazla artarak 308,61'den 26 Mart itibarıyla 464,1'e kadar tırmandı.

- **Türkiye hala en yüksek riske sahip ülke konumunu sürdürüyor.**

- **Türkiye'ye en yakın ülke olan Brezilya'nın risk primi 217,6 düzeyinde bulunuyor. Risk primi en düşük ülke ise 7,74'le Danimarka. Risk priminin yüksek seyretmesi Türkiye'nin dış borçlanma maliyetlerinin yüksekliğini gösteriyor.**

- Türkiye'nin risk primi, son bir haftada yüzde 50,4, son bir ayda yüzde 55,6 oranında artarken, son altı ayda yüzde 13,7, son bir yılda ise yüzde 6,1 oranında azaldı.

- Risk primi son 5 yılda en düşük noktaya 152,28'le 5 Ocak 2018 tarihinde inmiş, en yüksek noktaya da 643,15 değeriyle 10 Mayıs 2020 tarihinde çıkmıştı.

-İki Ayda 18 Bin Çek Karşılıksız Çıktı

- Bu yılın ocak-şubat döneminde 4 bin 157 kişinin toplam 18 bin 47 çeki bankalara ibrazında karşılıksız çıktı. Karşılıksız çek sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 43,2 oranında azalırken, karşılıksız çıkan çeklerin parasal tutarı da yüzde 19 oranında azalarak 1,5 milyar lira olarak gerçekleşti.

- Aynı dönemde mahkemeler 7 bin 937 kişiye de çek kesme yasağı getirdi.

- Çeki karşılıksız çıkanlar diğer yaptırımların yanı sıra adli para cezasına çarptırılıyor, adli para cezası ödenmez ise hapis cezasına dönüştürülüyor.

-İcra Dairelerindeki Dosya Sayısı 22,3 Milyona Yaklaştı

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak-26 Mart günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 1 milyon 928 bin 390 yeni dosya gelirken, 1 milyon 885 bin 644 dosya ise sonuçlandırıldı.

- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise bir yıl öncesine göre (26 Mart 2020 tarihine göre) 1 milyon 552 bin 840 adet artarak 22 milyon 248 bin 239'a çıktı.

-Açlık Yoksulluk Sınırları

- Türk-İş dört kişilik bir ailenin açlık sınırını mart ayı için 2 bin 736 lira, yoksulluk sınırını da 8 bin 912 lira olarak hesapladı. Açlık sınırı mart ayında bir önceki aya göre 17 lira, geçen yılın sonuna göre de 146 lira arttı.
- Birleşik-Kamu İş Konfederasyonuna göre ise açlık sınırı martta bir önceki aya göre 84 lira artarak 3 bin 397 liraya yükselirken, yoksulluk sınırı da 109 lira artarak 11 bin 575 liraya yükseldi. Aynı hesaplama göre açlık sınırında geçen yılın sonuna göre 251 liralık, yoksulluk sınırında da 389 liralık artış yaşandı.

-Kurulan ve Kapanan Şirket ile Esnaf Sayıları

- TOBB'un verilerine göre, bu yıl ocak-şubat döneminde toplam 26 bin 414 yeni şirket ve gerçek kişi ticari işletmesi kurulurken, 11 bin 175 şirket ve gerçek kişi ticari işletmesi ise kapandı.
- Yeni kurulan şirket ve ticari işletme sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 4,3 oranında artarken, kapanan şirket sayısında ise yüzde 15,8 oranında azalma yaşandı.
- Türkiye'de halen aktif olarak faaliyet gösteren şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı ise 2 milyon 15 bin 553 oldu.
- Ocak-şubat döneminde esnaf siciline tescil edilen yeni esnaf sayısı ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,8 oranında azalarak 50 bin 290'a gerilerken, kapanan esnaf sayısı ise yüzde 1,7 oranında artarak 19 bin 727'ye yükseldi.
- Şubat ayı itibarıyla Türkiye'de sicile kayıtlı toplam 2 milyon 19 bin 77 esnaf bulunuyor. Bu esnafa ait işyerlerinin sayısı ise 2 milyon 180 bin olarak açıklandı.

-Beyaz Eşyada Üretim, İhracat, İç Satış ve İthalat

- Türkiye'nin bu yıl ocak-şubat dönemindeki beyaz eşya (çamaşır makinesi, buzdolabı, bulaşık makinesi ve fırın) üretimi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 33,1 oranında artarak 5 milyon 628 bin adede yükseldi.
- Beyaz eşyada yurt içi satışlar aynı dönemde yüzde 49,6 oranında artarak 1 milyon 460 bine yükseldi. İhracat yüzde 18,1 artarak 3 milyon 937 bine çıkarken, ithalat ise yüzde 84,4 oranında büyüyerek 115 bine çıktı.

BİRŞEY DEĞİŞMEYECEKTİ NEDEN DEĞİŞTİ!

Yeni Merkez Bankası Başkanı, sıkı para politikası, parasal sıkılaştırma, enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarı politikasının tavizsiz sürdürüleceğini açıkladı!

Merkez Bankası Başkanlığına getirilen Prof. Şahap Kavcıoğlu, görevden azledilen AĞBAL gibi sıkı para politikası, parasal sıkılaştırma, enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarı politikasının tavizsiz sürdürüleceğini açıkladı. Bu açıklamalar, yakın dönemde Merkez Bankası politikasında bir değişiklik olmayacağını gösteriyor. O zaman MERKEZ BANKASI Başkanının neden 4,5 ayda değiştirildiği ve ülkeye böylesine ağır bir bedel ödetirenlerin sorumluluğu üstlenip, hesap vermesi gerekiyor!

Merkez Bankası (Merkez Bankası) Başkanlığında yapılan görev değişikliği sonrasında yeni atanan başkan Prof. Şahap Kavcıoğlu aynı zamanda eski AK Parti Bayburt Milletvekili. Merkez Bankası Başkanlığının bürokratik-teknokrat bir makam olmaktan ziyade siyasallaşmasının da yolunu açan bu atama kurumsal güvenin tümüyle ortadan kalkması anlamına gelmektedir. Yeni başkanın daha önce kendisini milletvekili listesine koyup seçtiren bir Cumhurbaşkanı'nın emri altında, bağımsız bankacılık yapması, kurumsal bağımsızlığı ve para-faiz-döviz politikalarını uygulaması olanaksızdır. Aynı zamanda iktidar medyasının önde gelen bir gazetesinde ekonomi yazarlığı da yapan yeni Merkez Bankası Başkanı atandığı gün çıkan yazısında görevden alınan başkanın politika faizini artırmasını sert biçimde eleştirerek, tıpkı Cumhurbaşkanı Erdoğan gibi 'faizin enflasyonun sebebi olduğunu ve faizlerin düşürülmesi gerektiğini' içeren bir makale yayınlamıştı.

Ancak göreve atandıktan sonra, gerek resmi sosyal medyadan yaptığı paylaşımında gerekse banka yöneticileriyle bir araya geldiği toplantı sonrasındaki yazılı açıklamasında, kendisinden önceki başkanın parasal sıkılaştırma, sıkı para politikalarının sürdürüleceğini, Merkez Bankası'nın asli görevi olan enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarının sağlanması adımlarının kesintisiz devam ettirileceğini dile getirdi. O halde kendisinden önceki başkanın aldığı kararları, uyguladığı para-faiz-kur-fiyat istikrarı politikalarının devam edeceğini ilan eden, piyasalara bu yönde güvence veren bir başkan alıp, aynısını söyleyen bir başkanla değiştirmeye değişikliğine ne gerek vardı? Sadece bu azil ve atama kararı ardından bir haftada yaşanan ağır ekonomik hasarın ötesinde, TL'de yüzde 10'u aşan değer kaybı, dövizde hızlı kur artışı ve dibe vuran Merkez Bankası itibarını zar zor tekrar inşa etme çabalarının yerle bir edilmesindeki niyet, hedef, amaç ve gerekçe nedir?

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İlk icraatının faiz indirimi olacağı yönündeki yaygın beklentiye karşılık yaşanan ekonomik deprem tablosu karşısında bu adımı atmadığı gibi, önceki başkan döneminde ilan edilen Para Politikası Kurulu (PPK) toplantı takviminin değiştirilmeyeceğini, aynen uygulanacağını ilan etmeye mecbur kaldı.

Bu durumda 15 Nisan'daki PPK toplantısında faiz indirimine gitmesi ve politika faizini enflasyon düzeyine ya da altına çekmesi durumunda ekonomideki depremin yarattığı hasarın daha da büyümesi gündeme geleceği gibi döviz kurlarının tutulması tümüyle olanaksızlaşacaktır.

Yeni Başkan Kavcıoğlu, göreve gelmeden kısa süre önce yazdığı bir makalede de Merkez Bankası'nın kayıp 130 milyar dolarlık rezervleri konusundaki, tartışmaların Merkez Bankası'nın saygınlığına ve güvenilirliğine zarar verdiğini dile getirmiş, Merkez Bankası Başkanının kamuoyuna tatmin edici, şeffaf bir açıklamaya yapmaya mecbur olduğunu savunmuştu. Şimdi artık kendisi Merkez Bankası Başkanıdır. 130 milyar dolarlık rezervin ne olduğunu açıklamak zorundadır. Buna ilave olarak görev değişikliğini önceden haber aldığı öne sürülen ve 18 Mart'taki faiz artışı sonrasında 18-19 Mart'ta 7,20 TL'ye gerileyen dolar kuru üzerinden **en az 450 milyon dolarlık** dövizin kimlerin satın aldığını açıklamak, bu haksız kazancı elde edenleri teşhir etmek yeni başkanın görevinin gereğidir. [Bazı iddialara göre 1,1 milyar dolar]

Hep yinelediğim gibi başta Merkez Bankası olmak üzere ekonomik kurumların en önemli silahı uyguladıkları politikaların öngörülebilirliği, yerindeliği ve kurumsal itibardır. Merkez Bankası'nın itibarı adeta yerlerde sürünür hale getirildiği için, yeni başkan bu silahı hemen hiç kullanamayacak. Ayrıca döviz rezervleri tüketildiği için müdahale gücü, yani cephanesi de yok. Para politikası aracı olarak faiz silahını da kendisini çok önceden 'faizler düşmeli, enflasyonun sebebi faizdir' diyerek bağladığı için kullanması mümkün görünmüyor. Banknot matbaasına fazla mesai yaptırarak, karşılıksız para basmak elindeki son koz olmasına karşılık, bu kozu kullandığı takdirde enflasyon, faiz ve kur ateşinin üzerine benzin dökmüş olur. Amerikan Merkez Bankası FED faiz indirimine gitmek yerine faizleri sabit tutarken, ABD tahvillerinin faizi yükselişe geçmişken, yeni başkan faiz indirimine gittiği takdirde döviz kurlarının tırmanışının tutulması olanaksız hale gelecek ve döviz rezervlerinin son kırıntıları da riske atılmış olacak. Bu durumda kurları tutabilmek için yeniden faiz artırmaya mecbur kalacak.

Atanan yeni Merkez Bankası Başkanına, kendisinden önceki başkan kadar bile piyasalar tarafından bir kredi açılması söz konusu değil. Atabileceği tüm adımlar iktidarın kendisini içine soktuğu pozisyon nedeniyle çok ciddi riskleri içeriyor. Ne yaparsa yapsın tüm olumsuzlukların, ortaya çıkacak bedellerin faturası kendisine kesilecek ve **muhtemelen kısa süre sonra da halef-selef olduğu başkanların akıbeti gibi azledilecek!**

ULUSLARARASI KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARINDAN YATIRIMCILARA, "TL'DEN ÇIKIN" UYARISI!

Uluslararası yatırım bankaları ve kredi derecelendirme kuruluşları yatırımcılara uyarılarda bulunuyor. Standart and Poor's (S&P) ve Moody's tarafından açıklanan acil raporlarda Türkiye'de ekonomik risklerin arttığı, TL yatırım araçlarına yatırım yapılmaması, yakında kredi notu indiriminin gelebileceği, bankacılık sektöründe risklerin büyüdüğü, ödemeler dengesi krizi yaşanabileceği vb. değerlendirmeler öne sürülüyor!

Merkez Bankası (Merkez Bankası) Başkanının bir gecede azledilmesi, döviz kurlarında, faizde sert dalgalanmalara ve TL'de bir günde yüzde 10'a varan değer kayıplarına neden olurken, Türkiye'nin uluslararası kredi sigortası risk puanını da 320'den 470'e yükseltti. Uluslararası yatırımcıların Merkez Bankası'nın 18 Mart'ta politika faizini yüzde 19'a yükseltmesinin ertesi günü TL yatırım araçlarına, hisse senedi ve tahvillere yönelik yatırımlarında artış gözlenirken, aynı günün gece yarısında faiz artıran Merkez Bankası Başkanının görevden alındığının ortaya çıkması tüm yatırımcıları endişelendirdi, sermaye kaçışlarını hızlandırdı.

Bu gelişmelerin hemen ardından uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları S&P ve Moody's Türkiye değerlendirmelerini, ivedi olarak güncelleyip, yatırımcılara değerlendirmelerini iletirken ciddi uyarılar içeren açıklamalar yaptılar. Uluslararası sermayedarlara ve yatırımcılara TL yatırım araçlarından uzak durmaları tavsiyesinde bulundular.

Merkez Bankası başkanının değiştirilmesinin gerek iç piyasalar gerekse uluslararası piyasalar için sürpriz olduğuna dikkat çeken S&P bunun negatif etkilerinin büyük olacağını, Türkiye'nin dış pozisyonunun ciddi şekilde zayıf görünüm aldığını kaydetti. Türk bankacılık sisteminin kırılgan bir pozisyonda olduğu son gelişmelerin bu kırılganlığı daha da artırdığını öne süren S&P bankaların gelecek 12 ayda vadesi gelecek dış borçlarını çevirme kabiliyetleri açısından yatırımcı güveninin çok önemli olduğu vurgulandı. S&P, TL'deki değer kaybının devam etmesi halinde bankaların varlık kalitesi ve risk maliyeti tahminleri açısından önemli risk artışları öngördüğünü belirtti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bir başka uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's ise Merkez Bankası Başkanının görevden alınması ve sonrasında yaşanan gelişmelerin gerek Merkez Bankası, gerek Türk bankaları ve gerekse Türkiye ekonomisi açısından kredi notu ve görünümü negatif etkileyeceğini açıkladı.

Moody's, Merkez Bankası güvenilirliğinin ve kredibilitesinin olmadığı bir ortamda bankaların piyasaya ve fonlara erişiminin yeniden daha maliyetli ve kısa vadeli sendikasyonlarla sınırlı hale geleceği uyarısında bulundu.

Değer kaybeden para birimi ve yükselen enflasyonun ülke içinde mevduat sahiplerinin güvenini azaltarak dolarizasyonda daha fazla artışa neden olacağını dile getiren Moody's, TL'deki değer kaybının portföy ve yatırım sermayesi girişlerini azaltarak hükümetin sermaye kontrolü politikalarına yönelmesi riskini artırabileceğini öne sürdü.

- İktidarın kendi eliyle ve aldığı kararlar, attığı yanlış adımlarla ülke ekonomisini içine düşürdüğü bu ağır tablodan kısa sürede bedelsiz çıkma imkânı görünmediği gibi, bedellerin ve kayıpların daha da artması söz konusudur.

S&P ve Moody's'in değerlendirme raporlarına ve yatırımcılara yönelik tavsiye ve uyarılarına bakıldığında yakın dönemde **ülke kredi notunun** yanı sıra bankacılık sektöründe **Türk bankalarının kredi notlarında sert not indirimleri** sürpriz olmayacaktır.

Bunun yanında uluslararası yatırım ve derecelendirme kuruluşlarının, yatırımcılara TL yatırım araçlarının risklerinin arttığı, bu yatırım araçlarından uzak durulması, varsa mevcut TL yatırımlarından süratle çıkılması tavsiyelerinin sonucu ise zaten uzun süredir gelişen **dış kaynak girişinin kesilmesi** demektir.

Bu gelişmelerin hızlanması beraberinde Türkiye'den gerek doğrudan gerekse portföy yatırımı sermayesinin kaçmasını, ekonomideki kanamanın hızlanmasını getirecektir. Böyle bir tabloda 190,3 milyar dolar olan kısa vadeli, vadesine bir yıl ve daha az süre kalan banka, özel sektör ve kamu borçlarının çevrilmesini riskli hale getirerek iyice zorlaştıracığı gibi ödemeler dengesi kriz ihtimalini gündeme getirebilecektir.

Böylesi bir krizin yaşanmaması için girişilecek iç ve dış kaynak arayışlarında artan risklerden ötürü bulunacak olası kaynakların maliyeti olağanüstü düzeylere ulaşacaktır. Dolayısıyla Türkiye ekonomisi kit ve kısıtlı kaynaklarıyla daha yüksek faiz ödemek, daha yüksek kur maliyetlerini karşılamak ve sonuç olarak elindeki sınırlı varlıklarını yüksek maliyetli kaynak temini için dışarıya akıtmak zorunda kalacaktır. **Tek kişinin aldığı bu öngörüsüz kararlar, ağır kriz sürecinde olan ve salgının etkileriyle buhrana dönüşen ekonomik tabloda ülkeye yapılmış en büyük kötülüklerden birisidir!**

KAMUNUN İÇ VE DIŞ BORÇ RİSKLERİ BÜYÜYOR!

Kısa vadeli borçlarla ilgili vahim tablonun yanı sıra kamu iç ve dış borçlarındaki durum da iç açıcı değil! Bu yıl için öngörülen 245 milyar liralık bütçe açığı ve ödenmesi gereken 180 milyar liralık faizin dışında, son bir hafta kurlardaki oynaklık ve TL'deki değer kaybıyla merkezi yönetimin dış borçlarının TL karşılığı bir haftada 100 milyarın üzerinde arttı!

Bu yılın bütçesinde öngörülen yılsonu açık tutarı 245 milyar, yine bu yıl bütçeden ödenecek faiz tutarı ise 180 milyar TL olarak bütçe yasasında yer alıyor.

- Öngörülen 245 milyar liralık bütçe açığı ve yapılacak 180 milyar liralık faiz ödemesi hazinenin borçları çevirmesi ve yeniden borçlanmasıyla karşılanacak.

Ancak son bir haftada adeta ekonomi yönetiminde yaşanan deprem ve artan olağanüstü risklerle, borçlanmak için bulunması gereken kaynak maliyeti ve bütçeye, Türkiye hazinesine getireceği yük olağanüstü düzeyde yükseldi. Uzun vadeli borç bulma olasılığı artan riskler nedeniyle azaldı. Dolayısıyla 2021 yılında geri ödenecek iç ve dış borçların yeniden borçlanılarak karşılanmasında maliyet riskleri çok ciddi ölçüde arttı.

Hazine'nin 2021 Ocak sonu itibarıyla verilere bakıldığında; **iç ve dış borç toplamı 1 trilyon 837 milyar TL.**

- 1 trilyon 64 milyar lirası **iç borç,**

- 773 milyar lirası 105,4 milyar dolarlık **dış borcun** TL karşılığı.

Son bir haftada dolar kurunun olağanüstü yükselmesi ve 7,20 TL'den 8 TL civarına yükselmesiyle, merkezi yönetim dış borcunun TL karşılığı bir haftada 100 milyar TL arttı ve artık bu borcun geri ödenmesi için hazine 100 milyar TL daha ilave kaynak bulmak zorunda.

- **Yeni Yönetim Sistemine Geçişle birlikte Merkez Yönetim Borç Stokunda** yaşanan artışlar dikkat çekiyor!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2018 yılsonunda 586 milyar TL olan iç borç toplamı, 2019'da yüzde 30'a varan artışla 755 milyar TL'ye yükselirken, Ocak 2021 itibarıyla da 300 milyanın üzerinde artarak 1 trilyon 64 milyara, Şubat ayında ise 1 trilyon 82 milyara ulaştı!

- 2018-2020 arası dönemde İç Borç Stokunda Yüzde 40'ı Bulan Bir Artış söz konusu.

MERKEZİ YÖNETİM BORÇ STOKU - MİLYON TL			
YILLAR	İÇ BORÇ	DIŞ BORÇ	TOPLAM BORÇ
2002	149.870	93.242	243.111
2003	194.387	88.847	283.234
2004	224.483	92.489	316.972
2005	244.782	87.157	331.939
2006	251.470	94.032	345.502
2007	255.310	78.552	333.862
2008	274.827	106.002	380.830
2009	330.005	112.044	442.049
2010	352.841	121.305	474.146
2011	368.778	150.291	519.070
2012	386.542	146.359	532.901
2013	403.007	183.186	586.193
2014	414.649	197.869	612.517
2015	440.124	238.122	678.246
2016	468.644	291.307	759.952
2017	535.448	341.047	876.494
2018	586.142	480.973	1.067.115
2019	755.052	574.002	1.329.054
2020	1.060.354	752.493	1.812.847
2021 OCAK	1.064.267	773.381	1.837.648
2021 ŞUBAT	1.082.578	777.066	1.859.644

TÜM HEDEFLER SAPTI!

İktidarın yanlış kararlarıyla 2021 yılı Hazine Borç Geri Ödeme Programı'nda tüm hedeflerde sapma yaşanacak!

2021 yılı Hazine Borç Geri Ödeme Programı'na bakıldığında Ocak-Mart döneminde 81,5 milyar anapara 34,7 milyar faiz olmak üzere toplam 116,2 milyar TL borç geri ödemesi gerçekleştirildi. Nisan-Aralık arasında yılın geriye kalan 9 ayında olağanüstü bir yeni borçlanma ihtiyacı gündeme gelmez ise 213,2 milyar anapara 73,9 milyar faiz olmak üzere 287,1 milyar TL borç geri ödemesi yapılacak!

Merkezi yönetimin programına göre 2021 yılın da anapara ve faiz olarak 403,3 milyar lira iç borç geri ödemesi yapılacak. Ocak-Mart döneminde 3 milyar 4 milyon doları anapara, 1 milyar 608 milyon doları faiz olmak üzere 5 milyar 658 milyon dolar dış borç geri ödemesi yapılacak.

Kalan 9 aylık dönem için 3 milyar 623 milyon doları anapara, 3 milyar 760 milyon dolar da faiz olmak üzere 7,4 milyar dolar dış borç geri ödemesi daha yapılacak.

- Dolayısıyla anapara ve faiz olarak 2021 yılı için planlanan kısa vadeli dış borç geri ödemesi toplam 13 milyar doların biraz üzerinde.

Hazinenin bu yıl ödeyeceği iç borç toplamı programda 403,3 milyar TL iken bu yıl yapılacak yeni iç borçlanma tutarı 449 milyar TL.

- Yani ödenecek borcun 46 milyar lira fazlası kadar yeni borçlanma öngörülüyor.

Bunun yanı sıra son üç yılda iç borçlanmada TL cinsinden ziyade içeriden de döviz cinsi borçlanmalar artış gösteriyor. 2018 yılında toplam borçlanma içinde yüzde 54 olan TL cinsi borçlanmanın payı 2020 sonunda yüzde 44'e gerilemiş. Diğer deyişle hazine geçen yıl iç borçlanmanın yüzde 56'sını döviz cinsinden ya da dövize endeksli olarak yapmış.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu çok tehlikeli bir durum ve şimdi artan kurlarla birlikte geri ödemelerde daha da ciddi sıkıntılar söz konusu olacak. Cumhurbaşkanı Erdoğan, 'Ekonomi benden sorulur, tek sorumlusu benim' derken bu durumdan haberdar olmaması düşünülemez. O zaman Türkiye hazinesini yurtçinden döviz cinsi borçlandırma iradesi, kararları kime ait?

- Vatandaşa yastık altındaki dövizinizi, altınınızı bozdurun çağrısı yaparken, iktidarın kendisi yönetimindeki hazine üzerinden ekonominin ve borç stokunun dolarizasyonunu gerçekleştiren politikalar uyguluyor.

Artan riskler ve ekonomi politikalarına güvenin kaybolmasından ötürü Türkiye hazinesi içeride ve dışarıda en yüksek faizi vererek borçlanmak zorunda kalıyor. İç Borçlanmada faizler yüzde 15'in üzerine çıkarken, dışarıdan dolar-euro cinsi borçlanmalarda verilen faiz ise yüzde 4,75 ve 5,87 düzeyinde. Bu borçlanma faizleri karşısında 2021 bütçesinde yer alan 180 milyar liralık faiz ödemesi tutarının yetmeyeceği, faiz ödemeleri için daha yüksek kaynağa ihtiyaç duyulacağı ve faiz ödemek için de yüksek faizle yeni borçlanmaya mecbur kalınacağı bugünden apaçık ortaya çıkıyor.

Mevcut rakamlarla 100 liralık borç geri ödemesi ve borç çevirmek için 111 TL yeni borçlanma öngörülürken, şimdi 100 liralık borç geri ödemesi için 135-140 TL'lik yeni borçlanma zorunluluğu kendisini dayatıyor. Ülke risk puanının artmasıyla, kurlar ve faizlerdeki artışla bu tutarlar bile muhtemelen yetersiz kalacak daha da yükselecek. Bu da mevcut borçların geri ödenebilmesi için daha fazla ilave borçlanmaya gidileceğini, ilave borçlanma için daha yüksek faiz ödemek zorunda kalınacağını ve faiz ödemeleri ödeneğinin aşılacağını gösteriyor. **Bu ağır borç tablosu yaklaşan ekonomik felaketin habercisi!**

FON'DA PARA VAR AMA İŞÇİYE YOK

İşsizlik Sigortası Fonu'nda 98,2 milyar TL kaynak olmasına rağmen Kısa Çalışma Ödeneğine son verildi. DİSK-AR mevcut kaynakla düzenlemenin uzayabileceğini belirtirken hükümet tüm taleplere kayıtsız kaldı.

Ülkedeki tüm ekonomik aktörler borç batağında. Ancak bu ekonomik aktörlere kamu kesimi de dahil olunca geniş çaplı bir mali kriz riski büyüyor. Devlet, ekonomik darboğaz nedeniyle borcunu ödemekte zorlanan düşük gelirli toplum kesimlerinin arkasından çekiliyor. Kısa çalışma ödeneği bugün itibarıyla sona erdi. Daha önce ertelenen çiftçi borçlarının vadesi geldi. Daha önce yapılandırılan SGK borçlarında da ilk taksit ödemeleri istenmeye başladı. Bankalara borçlar ise cabası. Borçlu kesimler salgında gelirsiz kaldıkları için borçlanmak zorunda kaldılar. Ancak salgın da salgın tedbirleri de bitmiş değil. Geliri azalan kesimler ise borcunu döndürmekte zorlanıyor.

Kısa Çalışmada Sona Gelindi

Kısa çalışma ödeneği (KÇÖ) için son gün geldi. 31 Mart itibarıyla düzenleme sona erdi. Uzmanlara göre kısa çalışma ödeneğinin sona ermesiyle birlikte 1,3 milyon ücretli çalışan işsizlik tehdidiyle karşı karşıya kalacak. Yalnızca emek temsilcileri değil işveren temsilcileri bile KÇÖ'nün uzatılmasını talep etse de hükümetten olumlu yanıt gelmedi. Son olarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da kısa çalışmanın devam etmesi gerektiğini sosyal medya hesabında "Kısa Çalışma Ödeneği 31 Mart'ta son buluyor. Firmalarımız normal çalışma düzenine geçinceye kadar kısa çalışma ödeneğinin sürdürülmesine ihtiyaç var" diyerek dile getirmişti. Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Başkanı Arzu Çerkezoğlu da dün yaptığı açıklamada "İşsizlik Sigortası Fonu'nda halen 98,2 milyar TL kaynak bulunmaktadır. Fon'un mevcut kaynakları ile en az bir yıl daha Kısa Çalışma Ödeneği uygulamasına devam edilmesi mümkün olacaktır. Son verilmesi gereken KÇÖ değil ücretsiz izin dayatmasıdır!" ifadelerini kullandı. Tüm toplum kesimlerinden gelen bu talebe hükümet kayıtsız kaldı.

Yeterince Kaynak Var

DİSK Araştırma Merkezi de (DİSK-AR) yayımladığı raporla KÇÖ için yeterli kaynak olduğunu, KÇÖ'nün yaygınlaştırılarak devam ettirilmesi gerektiğini aksi halde yüzbinlerce emekçinin işsizlik tehdidiyle karşı karşıya kalacağını altını çizdi. DİSK-AR'ın raporuna göre Nisan 2020 ile Şubat 2021 arasında KÇÖ kapsamında İşsizlik Sigortası Fonu'ndan harcanan kaynak 28 milyar 195 milyon lira. Buna karşılık halen Fon'un 98 milyar 166 milyon lira nakit varlığı bulunuyor. Raporda da bu verilere değinilerek "Kısa Çalışma Ödeneği neden kaldırılıyor? Bunun hiçbir inandırıcı gerekçesi yok. Salgın devam ettiğine göre iş ve istihdam kaybı devam ediyor. Bu nedenle KÇÖ'ye olan ihtiyaç da sürüyor. KÇÖ için kaynak mı yok? Tam tersine İşsizlik Sigortası Fonu'nda yeterince kaynak var. (...) İşsizlik Sigortası Fonu'nda halen 98,2 milyar TL kaynak bulunmaktadır. Fon'un mevcut kaynakları ile en az bir yıl daha KÇÖ uygulamasına devam edilmesi mümkündür" ifadelerine yer verildi.

DIŞ BORÇ STOKUNUN MİLLİ GELİRE ORANI, CUMHURİYET TARİHİNİN REKORUNU KIRDI!

AKP yönetimindeki Türkiye, ekonomide negatif bir rekora daha imza attı. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı verilere göre, Türkiye'nin 450 milyar dolar olarak hesaplanan brüt dış borç stokunun milli gelire oranı yüzde 62,8 düzeyine çıktı ve bu alanda Cumhuriyet tarihindeki en yüksek noktaya ulaşıldı. Raydan çıkaransa, swap anlaşmaları ve kamunun borçları oldu.

Ekonomi gündemi dolar kurundaki artış nedeniyle hareketli geçerken Türkiye'nin dış borcuna ilişkin rakamlar gidişatın daha da kötüleştiğini gözler önüne serdi. Hazine ve Maliye Bakanlığı 2020 yılının son çeyreğine ilişkin Türkiye'nin dış borç verilerini yayımladı. Buna göre ülkenin dış borcu 2020 sonu itibarıyla 450 milyar dolara çıktı.

Dış borç verilerindeki en dikkat çekici detay da borcun milli gelire oranı. Dış borcun milli gelire oranı ilk kez yüzde 62,8'e yükseldi. Zira dış borç göstergeleri 2018 yılında zirve yaparak 467,6 milyar dolara çıkmıştı. Ancak bu dönemde borcun milli gelire oranı yüzde 52,5 seviyesindeydi. Aradan geçen 2 yılda dış borç oranı 10 puan artmış durumda. Son 10 yılda brüt dış borç stokunun milli gelire oranı şu şekilde hesaplandı:

2010: Yüzde 37,5	2015: Yüzde 46,0
2011: Yüzde 36,4	2016: Yüzde 47,0
2012: Yüzde 38,9	2017: Yüzde 52,9
2013: Yüzde 41,2	2018: Yüzde 55,7
2014: Yüzde 43,3	2019: Yüzde 57,2

Dış borçların milli gelir içindeki payının artması borcun yarattığı bunalımı da artırıyor. 2014 yılında 940 milyar dolara kadar çıkan milli gelir, 2020'de 717 milyar dolar seviyesine indi. Kişi başına düşen gelir ise 12 bin dolardan 8 bin dolar seviyesine düştü. Türk Lirası'nda yaşanan değer kaybı milli gelirin dolar bazında azalmasına neden olurken GSYH'deki azalmanın, dış borçtaki azalmadan daha hızlı yaşanması borcun milli gelire oranını artırıyor. AKP iktidarı ekonomiyi 2002 yılında 129,6 milyar dolar dış borçla devralmıştı ancak bu dönemde borcun milli gelire oranı yüzde 56,8'di. AKP iktidarı döneminde ülkenin dış borcu tam 320,4 milyar dolar yükseldi. 18 yılda ülkenin dış borcu yüzde 247 oranında arttı.

Özel Sektörün Borcu Artıyor

Bir diğer dikkat çekici detay ise borç dağılımı. Dış borç içerisinde kamunun payı giderek artıyor. Borcun büyük bir bölümü 255 milyar dolarlık bölümü özel sektörün. Fakat özel sektör borcu giderek azalıyor. 2019 yılında 269,9 milyar dolar seviyesinde olan özel sektör borçları bir yılda yüzde 5,3 oranında azaldı.

Kamunun Ağırlığı Artıyor

Kamu kesiminin borcu ise bunun tam tersi. 450 milyar dolarlık borcun 173 milyar doları kamuya ait. 2019 yılında kamu kesiminin borcu ise 157,1 milyar dolar düzeyindeydi. Kamunun borcu son bir yılda yüzde 10,2 artmış durumda. Geçen yıllarda büyük ölçüde özel kesime ait olan dış borç giderek kamusallaşıyor. Bir başka ifade ile özel sektörün borç ödeyebilmesi için kamu borç alıyor.

Merkez'in Payı Swaplarla Arttı

TCMB'nin swap borcu dış borç yükümlüğünü artırdı. 2019 yılında 8,4 milyar dolar olan TCMB'nin borçları yüzde 154 oranında artarak 21,3 milyar dolara yükseldi.

EN HIZLI KAÇIŞ!

Merkez Bankası hamlesi ardından yabancı yatırımcı, son 15 yılın en hızlı çıkışını gerçekleştirdi

Merkez Bankası Başkanı'nın atanmasından sadece 4 ay sonra görevden alınması ardından yabancı yatırımcılar, son 15 yılın en hızlı çıkışını gerçekleştirdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, geçen haftaya ilişkin yabancıların elindeki menkul kıymetlere ilişkin istatistikleri yayımladı. Yabancılar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndaki değişiklik kararını takip eden hafta toplamda 1,9 milyar dolarlık satış gerçekleştirdi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası verilerine göre 26 Mart haftasında yabancı yatırımcılar hissede net 814 milyon dolarlık satış gerçekleştirdi. Tahvilde yabancıların net satışı ise aynı hafta itibarıyla 1,1 milyar dolar oldu.

TCMB'nin ilgili veri setine göre bu haftalık çıkış, Mayıs 2006'dan bu yana en hızlı haftalık çıkış oldu.

Döviz İşlem Hacimleri 22 Mart'ta Katlandı

TCMB'de yaşanan değişiklikten sonra döviz işlemlerinde yüksek hacim dikkat çekmişti. TCMB verilerine göre başkan değişikliğini takip eden ilk işlem gününde yerli yatırımcıların döviz işlem hacmi 7,5 milyar dolar olarak kaydedildi. 1-23 Mart'ta spot piyasada günlük ortalama işlem hacmi 2,4 milyar dolar oldu. Bu rakamların ardından 22 Mart'ta kaydedilen rakamın günlük ortalamasının 3 katı olduğu görüldü.

Yabancı yatırımcıların döviz işlem hacimleri ise daha yüksek seviyelerde gerçekleşti. TCMB verilerine göre 22 Mart'ta spotta yabancıların döviz işlem hacmi 9,1 milyar dolar oldu. Mart ayında yabancıların ortalama günlük işlem hacmi 2,4 olarak kaydedildi. Bu da yabancıların TCMB başkan değişikliğinin ilk günü yaklaşık 4 kat fazla döviz işlemi gerçekleştirdiğini gösterdi.

ZAM YAĞMURU KAPIDA

Hazır giyimden mobilyaya, elektronikten plastiğe kadar birçok sektör zam hazırlığında. Tüketici fiyatlarında yüzde 30'luk bir artış bekleniyor.

Son 6 ayda, ekonomilerinde açılmaları hazırlanan Çin ve Hindistan gibi büyük üreticilerin hammadde toplaması, artan kur ve lojistik maliyetleri, sanayicinin üretim maliyetlerinin katlanmasına yol açtı. Hazır giyimden plastiğe, elektronikten mobilyaya kadar birçok sektörde artan talebe bağlı olarak hammadde kıtlığı yaşanmaya başladı. Çip, sünger, yağlı tohum ve iplik gibi ürünlerde bu sıkıntı had safhaya ulaştı. Özellikle aramalı ithalat maliyetinin artan kur etkisi ile çok yükseldiğini dile getiren sektör temsilcileri, bu durumun son ürüne yüzde 30'u aşan zam olarak yansıtacağını belirtti.

Hazır giyim sektöründe hammadde, boya ve işçilik maliyetlerinde önemli oranda artışlar yaşandı. Yoğun talep, hammadde fiyatlarını kısa sürede yüzde 70'i aşan oranlarda artırırken, boyada yüzde 20, işçilikte ise yüzde 22 maliyet artışı yerli üreticiyi son üründe zam yapmaya itti.

Salgın döneminde hareketlenen sektörlerden biri de mobilya sektörü. Döviz kaynaklı olarak mobilyanın hammaddeleri olan süngerde son bir yılda yüzde 150, cilada yüzde 40 ve MDF'de yüzde 25 artış yaşanırken, sektör temsilcileri hammaddede karaborsa oluştuğunu söyledi.

Gıdaya da Zam Gelecek

TOBB Gıda Sanayi Meclis Başkanı Necdet Buzbaş, 2020 yılının haziran ayından başlayıp 2021 Ocak ayına kadar gıdada temel hammaddelerde yüzde 50'ye varan fiyat artışı yaşandığını kaydetti, gıda sektörünün diğer sektörlerden farklı olarak ertelenemeyen bir ihtiyaç ve tüketilmesi gereken ürünlerden oluştuğunu vurguladı.

Girdilerde dışa bağımlı olduğu için döviz kurundaki her yükselişin fiyatı etkilediğini bildiren Buzbaş, "Ama gıda sanayi genelde fiyat geçişlerini tüketiciye bire bir yansıtmaz. Bunun için fiyat artışlarını yılda üçe veya dörde böler. Böylece azar azar zam yaparak hem piyasaya yedirirler, hem de zararlarını aradaki puan farkını kompanse ederler. Bunun yanında ihracatçı ülkelerin ürünlere getirdikleri kısıtlamalar da fiyatları etkileyen küresel nedenler arasında yer alıyor" dedi.

Salgın döneminde elektronik ürünlere talebin artması çip arzının da yetersiz kalmasına yol açtı. Otomotiv ile birlikte çipin en fazla kullanıldığı elektronik sektöründe kimi üretici bu nedenle üretimini kısmak zorunda kaldı. Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) Başkanı Yaman Tunaoğlu, girdilerin çoğu yurtdışından geldiği için sektörün dövizdeki artıştan çok fazla etkilendiğini belirtti. Tunaoğlu, "Şimdi bir defa dövizdeki yüzde 10'luk artış direkt yansıtacak. Özellikle çiplerde temel kontrol algoritmalarında, işlemci tarafında bir sorun var. Burada bazen bulamıyorsunuz, stokçulardan iki katına aldığınız oluyor. Fiyatlara nasıl yansıtacağını kestirmek kolay değil. Bu da ciddi artış yaratıyor. Finans giderleri de arttı. Bunları topladığınız zaman elektronik sektörüne yaklaşık yüzde 30'luk bir artış yansıyabilir" ifadelerini kullandı.

YURTTAŞ BORCU BORÇLA KAPATİYOR

Faizler yüzde 20'nin üzerinde. Buna rağmen halk şubat ayında 6 milyar liraya yakın ihtiyaç kredisi kullandı. Son 1 yılda ihtiyaç kredisi adı altında halkın sırtına eklenen tutar 110 milyar lirayı buldu.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDD) Şubat ayına ilişkin bankacılık verilerini yayımladı. Verilere göre ocak ayında 676,8 milyar TL olan tüketici kredileri, şubat ayında 682,5 milyar TL'ye yükseldi. Faizlerin son 2 yılın zirvesinde olmasına rağmen kredi hacmi büyümeye devam ediyor. Tüketici kredileri konut, taşıt ve ihtiyaç kredilerinden oluşuyor. Tüketici kredilerindeki artış da konut veya taşıttan değil, ihtiyaç kredilerindeki artıştan kaynaklanıyor. Merkez Bankası verilerine göre ihtiyaç kredisinde bu yıl faizler yüzde 22 düzeyinde. Buna karşın halk, ihtiyaç kredisi kullanmaya devam ediyor. Ocak ayında 388,1 milyar lira olan ihtiyaç kredisi borçları, Şubat ayında 393,8 milyar TL'ye yükselmiş durumda.

İhtiyaç kredilerinde sadece şubat ayında piyasanın borçluluğu böylece 5,7 milyar lira arttı. Ancak son 1 yıla bakıldığında tablo daha trajik bir hal alıyor. Halkın ihtiyaç kredisi borcu geçen yılın şubat ayında 283,2 milyar lira, 2019'un şubat ayında ise 205,7 milyar liraydı. Geçen yıldan bu yana ihtiyaç kredisi adı altında halk kesimlerinin borçları 110,6 milyar lira arttı. Başka bir ifadeyle, bu borç artışı 83 milyonluk nüfusa eşit şekilde pay edilse herkese 1332 lira, her 4 kişilik aileye 5 bin 330 lira ilave borç düşüyordu.

Yurttaş Dövizini Satmadı

İhtiyaç kredilerinde 1 yılda yaşanan sert artış halkın geçimini ancak borçla sağlayabildiğinin en açık kanıtı. Öte yandan ekonominin tüketim tarafının ancak borçla finanse edilebildiğinin göstergesi. Buna karşılık sadece tüketimde değil, tasarruflardaki değişim de bir başka kriz göstergesi. BDDK verilerine göre şubat ayı itibarıyla bankalarda yurtiçinde yerleşik kişilerin döviz mevduatlarının tutarı 196 milyar dolar, altın gibi kıymetli madenlerden oluşan mevduatlarının tutarı ise 37,9 milyar doları bulmuş durumda. Normal şartlar altında hükümetin ekonomi yönetimine güven olsa, faizlerin bu denli yüksek seviyelerde seyrettiği bir ekonomide döviz ve altına olan ilginin azalması beklenirdi. Ancak tam aksine faiz arttıkça ilgi de artıyor. Bu yılın ocak ayında yurtiçindeki yerleşiklerin döviz mevduatlarının tutarı 197,4 milyar dolardı. Mevduat faizinin yüzde 20'lere dayanmasına rağmen yurttaşlar dövizlerini satmadığı gibi döviz almaya devam etti. Sadece şubat ayında döviz mevduatlarındaki artış böylece 1,4 milyar doları bulmuş durumda.

Bir Ayda 4 Bin Yeni Milyoner

Türk Lirası'ndaki değer kaybı sürdükçe milyoner sayısında da sert artışlar gözleniyor. Ocak ayı itibarıyla içinde 1 milyon liradan fazla bakiye bulunan hesap sayısı yurtiçinde yerleşikler için 279 bin 656'ydı. Bu sayı şubat ayında 283 bin 595'e yükseldi. TL milyonerlerinin sayısı 1 ayda 3 bin 939 arttı. Dolar kurundaki yükselmeye beraber bu artışın mart ayında daha hızlı olacağı tahmin ediliyor.

Buna karşılık yine de TL milyonerleri, toplam hesap sayısı içinde binde 2'lik bir azınlığı temsil ediyor. Şubat ayı itibarıyla yurtiçindeki yerleşiklerin bankalardaki hesap sayısı 121 milyon 191 bini bulmuş durumda. Bu hesapların yalnızca binde 2'sinin için de 1 milyon TL'den fazla para var ama hesapların içindeki toplam paranın önemli bir bölümü milyonerlerin elinde. Yurtiçindeki yerleşiklerin mevduatlarının toplam değeri 3,24 trilyon lira. Bu tutarın 1,83 trilyon lirası yani her 100 liranın 56'sı TL milyoneri olan hesapların içinde duruyor. Binde 2'lik bir azınlık mevduatların yüzde 56'sına sahip.

SARAY, ESNAFI VE ÇALIŞANI RAMAZANDA DA AÇLIĞA TERK ETTİ

AKP Ramazan ayında restoran ve lokantaları kapatarak 1 milyondan fazla kişiyi açlığa terk etti.

AKP'nin lebalep kongreleri ve mitingler bitti; faturası yine esnafa, çalışana ve vatandaşa çıktı. Tek adam zihniyeti, kendi kongreleri, mitingleri, açılışları söz konusu olduğunda halk sağlığını tehlikeye atmaktan zerre imtina duymazken, söz konusu esnaflar, çalışanlar olunca 'fedakârlık' çağrılarını yapıyor. Esnafın fedakârlık yapacak ne gücü ne takati kalmıştır. Ramazan ayı esnafın en çok iş yaptığı aylardan biridir. Gıda sektöründen yeme içme sektörüne kadar yüz binlerce işletme bu ayda daha çok çalışıyor, iş yapıyor. Bu süreçte zaten lokantalara giden insan sayısı azalacak. İftar saatleri de zaten kısıtlama saatlerinden sonraya denk geliyor. Bu açıdan iftar kalabalığı bahane edilerek kapatma kararının alınması esnafın cezalandırılmasıdır.

Erdoğan'ın Fedakârlık Dediği Şey Ramazan Ayında İnsanları Aç Bırakmaktır

200 bine yakın lokanta ve restoran işletmesinin Ramazan ayında faaliyetlerinin kısıtlanacağı açıklanırken çalışanlara da 1500 TL destek verileceği Erdoğan tarafından dile getirildi. Türkiye'de son bir yıldır esnaf kan ağlıyor. Artık esnafımızın içinde bulunduğu ekonomik çıkmaz dünya basınlarına düşmüş durumda. Tüm dünya

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye'deki esnafın halini görüyor ama Erdoğan görmüyor. Erdoğan'a göre tıka basa doldurulan kongre salonlarında bulaşmayan virüs, lokanta ve restoranlarda bulaşıyor. Erdoğan kendi hatasının ve günahının bedelini yine esnafa yine çalışana yükleyerek kırmızıya boyanan ülke haritasının sorumluluğunu üstünden atıyor. Virüsün yayılma hızının sebebini kendinde değil küçük esnafa arıyor. 12 Nisan'da kapanmayan restoranlar 13 Nisan'da hangi gerekçe ile kapanıyor anlamış değiliz.

İktidarın Kahvehanelere Yönelik Tutumu İdeolojik!

Salgın yönetiminde yapılan hatalar sonucunda şu an korona pik yaptı. Bugüne kadar kahvehaneleri restoranları kapattık. Sokağa çıkma yasakları uyguladık. 20 yaş altı ve 65 yaş üstü yurttaşlarımızı aylarca evlere kapattık. Ama AKP kongreleri nedeniyle korona salgını pik yaptı. Bir yıl boyunca çekilen emekler yerle bir oldu. Ramazan ayı tüm toplum için önemli bir ay ama Ramazan ayında başka bir kültür değerimiz de var. Ramazan ayında teravihten sonra insanlar kahvelere giderler. Binlerce insan, sahura kadar vakit geçirirler. Yeni tedbirlerde kahvehanelere ilişkin bir şey söylenmiyor. İktidarın kahvehanelere yönelik tutumu bu yönüyle ideolojiktir. Kahvehaneleri bu ülkeyi yönetenler kumarhane olarak görüyorlar. Kahvehaneler günlük yevmiyecilerin iş bulma yeridir. Kahvehaneler buluşma yerleridir. Bir kamusal kültür mekanlarıdır. Çay ocakları ve kahvehanelere ideolojik bakılıyor. Buralar şimdi tamamen kapatıldı. Bu da kayıt dışı kumarhanelerin ortaya çıkmasına neden oldu. Buralara hiçbir destek yok. Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, kahvehaneler için kâğıt önerisi sununca troller hemen saldırdı ama bu kahvehanelerin talebiydi. Türkiye'de 125 bin çay ocağı, kahvehane var. Burada yüz binlerce insan açlığa terk edildi. Buralara restoranlarla birlikte doğrudan gelir desteği sağlanması lazım.

Esnafa Gelir Kaybına, İşçilere De En Az Asgari Ücret Oranında Destek Verilsin!

Bir yıldır aç kapa ile faaliyetlerine ara verilen esnafa ne destek verildi? En düşük BAĞ-KUR primi dahi 1055 TL iken esnafa 3 aylığına 1000 TL yani günlük 33 TL verildi. Kira yardımı olarak 500 ile 750 TL verildi. En son güya basit usuldeki 850 bin esnafa gelir beyannamesini kaldırırken, buradan esnafa 281 TL'lik desteği müjde gibi sundu. Pandeminin en başında bugüne en az 125 bin esnaf kepenk kapatırken, destek bekleyen esnafa icra memurlarını gönderdi. Defalarca söyledik yine söylüyoruz; esnafa ciro kaybının yüzde 3'ü değil kaybettiği ciro kaybına göre destek verilsin dedik. Esnafın kira, fatura ve prim ve vergi borçlarını devlet üstlensin dedik. Şimdi ramazan ayında tekrar kısıtlamalar ile karşı karşıya kalan esnafımıza bu süreçte ki gelir kaybına göre devlet destek vermelidir. Esnafımızın kira, fatura ve diğer borçlarını devlet bizzat kendi üstlenmelidir. Çalışanlara 1500 TL değil en az asgari ücret seviyesinde ödeme yapılmalı, işçinin kendi parası olan Kısa Çalışma Ödeneğinin süresi pandemi sonrasına kadar uzatılmalı, işçileri işsizlik ve 47 TL'lik ücretsiz izin kısılcından kurtarılmalıdır.

MİLYONLAR AÇLIK TEHDİDİYLE KARŞI KARŞIYA

Salgında üçüncü pik yaşanırken emekçilerin ve sendikaların tüm itirazlarına karşın kısa çalışma ödeneği uygulaması bugün sona eriyor. İyileştirilerek uzatılması talep edilen ödenekten salgın sürecinde 3,7 milyon emekçi yararlandı. Son verilere göre halen 1,3 milyon emekçi kısa çalışma ödeneği alıyor. Bu emekçilerin durumunun ne olacağı konusu belirsizliğini koruyor.

Hizmet sektöründe mekânların akşam 7'ye kadar açılmasıyla kısa çalışma ödeneği kapsamında olan işçilerin bir kısmı işe geri döndü. Ancak ramazan ayında mekânların tekrar paket servise dönecek olması ve sokağa çıkma kısıtlamaları, hizmet sektörü çalışanları için tehlikeye işaret ediyor. Bu çalışanlar, işletmelerin tekrar kapanacak olması nedeniyle iş gücünden düşecek. Sadece hizmet işkolunda değil, birçok sektörde kısa çalışma ödeneği alamayacak olan birçok işçi ya ücretsiz izne gönderilecek ya da işten çıkmaya zorlanacak.

Turizm Eğlence ve Hizmet İşçileri Sendikası'ndan (TEHİS) Hazal Sakarya da kısa çalışmanın kaldırılmasıyla işçilerin açlık tehdidiyle karşı karşıya kalacağına işaret ediyor. Sakarya, işçinin rızası aranmaksızın uygulanan ücretsiz izin uygulamasının kaldırılması ve kısa çalışma ödeneğinden faydalanma şartlarının iyileştirilerek uzatılması gerektiğini vurguluyor.

Birçok işyerinde bu ödenekten faydalanan işçilerin ücretsiz izne çıkarılarak sefaletle mahkûm edileceğini belirten Sakarya, şunları söylüyor: "Ben garson olarak çalışıyorum. Pandemi sürecinde çok zorluklar yaşadık, dayanışmayla ayakta kaldık. Ben kiramı bile ödeyemez hale geldim, arkadaşlarımda kaldım. Çalışma ödeneğinden sigortam yeni olduğu için yararlanamadım. Hizmet sektöründe birçok arkadaşım yararlanamadı. Çoğumuz sigortasız çalışıyoruz. Şimdi bu ödeneğin kaldırılmasıyla bizim yaşadığımız sorunları geniş kesimler yaşayacak. Kısa çalışma ödeneğinden her emekçinin faydalanabilmesi gerekirken bunun kaldırılmasını doğru bulmuyoruz."

İKİ PAKET ÇOCUK BEZİNE EŞDEĞER SOSYAL YARDIM

Kamu müdahalesi, kamusal düzenlemeler, gelir ve servet bölüşümüne dönük toplumcu ve kamucu müdahaleler olmaksızın Covid-19'un ekonomik ve sosyal sonuçları ile mücadele etmek olanaksız.

Size de olur mu? Bazen çok emin olduğunuz, çok sıradan, çok temel bir bilginizden kuşkuya düştüğünüz olur mu? İyi bildiğiniz bir hukuk kuralından, emin olduğunuz bir formülden hatta dört işlem bilginizden şüpheye düştüğünüz olur mu? Çok iyi bildiğiniz bir mevzuda ortaya atılan absürd bir iddia karşısında “acaba ben mi yanlış hatırlıyorum” dediğiniz olur mu? Aslında böyle kuşkular ve sorular iyidir, çift kontrol yapmanızı, emin olmanızı sağlar. Ancak insanın dört işlem bilgisinden kuşkuya düşmesi nadir görülen bir durum olsa gerek.

274 Milyonu 2,6 Milyona Bölebilir Misiniz?

Beni dört işlem bilgidimden kuşkuya düşüren soru şu: 274 milyon TL'yi 2,6 milyon kişiye bölerseniz kişi başına kaç TL düşer? 25 Mart 2021 günü okuduğum bir haber beni dört işlem bilgidimden kuşkuya düşürdü. Söz konusu haber **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk'un** bir açıklamasıydı. Başta AA ve TRT olmak üzere yazılı ve görsel medyada geniş yer verilen bu açıklamada Bakan Selçuk: **“2,6 Milyon İhtiyaç Sahibi Vatandaşımıza Yaklaşık 274 Milyon TL Ödeme Yapacağız”** diyordu. Bakan, mart ayına ilişkin şartlı eğitim/ şartlı sağlık, çoklu doğum ve kronik hastalık yardımları kapsamında yapılan sosyal yardım ödemelerinin başladığını açıklıyordu. Açıklamadan bunların iki aylık periyotlarla yapıldığı anlaşılıyordu.

Bu kadar altı çizilerek duyurulduğuna göre önemli bir sosyal yardım kalemi olmalıydı diye düşünüyor insan. Ancak sayılarda bir tuhafılık vardı: 2,6 milyon ihtiyaç sahibine 274 milyon TL olabilir miydi? Önce kafadan bölme işlemi yaptım yaklaşık 100 TL buldum. Sonra herhalde yanlış bölüyorum diye hesap makinesini açtım. 274 milyon TL'yi 2 milyon 667'ye böldüm 103 TL buldum. Acaba diyerek bu kez Excel'i açtım daha hassas bir hesaplamayla 102 TL 73 kuruş buldum. **Mart ayında ihtiyaç sahibi vatandaşlara verilecek sosyal yardım kabaca 103 TL imiş (yüz üç Türk Lirası).**

Muhtaç Vatandaşa Ayda 103 TL!

Neyse ki dört işlem bilgidimde bir sorun yokmuş. Bölme işlemi doğru yapabiliyormuşum! Derin bir nefes aldım! Ancak bir sosyal hukuk devletinde iki aylık periyotlarla (velev ki aylık olsun) 103 TL sosyal yardım nedir? Çoklu doğum sonucu dünyaya gelen çocuklar, ilk ve ortaöğretim çağındaki çocuklar ve 0-6 yaş arasında olan çocuklar ile gebe kadınların gebelikleri, doğumları ve loğusalık dönemleri için ailelerin ihtiyaçlarını karşılamak için verilen ödeme 103 TL. Bu parayla aileler ne yapar, bu para neye yeter diye düşünürken. Bu kez piyasadaki fiyat bilgidimden şüpheye düştüm. Acaba 103 TL benim bildiğimden daha güçlü bir alım gücüne mi sahipti? İnternette yaptığım kısa bir tarama sonucunda **103 TL'ye 4 beden 2x28 adet bebek bezi** alınabildiğini öğrendim. Üstelik kargo bedavaydı! Böylece yapılan sosyal yardımın önemini idrak ettim ve bölme işleminin sonucundan kuşkuya düştüğüm ve 103 TL'nin alım gücünü küçümsediğim için kendime sitem ettim. **Sosyal devlet** tıkr tıkr işliyordu!

Bu değerlendirme nedeniyle “tek değişkenli” ve “mikro bir değerlendirme” yaptığımı ve abarttığımı düşünenler olacaktır. Hatta **“azdan az çoktan çok”** diyenler, **“103 TL ödeme yapılması yapılmamasından iyidir”** diye itiraz edenler olacaktır. Onlar için yapabileceğim bir şey yok. En iyisi bu mikro hesaplamadan makro bir hesaba geçelim.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 1 Mart 2021 itibariyle salgın döneminde (Nisan 2020'den bu yana) **Sosyal Koruma Kalkanı** adı altında yapılan nakit gelir desteklerinin toplamını açıkladı. Covid-19 döneminde gelir destekleri ile nakit ödeme miktarlarına ve alınan önlemlere [ailevecalisma.gov.tr](https://www.ailevecalisma.gov.tr) adresinden ulaşılabilir. Bu önlemlere **Sosyal Koruma Kalkanı** adı veriliyor. Bakanlığa göre **Sosyal Koruma Kalkanı**, salgının etkilerini azaltmak ve salgınla mücadeleyi güçlendirmek için çalışma hayatı, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar olmak üzere 4 ana başlıkta yürürlüğe giren kanunlar, çeşitli düzenlemeler, bu kapsamda alınan tedbirler ve yürütülen faaliyetlerden oluşan bir koruma programıdır. Diğer bir ifadeyle **Sosyal Koruma Kalkanı** Türkiye'nin Covid-19'a karşı aldığı sosyal önlemler ile nakdi destek ve yardımların temelini oluşturuyor.

Sosyal Koruma Kalkanı Milli Gelirin Yüzde 1'i

1 Mart 2021 itibariyle salgın boyunca **Sosyal Koruma Kalkanı** kapsamında 53,1 Milyar TL destek sağlandığı belirtiliyor. Bunun 3,1 milyar TL'si normalleşme desteği adı altında işverenlere yapılan ödemelerden oluşuyor. Bu ödemeler doğrudan çalışanlara ve yoksullara yapılmıyor. Geriye kalıyor yaklaşık 50 milyar TL. Salgın boyunca Türkiye çalışanlara, işsizlere ve yoksullara 50 milyar TL destek sağlamış. Peki, Sosyal Koruma Kalkanının dağılımı nasıl?

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

8 milyon 530 bin yoksul aileye bir kereye mahsus 1.000 TL olmak üzere 8,5 milyar TL ödeme yapılmış. Türkiye’de ortalama aile büyüklüğü 3,35 olarak kabul ediliyor. Bunun yoksul ailelerde daha yüksek olduğu biliniyor. 8,5 milyon aile kabaca 27,9 milyon kişi anlamına geliyor. Bir an için bu yardımların aynı ailelere yapıldığı varsayılsa bile **8,5 milyon kişiye 11 ay boyunca sadece bir kez 1.000 TL destek söz konusu** olan. 1.000 TL’yi 11 aya bölün! Her türlü dört işlem bilgisi anlamını yitiriyor!

Sosyal Koruma Kalkanının aslan payını İşsizlik Sigortası ödemeleri oluşturuyor. **Toplam 7,2 milyon gelir kaybına uğrayan işçiye ve işsiz 41 milyar TL ödeme yapılmış.** Bunlardan yaklaşık 2,5 milyonu zorunlu izne çıkarılan ve günde 39 TL ödenen işçilerden oluşuyor. **İşsizlik Sigortası Fonu** sigortalı işçiler için kısmi bir gelir telefı mekanizması işlevi görmüş. Özellikle Kısa Çalışma Ödeneği sigortalı işçilerin gelir kayıplarının önemli bir bölümünün telafi edilmesini sağlamış. Şimdi kısa çalışma ödeneği kaldırılıyor. Onun yerine Ocak 2021’den itibaren günde 47 TL olan nakdi ücret desteği uygulanacak. Bu büyük hatadan hâlâ dönülmedi.

Sosyal Koruma Kalkanı kayıtdışı çalışan ve salgında işsiz kalan milyonlarca işçiyi kapsamıyor onlar için bir telefı mekanizması yok. Şanslı iseler belki salgın boyunca 1.000 TL destek almışlardır veya son açıklanan 103 TL’yi almışlardır. Türkiye’de yoksullar ve kayıtsızlar için **asgari gelir desteği sigortası** bulunmuyor.

Türkiye’nin **Sosyal Koruma Kalkanının** yüzde 84’ü işsizlik sigortası fonundan karşılanıyor. Hükümet tarafından sağlanan sosyal yardımlar ise 8,5 milyar TL ile sınırlı. Yaklaşık 50 Milyar TL civarındaki sosyal koruma kalkanı Türkiye’nin yaklaşık 5 Trilyon liralık milli gelirinin yüzde 1’ine karşılık geliyor. Türkiye salgından milli gelire oranla en düşük nakdi destek sağlayan ülkeler arasında yer alıyor. Türkiye kendi sınıflamasında (gerek G20 gerekse orta gelir düzeyi grubu ülkeler içinde) nakdi destek oranı açısından diplerde yer alıyor (Bu konuda **DİSK-AR** hesaplamalarına ve **IMF** veri tabanına bakılabilir).

Türkiye’de bu miktarların açıklandığı günlerde ABD’de **Biden yönetimi** yeni bir Covid-19 ile mücadele ekonomi paketi açıkladı. Bir fikir vermesi ve karşılaştırma sağlaması açısından Biden yönetimi tarafından açıklanan 1,9 Trilyon dolarlık ABD’nin yeni Covid-19 ile mücadele paketine bakmakta yarar var. Bu paketin daha önce yapılan harcamalara ek olarak hazırlandığının altını çizmek lazım. 1,9 Trilyon dolarlık yeni paket yaklaşık 21 Trilyon dolarlık ABD milli gelirinin yüzde 9’una karşılık geliyor. Peki pakette neler var?

- Biden yönetiminin Covid-19’a karşı ekonomik destek paketi kapsamında, yılda 75 bin dolardan az kazanan ABD vatandaşlarına bin 400 dolarlık doğrudan nakit yardımı sağlanması öngörülüyor.
- Paketle işsizlik yardımlarının süresi 6 Eylül’e kadar uzatılırken eyaletler tarafından sağlanan işsizlik yardımlarına haftalık 300 dolarlık işsizlik yardımı sağlanması planlanıyor.
- Eyalet ve yerel yönetimler için 350 milyar dolarlık kaynağın ayrıldığı pakette aşı dağıtımı, Covid-19 testi, kira yardımı ve okullar için de finansman desteği yer alıyor.

Covid-19’a karşı alınan önlemler pek çok ülkede on yıllardır uygulanan **neoliberal politikaların da iflasi** anlamına geliyor. Büyük çaplı kamu destekleri ve müdahalesi olmaksızın Covid-19’un yarattığı ekonomik ve sosyal tahribatın üstesinden gelinemeyeceği açık. Henüz sosyal refah devleti uygulamalarına geri dönüldüğünü söylemek için erken olsa da kamu müdahalesi, kamusal düzenlemeler, gelir ve servet bölüşümüne dönük toplumcu ve kamucu müdahaleler olmaksızın Covid-19’un ekonomik ve sosyal sonuçları ile mücadele etmek olanaksız.

Covid-19’un hem sağlığı hem de geçim şartlarını tehdit ettiği ve Covid-19 için devasa ekonomik desteklerin ayrıldığı bir dünyada milli gelirin yüzde 1’ düzeyinde koruma kalkanı ve ayda 103 TL gibi sosyal yardımlar ile övünmek... Kelimeler ve sayılar kifayetsiz!

EV İŞÇİLERİ SOSYAL GÜVENCEDEN VE YARDIMDAN MAHRUMLAR

Salgının başından bu yana 600 bin ev işçisinin işsiz kaldığı tahmin ediliyor. Yüzde 95’inin güvencesiz çalıştığı ev işçileri ile ilgili komisyon kurulmasını talep eden CHP’li Demirtaş, “Kıralarını, faturalarını nasıl ödeyecekler? Sosyal devlet anlayışı gereği bu vatandaşlara sahip çıkılmalıdır.”

Ülkede iş güvencesinden yoksun, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinden mahrum, ağır ve kötü koşullarda, uzun saatler boyunca düşük ücretler karşılığında çalışan 1 milyon ev işçisi bulunuyor. Salgının başlamasıyla işlerine son verilen ev hizmetleri çalışanlarının sorunlarını Meclis gündemine taşıyan CHP’li Ünal Demirtaş, TBMM’de komisyon kurulmasını talep etti. Demirtaş, Meclis’e verdiği önergede ev işçilerinin yüzde 95’inin kayıt dışı olduğuna ve sosyal yardımlardan faydalanamadığına dikkat çekerek “Kıralarını, faturalarını nasıl ödeyecekler? Sosyal devlet anlayışı gereği bu vatandaşlara sahip çıkılmalıdır. En azından, bu vatandaşlarımızın bin 431 TL’lik nakdi ücret desteğinden faydalanması gerekiyor” dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ev İşçileri Dayanışma Sendikası tarafından yayımlanan 'Küresel Salgın Döneminde Çalışma Hakkı ve Diğer İnsan Hakları İhlalleri Bağlamında Ev İşçilerinin Karşılaştıkları Sorunlar Raporu'na göre pandemi döneminde ev işçilerinin karşılaştıkları en temel sorun işsizlik ve gelir kaybı.

En Az 600 Kişi İşsiz Kaldı

Sendikanın yaptığı araştırmaya göre ev hizmetlerinde çalışan işçilerin yüzde 91,6'sı Covid-19 döneminde gelir kaybı yaşadı. Yine bu süreçte sendikanın yaptığı ankete katılanların yüzde 56,8'i pandemi döneminde işten çıkarıldığını, yüzde 90,3'ü ise pandemide hanelerinde kendisi dışında işsiz kalan başka kişilerin de olduğunu söyledi. Bunun sonucunda, pandemi döneminde en az 600 bin ev hizmetlerinde çalışan işçinin, işsiz kaldığı tahmin ediliyor. Ev işçilerinin genelinin kayıt dışı istihdam ediliyor olması nedeniyle pandemi dönemindeki önlemlerden olan işten çıkarma yasağı, ev hizmetlerinde çalışanlar için uygulanamadı. Ev İşçileri Dayanışma Sendikası'nın araştırmasına göre ev işçilerinin yüzde 84,4'ü salgın döneminde herhangi bir yardımdan faydalanamadığını ifade etti. Ev işçileri salgının başında güçlükle sağladıkları geçimlerini sağlayamaz, borçlarını ödeyemez hale geldi. Ev işçilerinin yüzde 83,1'i kredi borcunu ödeyemedi, yüzde 56,7'si ise Covid-19 döneminde borçları nedeniyle icralık oldu.

Ev işçileri, küresel işgücü içerisinde önemli bir yere sahip. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından açıklanan verilere göre, dünya genelinde 67 milyondan fazla ev işçisi bulunuyor. Ülkedeki ev işçilerinin yüzde 95'inin kayıtdışı çalışması nedeniyle, kaç kişinin ev hizmetlerinde çalıştığı, net ve resmi bir rakam olarak tespit edilemiyor.

Ücretler Yetersiz

Ev işçisi kadınların yaşadıkları bir diğer sorun alanda belirli bir ücret standardının olmaması. İşçinin, işveren karşısında pazarlık gücünün zayıf olması, bu sorunu derinleştiriyor. Ayrıca yapılan işin sürekli olmaması beraberinde alınan ücretin düzensizliğini getirmektedir. Ev İşçileri Dayanışma Sendikası tarafından yapılan çalışmaya göre ev işçileri yüzde 62,6'sının aylık gelirlerinin 2 bin 500 TL ve altında olduğunu ifade etti. Araştırma sonucunda ev işçilerinin aldığı ücretlerin barınma, ihtiyaçlarını bile karşılamaya yetecek düzeyde olmadığı ortaya çıkıyor.

EMEKLİLERİN AÇLIĞA İSYANI

Tüm Emekliler Sendikası üyeleri 67 il ve ilçede sokağa çıktı. 8 milyon emeklinin açlık sınırının dahi çok altında kalan 2 bin liradan az aylık aldığını hatırlatan emekliler, maaşlarına zam ve toplu sözleşme hakkı talep etti.

Tüm Emekliler Sendikası, İstanbul'un pek çok noktası da dahil olmak üzere toplam 67 il ve ilçede kitlesel basın açıklamaları gerçekleştirerek "Geçinemiyoruz" dedi ve zam talebinde bulundu. Sendika Genel Merkezi tarafından yapılan basın açıklamasında ise "Emeklilere insanca yaşam sağlayacak bir aylık verilmesi zor değil, siyasi bir tercihtir" ifadelerine yer verildi.

Emeklinin Geliri Asgari Ücretin Altında

Sendika tarafından yapılan açıklamada emeklilerin daha fazla açlığa, yoksulluğa ve aşağılanmaya gücü kalmadığı vurgulanarak şöyle dendi: "Daha 20 gün önce emeklilerin geçinemediğini, temel gıda ürünlerine yapılan zamların çekilmez olduğundan bahsetmiştik. Ancak sesimize siyasi iktidar kulaklarını tıkamış, duymuyor, bizi görmezden gelmeye devam ediyor. Temel ihtiyaç maddelerine yılbaşından bu yana yapılan zam oranları nerdeyse yüzde 50. Emekli aylığı alan 13,5 milyon emekliden 8 milyonunun aylığı 2 bin liranın altında. Kaşıkla verdikleri kırıntı sayılacak zamları kepçeyle geri almaktadırlar."

Emekliler İstanbul'da Kadıköy, Esenyurt, Maltepe, Bakırköy, Beykoz ve Ataşehir'de alanları doldurdu. Yapılan açıklamalarda elektrik ve doğalgaz gibi faturalara yapılan zamlara ve enflasyon karşısından açlık sınırı altında kalan emekli maaşlarına tepki gösterildi. Esenyurt'ta yapılan eylem kitleselliğiyle dikkat çekerken, basın açıklaması ise emeklilerin tamamı tarafından aynı anda okundu. Emekliler "Ocak zamları eridi gitti. Yasaklar emeklileri bunalıma itti. Tüketim zamları yüzde 50'lerde seyretti. Bu adaletsizliğe karşı çıkmak için mücadele edeceğimize söz veriyoruz" dedi. Kadıköy'de ise emekliler faturaları yakarak tepki gösterdi.

Sadaka Beklemiyoruz, Haklarımızı İstiyoruz

Emekliler Muğla'da ise Fethiye Belediyesi Özer Olgun Kültür Merkezi önünde bir araya gelerek, açıklama yaptı. Türkiye'de yaşanan ekonomik, toplumsal ve siyasal krizin salgınla beraber daha da derinleştiğini aktaran emekliler "Sadaka beklemiyoruz, haklarımızı istiyoruz" dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Hatay'da ise buluşma noktası İskenderun oldu. Burada söz alan Tüm Emekli-Sen İskenderun Şube Başkanı Mustafa Çankaya, son bir yıl içinde doğalgazın yüzde 32, elektriğin yüzde 31, baklagillerin yüzde 60, peynirin yüzde 27, yumurtanın yüzde 80, ayçiçeği yağının yüzde 50, köprü ve otoyol geçiş ücretlerinin yüzde 26 zamlanıldığını hatırlattı. Tüm zamlara rağmen emeklilerin maaşına enflasyon altında zam yapıldığının altını çizen Çankaya "İkramiye adı altında iki dini bayram öncesi verilenler ise bayram harçlığına dönüşmüş, emekliler için bir aşağılama aracı haline gelmiştir" diye konuştu.

Emekliler Ne Talep Ediyor?

8 milyon emekli açlık sınırı altında geçinmeye çalışırken Tüm Emekliler Sendikası'nın ise taleplerinden bazıları şu şekilde:

- ▶ Emeklilere toplu sözleşmeli sendika hakkı tanınsın
- ▶ Emeklilere yılda 4 maaş ikramiye verilsin
- ▶ Emekli maaşlarına zam yapılsın
- ▶ Emeklilik yaşı düşürülsün.

CİDDİ CİDDİ ÇOK YOKSULUZ!

Ciddi maddi yoksunluk araştırması: Türkiye listede 2. sırada

TÜİK'in yaptığı Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'na göre, 2019 yılında Türkiye, nüfusunun yüzde 26,3'ü belirtilen ihtiyaçların en az dördünü karşılayamayarak ciddi maddi yoksunluk yaşarken, Avrupa'da ciddi maddi yoksunluk oranına sahip en yüksek ikinci ülke oldu.

TÜİK 2006 yılından beri her yıl, gelir dağılımı yanında yaşam koşulları ve yoksulluk gibi konulara ilişkin bilgileri içeren Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması yapıyor.

TÜİK ve Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), finansal sıkıntıda olma durumunu ifade etmek için "maddi yoksunluk" kavramını kullanıyor.

TÜİK'in ve Eurostat'ın ortak kullandıkları tanıma göre; aşağıda belirtilen dokuz maddenin en az üçünün ekonomik olarak karşılanamaması, maddi yoksunluk durumu olduğunu gösterirken bu maddelerden en az dördünün karşılanamaması ise ciddi maddi yoksunluk durumuna işaret ediyor.

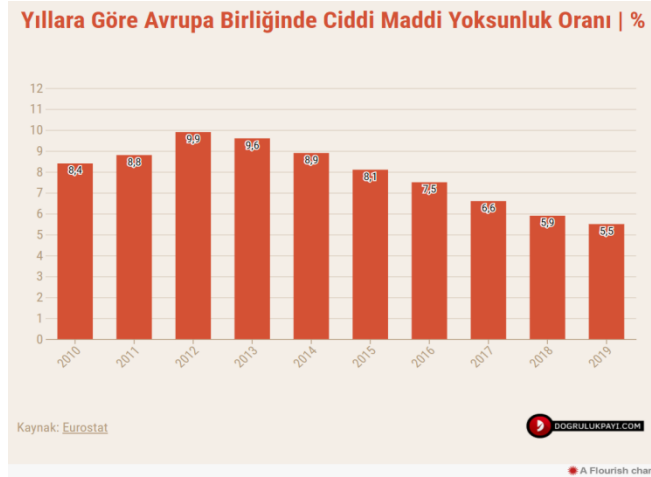
Maddeler şu şekilde:

-Çamaşır makinesi	-Evden uzakta bir haftalık tatil
-Renkli televizyon	-Kira, konut kredisi, borç ödemeleri
-Telefon	-İki günde bir et, tavuk, balık içeren yemek
-Otomobil	-Evin ısıtma ihtiyacı
-Beklenmedik harcamalar	

Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması sonuçlarına göre, 2019 yılında Türkiye nüfusunun yüzde 26,3'ü belirtilen ihtiyaçların en az dördünü karşılayamayarak ciddi maddi yoksunluk yaşadı. Bu oran, 2018 yılında yüzde 26,5 olarak gerçekleşmişti.

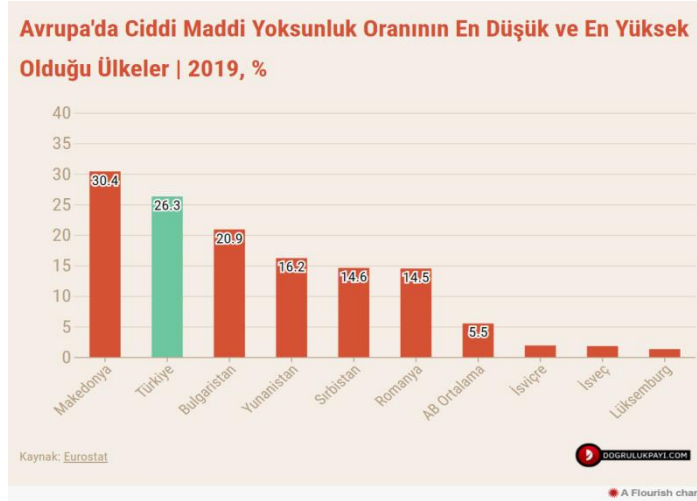
Bunun yanı sıra Avrupa'da, 2010 yılından bu yana yaşanan en yüksek ciddi maddi yoksunluk seviyesi, yüzde 9,9 olarak 2012 yılında gerçekleşmişti. Ancak 2013 itibarıyla bu oranda bir azalış eğilimi olduğunu söylemek mümkün. Bununla birlikte, 2019 yılına baktığımızda ise Avrupa nüfusunun yüzde 5,5'inin ciddi maddi yoksunluk içinde olduğu görülüyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ciddi Maddi Yoksunluk Oranı En Yüksek 2. Ülke Türkiye

2019 yılında Avrupa'da ciddi maddi yoksunluk çeken nüfus oranının en yüksek olduğu ülkeler; Türkiye ile beraber Bulgaristan, Romanya, Yunanistan, Sırbistan ve Romanya iken bu oranın en düşük olduğu ülkeler ise İsviçre, İsveç ve Lüksemburg oldu.

Tabloda da görülebileceği üzere; **2019 yılında ciddi maddi yoksunluk oranının en yüksek olduğu ikinci ülke, yüzde 26,3 ile Türkiye oldu.**

Bununla birlikte, Avrupa'da ciddi maddi yoksunluk yaşayan nüfus oranının 2016 yılından beri en çok azaldığı ülkeler ise sırasıyla Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Yunanistan ve Hırvatistan oldu. Türkiye'de ciddi maddi yoksunluk durumuna baktığımızda ise 2016 yılından beri bir düşüş yaşandığı görülüyor.

Avrupa'da Ciddi Maddi Yoksunluk Oranı En Fazla Azalan Ülkeler | 2016-2019, %

Ülke	2016	2017	2018	2019	Maddi Yoksunluk Azalışı
Bulgaristan BG	31.9	30	20.9	20.9	11
Romanya RO	23.8	19.7	16.8	14.5	9.3
Macaristan HU	16.2	14.5	10.1	8.7	7.5
Türkiye TR	32.9	28.7	26.4	26.3	6.6
Yunanistan GR	22.4	21.1	16.7	16.2	6.2
Hırvatistan HR	12.5	10.3	8.6	7.2	5.3

Kaynak: Eurostat

DOGRULUKPAYI.COM

A Flourish data visualization

Öte yandan, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nda yer alan kalemlere baktığımızda ilginç bilgilere rastlıyoruz. Araştırma sonuçlarına göre, 2019 yılında en yüksek gelir grubunun toplam gelirden aldığı pay 1,3 puan azalarak yüzde 46,3'e geriledi. Bununla birlikte, en düşük gelire sahip yüzde 20'lik kesimin toplam gelirden aldığı pay ise 0,1 puan artarak yüzde 6,2'ye yükseldi.

Eğitim durumuna göre yoksulluk oranına göz attığımızda ise okur-yazar olmayanların yüzde 26,1'inin ve bir okul bitirmeyenlerin yüzde 22,4'ünün yoksul olduğunu görüyoruz. Bu oran lise altı eğitimlilerde yüzde 13,4 iken lise mezunlarında %6,9. Yükseköğrenim mezunlarının ise 2018'de yüzde 2,2'si yoksul iken, 2019'da yüzde 2,5'i yoksul olarak karşımıza çıkıyor.

Bunun yanı sıra, Türkiye nüfusunun yüzde 58,7'si evden uzakta bir haftalık tatil masrafını karşılayamıyor. Yine araştırmaya göre, Türkiye'de iki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek masrafını karşılayamayan nüfus oranı yüzde 33,6 iken beklenmedik harcamaları karşılayamayan nüfus oranı ise yüzde 29,7. Son olarak nüfusun yüzde 71,1'i konut alımı ve konut masrafları dışında taksit ödemeleri ya da borçları olduğunu beyan etti.

200 KİŞİLİK İŞ İLANINA 52 BİN BAŞVURU YAPILDI: 45 BİNİ ÜNİVERSİTE MEZUNU

Operatör şoför, ağır vasıta şoförü, büro elemanı ve park bahçelerde görevlendirmek için 200 işçi alımı yapacak olan Adana Büyükşehir Belediyesi'nin ilanına şu ana kadar 45 bini üniversite mezunu toplam 52 bin kişi başvurdu.

Adana Büyükşehir Belediyesi operatör şoför, ağır vasıta şoförü, büro elemanı ve park bahçelerde görevlendirmek için 200 eleman alımı için ilan verdi. İşe alınacak olan 200 eleman için şu ana kadar 52 bin kişinin başvurduğu bildirildi. Başvuranların 45 bininin ise üniversite mezunu olduğu açıklandı.

Başvuruların devam etmesi nedeniyle bu sayının daha da artması beklenirken Büyükşehir Belediye Başkanı CHP'li Zeydan Karalar, "Ülkenin geldiği nokta ne yazık ki bu. Belediyeler, bu işsizliğin altında eziliyor" dedi.

'Gençler Çaresiz'

Karalar, yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"200 eleman alacağız, şu ana kadar 52 bin kişi başvurdu. Bunların yüzde 90'ını da üniversite mezunları oluşturuyor. Şimdi bu üniversite mezunlarına hangi işi vereceğiz? Bir kere uzmanlık alanları farklı. Mesela kadın, erkek sosyal bilimler mezunu başvuruyor, onu park bahçelerde mi görevlendireceğiz, ağır vasıta şoförü olarak mı? Bu kadar çok üniversite kurulursa ve ona göre iş alanı yaratılmaz ise ülkenin geleceği nokta bu olur. Gençler ne yapsın, çaresiz. Biz de mümkün olduğunca el uzatmaya çalışıyoruz ama bir noktadan sonra tıkanıyor. Biz de, belediyeler olarak bunun altında eziliyoruz."

TAM KAPANMA TAM DESTEK!

Salgın boyunca iktidar sadece sermayeyi destekledi. İş ve gelir kaybı yaşayan yurttaşlara sağlanan destek milli gelirin yalnızca yüzde biri. Kısa çalışma ödeneği uygulaması sona erdirildi. Milyonlar açlık tehdidiyle yüz yüze. Yurttaşlara tam destek sağlanması büyük önem kazandı.

Salgında iş ve gelir kaybına uğrayan, geçinme olanağı kalmayan milyonlarca yurttaş, devlet desteğinden mahrum bırakıldı. Covid-19 döneminde yaklaşık 7 milyon kayıtlı işçi, iş ve gelir kaybı nedeniyle İŞKUR ödeneklerinden yararlandı. Bu sayının içerisinde kayıt dışı çalışan işçiler ve küçük esnaf bulunmuyor.

Ancak salgında alınan kapanma kararlarının en çok küçük esnafı yaraladığı biliniyor. Kasım ayında yaşanan ikinci kapanmanın ardından küçük esnaf "Dayanacak gücümüz kalmadı, destek istiyoruz" talebiyle eylemler yapmaya başladı. Son birkaç ayda ise esnafın derdine derman olmayan birtakım 'destek'ler açıklandı. Ancak salgınla geçen bir yılda küçük esnafa dönük ciddi bir gelir desteğinden söz etmek mümkün değil.

Öte yandan işten çıkarılma yasakları nedeniyle iş kaybının büyük bölümü kayıt dışı sektörde yaşandı. Kayıt dışı çalışırken işlerini kaybeden işçiler, hiçbir sosyal güvenlik desteğinden yararlanamadı, açlığa mahkûm edildi.

Salgın boyunca 'Sosyal Korunma Kalkanı' adlı program kapsamında 1 Mart itibarıyla sağlanan toplam destek 53,1 milyar lira. Sosyal destek adı altında yapılan yardımların 45 milyarlık bölümü İşsizlik Sigorta Fonu'ndan karşılandı. Bu tutar milli gelirin yalnızca yüzde 1'ine karşılık geliyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu 50 milyar liralık destek kapsamında 8,5 milyon yoksul aileye 11 ay boyunca yalnızca bir kez bin liralık destek verildi. Başka bir ifadeyle ayda yalnızca 90 lira gibi bir ödeme yapıldı. Öte yandan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmet Bakanı Selçuk, 6 gün önce yaptığı açıklamada 2,6 milyon yoksul yurttaş bu ay yaklaşık 274 milyon lira ödeneceğini duyurdu. Bakan Selçuk'un milyon liralarla övünerek bahsettiği tutar, kişi başı yalnızca 102 liraya karşılık geliyor.

Sosyal Koruma Kalkanı kapsamında gelir kaybına uğrayan 7,2 milyon işçi ve işsize ise İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yapılan ödemenin tutarı toplam 41 milyar lira. Bu kişilerin yaklaşık 2,5 milyonu, zorunlu izne çıkarılan işçiler. Bu işçilere 2020 boyunca günde 39 lira ocak ayından itibaren ise 47 liralık nakdi ücret desteği ile yaşamak zorunda bırakıldı. Sendikaların tüm itirazlarına karşın ücretsiz izin uygulaması kaldırılmadı.

Covid-19, sosyal güvenliğin ne kadar yaşamsal bir hak olduğunu bir kez daha gözler önüne sererken bir yıldır kontrol altına alınamayan salgında yoksullaşan ve yalnızlaşan halkın tek talebi tam destek. Hükümet ise bu acil talebi karşılamak yerine sermayeyi kollamayı tercih ediyor. Ülkenin karadeliliği haline gelen, yap işlet devret modeliyle yapılan kamu özel işbirliği projelerine salgın döneminde de milyarlarca lira harcadı. İşletmesi kapalı olan esnafın borçları ertelenmedi ama iktidara yakın müteahhitlere devletin kasasından para akmaya devam etti. 2020 yılında sadece köprü ve otoyollara ödenen garanti tutarı 8,5 milyar lira.

Şehirler arası ulaşıma getirilen yasaklar ve yüksek geçiş ücretleri nedeniyle tercih edilmeyen ücretli yollar için verilen geçiş garantileri tutmadı. Salgın yokmuşçasına yolları işleten müteahhitlere verilen milyarlarca lira halkın cebinden çıktı. Sadece bu garanti ödemeleri ile çok küçük görünse de 4 kişilik bir aileye 827 lira, kişi başı 260 lira destek sağlanabilirdi. Öte yandan şehir hastaneleri için 2020 yılında 8,7 milyar liralık kira ödemesi yapıldı.

Garanti ödemeleri ile müteahhitlerin kasasına giren para (2020)

Avrasya Tüneli 391,8 milyon lira

Kuzey Marmara otoyolu 1,4 milyar lira

Yavuz Selim Köprüsü 3,6 milyar lira

Osmangazi Köprüsü 3,2 milyar lira

Şehir Hastanelerine 8,3 milyar lira

MAAŞ SALTANATI

Emlak Bank yönetim kurulu üyeleri, kredilendirme komitesi üyeliği de yaptığı için milyonlarca lira kazanırken Halkbank'ta 5 brüt maaşa kadar makul yarar tazminatı ödendi. Borsa İstanbul'da ise huzur hakkı yüzde 33 artırıldı.

Milyonlar 2 bin 718 TL olarak açıklanan açlık sınırının sadece 107 TL üzerindeki asgari ücretle çalışırken iktidarın seçtiği isimler kamu kurumlarından çift ödemeler ile asgari ücretin on katına yakın maaşlar kazanıyor. Emlak Bank yönetim kurulu üyeleri aynı zamanda kredilendirme komitesinde görev yaptıkları için 2019 rakamlarıyla 15 bin TL huzur hakkının üzerine dört huzur hakkı daha alıyor. TPAO'nun Jersey Adaları'ndaki şirketinin kadrosundaki 35 çalışan için devlet kasasından ayda 750 bin TL çıkıyor, işsiz kalmamalarına karşın bağlı ortaklıklarda görevlendirilenlere de fazladan ödemeler yapılıyor. Sayıştay raporlarına yansıyan bazı örnekler şöyle:

Huzur Hakkı İkramesi

Kamu ve özel bankaların tamamında kredi komiteleri 3 üyeden oluşurken Türkiye Emlak Katılım Bankası A.Ş. gibi yeni kurulan ve kredi hacmi 6-7 milyar TL olan bir katılım bankasında kredi komitesi 6 üyeden oluşturuldu. Yönetim Kurulu Başkanlığını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Bakan Yardımcılığını yapan Mehmet Emin Birpınar'ın yürüttüğü banka yönetim kurulu, Haziran 2019'da önce kredi komitesinin genel müdür ve 2 yönetim kurulu üyesi olmak üzere toplam 3 üyeden oluşmasına karar verdi. Yönetim kurulu üyelerine aylık net 15 bin TL huzur hakkı ödenmesi, ayrıca kredi komitesi üyelerine yılda 4 defa aylık net huzur hakkı tutarında ikramiye ödenmesi kararlaştırıldı. Bundan dört ay sonra kredi komitesinin üye sayısı değiştirildi ve kredi komitesinin, genel müdür ve 5 yönetim kurulu üyesi olmak üzere 6 üyeden oluşmasına karar verildi.

Halkbank'ta Yönetim Kurulu kararları ile görevden alınan Genel Müdür Yardımcısı ve Daire Başkanı unvanlı personele bağlı ortaklıklarda görev verilmesine karşın tüm yasal alacakları haricinde 5 brüt maaşa kadar "makul yarar" olarak iş sonu tazminatı ödemesi yapıldı. Bu şekilde mahrum kaldıkları bir maaş olmamasına karşın

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

bankadaki görevlerinden alınarak 2019 yılında bağlı ortaklıklarda görev verilen toplam 3 personele 4 ve 5 brüt maaş karşılığı olarak 443 bin 500 TL tutarında ödeme yapıldı.

Vergi Cenneti Personel

Irak başta olmak üzere yurtdışında petrol arama faaliyetleri yürüten ve İngiltere'nin Jersey (Kanal) Adaları'nda kurulan şirket daha sonra BOTAŞ'a devredildi. Buna karşın bünyesindeki 35 kişi için karşılığında aylık ortalama 750 bin TL TPAO'ya fatura ediliyor. Böylelikle her bir personel için 2019 rakamlarıyla yaklaşık 20 bin TL ödeme yapılıyor. Bülent Arınç'ın daha sonra AKP'den milletvekili seçilen oğlu Ahmet Mücahit Arınç da kıdemli uzman olarak bu şirkette çalışmaya başlamış, vergi cenneti adalarda kurulu şirketin İstanbul'da açılan temsilciliğinin başına getirilmişti.

Huzur Hakkına Yüzde 33 Zam

Borsa İstanbul'un önceki gün gerçekleşen Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda sadece yönetim kadrosu değil aynı zamanda yöneticilerin alacağı ücretler de de değişikliğe gidildi. Hakan Atilla'nın istifası ile boşalan genel müdürlüğe Korkmaz Enes Ergun seçilmesinin ardından Yönetim Kurulu Başkanı ile üyelere ödenecek ücretler de yeniden belirlendi.

Borsa İstanbul'un yüzde 10'unu satın alan Katar Yatırım Otoritesi'ni temsilen yönetime giren Ahmed Ali el-Hammadi'nin önerisiyle Yönetim Kurulu Başkanı'na ödenen huzur hakkı 24 bin TL'de kalırken, üyelerin aldığı 18 bin TL huzur hakkı yüzde 33 artırılarak 24 bin TL'ye çıkarıldı. Kararda ayrıca özel araç tahsisi, görevle ilgili konularla yolculuk, seyahat, konaklama, harcırah, temsil ödeneği haklarından yararlanma imkanı, ayrıca bu kişilerin eşleri, çocukları ve bakmakla yükümlü oldukları kimselerin Borsa İstanbul A.Ş personeli ile aynı şartlar dahilinde sağlık yardımlarından yararlandırılması gibi haklar tanındı.

Toplantıda, Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin birden fazla işverenden ücret alması dolayısıyla gelir vergisi beyanamesi vermeleri durumunda ilave verginin Borsa İstanbul A.Ş tarafından ödenmesi ve devlet memuru olunması durumunda ise hesaplanan ilave verginin tamamının Borsa İstanbul A.Ş tarafından ödenmesi de kabul edildi. Cuma günü gerçekleşen Olağan Genel Kurul toplantısında Türkiye Varlık Fonu eski başkanı Zafer Sönmez, Borsa İstanbul yönetiminden çıkarılırken yerine Erişah Arıcan getirilmişti. Borsa İstanbul'un yönetiminde şu isimler bulunuyor: Korkmaz Ergun, Fahrettin Altun, Yunus Arıncı, Metin Kıratlı, Işınso Kestelli, Ahmed Ali Al-Hammadi, Cem Demiroğlu, Tefvik Eraslan.

KAYYUM AYLIK 35 BİN TL'YE DANIŞACAK

Yerel yönetimlerin pandemi döneminde yaptığı yüksek maliyetli harcamalarına bir yenisi daha eklendi. Toplam 1,3 milyon TL maliyetli 4-6 Yaş Kuran Kursu ve 272 bin 800 TL'lik altın alımı ile gündeme gelen, Kayyum Ünal Koç yönetimindeki Diyarbakır Kayapınar Belediyesi, 10 ay alacağı danışmanlık hizmeti için 350 bin TL ödedi. Diyarbakır Kayapınar Belediyesi, "Danışmanlık hizmeti" alımı için 19 Şubat'ta ihale açtı.

Kamu ihalelerinde rekabeti önlediği gerekçesiyle eleştirilen pazarlık yöntemiyle gerçekleştirilen ihale için iki firma doküman satın aldı. Ancak ihaleye yalnızca tek firma teklif verdi. Teklifi 15 gün içerisinde değerlendiren Kayapınar Belediyesi Mali İşler Müdürlüğü, ihaleye fiyat veren tek şirket olan Çözüm Yönetim şirketiyle el sıkıştı. 8 Mart'ta başlayan ve 31 Aralık'ta sona ereceği bildirilen danışmanlık süresi için şirkete 350 bin TL ödendi. Toplam 10 ay sürecek danışmanlık için ödenecek ücretin ay hesabıyla karşılığı 35 bin TL oldu. Kayapınar Belediyesi'ne 21 Ekim 2019'da kayyum olarak atanan Kayapınar Kaymakamı Ünal Koç ilk olarak belediyenin tüm taşınmazlarını Emniyet'e ve Diyanet'e devretmesiyle gündeme geldi. 2016 yılında da Kayapınar Belediyesi'nde kayyum olarak görev yapan Koç'un, Kayapınar Belediyesi'nin AKP'li eski başkanı Servet Can'ın, daha önce belediyeden çıkarılan çocuklarını yeniden işe aldığı da iddia edildi.

KARIYER YOLLARINI USULSÜZLÜK ÖRMÜŞ

AKP'li Kürşat Ayvatoğlu'nun, 'Kariyer yükselişine' ışık tutan Sayıştay raporlarına göre AKP döneminde belediye, müdürlük kadrosuna sınavsız, özel kalem müdürlüğü kadrosuna ise usulsüz atamalar yaptı.

Sayıştay raporları, uyuşturucu madde kullandığı anlara ilişkin görüntüleri görülen ve AKP yöneticisi Hamza Dağ'ın yakın ekibinde olduğu ortaya çıkan Kürşat Ayvatoğlu'nun ne şekilde zenginleştiğine ışık tuttu. Ayvatoğlu'nun, Kastamonu Belediyesi'nde Kültür ve Sosyal İşler Müdürü ile "Başkan'ın Özel Kalemi" görevlerini yürüttüğü yıllarda belediye yönetiminin, "Liyakatsiz atamalar" konusunda denetimlere takıldığı öğrenildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kastamonu Belediyesi'nin 2014 yılı hesaplarını masaya yatıran Sayıştay denetçileri, belediyenin müdür kadrosuna yapılan atamanın sınavsız gerçekleştirildiğini fark etti. İdareye, müdür kadrosuna yapılacak atamaların, "Görevde yükselmeye tabi" bir unvan olduğu hatırlatılarak, Belediye Başkanı onayının bu kadroya atama yapmak için yeterli olmayacağı vurgulandı.

Memuriyete Sınavsız Geçiş

Ayvatoğlu'nun belediyede üstlendiği görevlerden biri olan Özel Kalem Müdürlüğü'ne yapılan atamalar da yine Sayıştay'ın olmasına takıldı. Belediyeye ilişkin düzenlenen 2018 Yılı Denetim Raporu'nda, "Özel Kalem Müdürlüğüne Yapılan Atamaların Mevzuatın Düzenleniş Amacına Aykırı Olması" bulgusuna yer verildi. Raporla, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında toplam beş personelin özel kalem müdürlüğü kadrosuna atandığı, bunlardan dördünün daha sonra çeşitli kamu idarelerine naklen atamasının gerçekleştirildiği kaydedildi. Sayıştay denetçileri, "Kanun önünde eşitlik, kamu görevine girmede eşitlik ve liyakat ilkesine aykırı bir durum oluşturduğu" gerekçesiyle belediye yönetimini uyardı. AKP'li Tahsin Babaş yönetimindeki Kastamonu Belediyesi, atamaların mevzuata uygun olduğunu savunsa da denetçiler, "Özel kalem müdürlüğü kadrosunun memuriyete sınavsız atama yolu olarak" kullanıldığının altını çizerek, atamalarda, "Özen ve dikkat" istedi.

Bir kriz de Aydın'da yaşanıyor

Ayvatoğlu'nun uyuşturucu kullanırken çekilen görüntülerinin ortaya çıkmasının ardından, AKP Söke İlçe Örgütü'nde de 'uyuşturucu krizi' yaşanıyor. Önceki dönem Söke Gençlik Kolları Yönetim Kurulu Başkanı olan Y.Ç.'ye, uyuşturucu kullanmaktan işlem yapıldığı ve olayın gizlendiği ortaya çıktı. AKP Aydın İl Gençlik Kolları Başkanı Ali Demir de sosyal medyadan yaptığı paylaşım ile konuyu doğruladı.

Yeniden gözaltına alındı

Eski AKP Genel Merkez personeli Kürşat Ayvatoğlu, önceki gün adli kontrol kararıyla serbest bırakıldı. İfadesinde kokain kullandığını reddeden Ayvatoğlu, "Kokain değil pudra şekeriymiş. Şaka yapıyorduk" dedi. Ayvatoğlu'nun sosyal medyaya düşen görüntülerinde yanında bulunan diğer şahıslar, emniyet ekiplerinin çalışması sonucu gece saatlerinde Kastamonu ve İzmir'de gerçekleştirilen operasyonlar ile gözaltına alındı. Ayvatoğlu'nun ifadesinde, kullandığı maddenin uyuşturucu olmadığını, pudra şekeri olduğunu söylemesine rağmen o esnada yanında bulunan diğer şahıslar gerçeği anlattı.

Bunun üzerine Kürşat Ayvatoğlu "uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanmak", "uyuşturucu madde temin etmek" suçlarından savcılık talimatıyla emniyet ekiplerince tekrar gözaltına alındı.

FON YAĞMALANDI UYGULAMA BİTTİ

İşsizlik Fonu'nun yağmalanıp destek olarak sunulan KÇÖ uygulamasının sonlandırılması milyonlarca insanın açlığa mahkûm edilmesi anlamına gelecek. SOL Parti alınan kararı iktidarın sermaye tercihi olarak yorumlarken, "Tüm işçiler şarta bağlı olmadan KÇÖ'den yararlandırılmalı" çağrısı yaptı.

Türkiye tarihinin en büyük istihdam kaybını yaşıyor. Binlerce işletme kapısına kilit vurdu, yüzbinler işsiz kaldı. Bu koşullar altında büyük bir destek olarak sunulan ve yaklaşık 1 milyon 300 bin çalışana etkileyen Kısa Çalışma Ödeneği (KÇÖ) 31 Mart tarihinde sona eriyor. Çalışanlar bir kez daha patronların insafına terk edilecek.

2,5 milyon işçi ücretsiz izne çıkarılmış durumda. KÇÖ'den faydalanan işçilerden şanslı olanlar ücretsiz izne çıkarılacak. Diğer işçiler ise çok büyük ihtimalle patronların elinde silaha dönüşen Kod29'dan işten atılacak. Her koşulda aileleri ile birlikte milyonlarca insanı bekleyen son ise mutlak yoksulluk olacak.

İktidarın Keyfiyetine Bırakılmamalı

Erdoğan ve Çalışma Bakanı KÇÖ'nün bir kez daha uzatılmayacağını defalarca ifade etti. Hiçbir somut öneri sunmadan ne zaman sona ereceği belli olmayan pandemi koşullarında çalışanları kendi kaderleriyle baş başa bırakan iktidara toplumun her kesiminden yoğun tepki var. Sendikalardan, esnaf odalarına, siyasi partilerden demokratik kitle örgütlerine kadar onlarca kurum uygulamanın 31 Mart tarihinde sona erdirilmemesi için çağrılarını devam ediyor.

AKP'YE LÜKS HALKA SEFALET

İktidarın olanaklarına sahip AKP'lilerin çocuklarının şatafatlı yaşamları birer birer ortaya çıkıyor. İktidar şatafatı tekil bir örnekmiş gibi gösterme derdinde. Ayvatoğlu vakası tekil bir örnek değil. Diyanet ise AKP'li çocukların şatafatlı yaşamına tek kelime etmezken gençlere İslam'a sarılma çağrısı yaptı.

Lüks bir aracın içerisinde uyuşturucu kullanırken çekilen görüntüleri ortaya çıkan Kürşat Ayvatoğlu'nun kısa sürede elde ettiği malvarlığı, gözleri iktidarın nimetlerinden yararlanarak benzer şekilde zenginleşen AKP'lilerin çocuklarına çevirdi. Pahalı araçlar, otel süitleri ve lüks harcamalarla çokça görmeye başladığımız bu gençler iktidar yetkilileri ve AKP'li üst düzey isimlerle boy boy fotoğraflarını paylaşıyor. Her kesimden milyonlarca genç yokluk içinde yaşama tutunmaya çalışırken bir avuç zümrenin şatafatlı lüks yaşamlarının birer birer ortaya çıkması sonrası oluşan tepkileri karşılamaya çalışan iktidar cephesi, yaşananları birer istisna olarak gösterme telaşında. Ayvatoğlu skandalından sonra AKP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Salih Fırat'ın yeğeni ve danışmanı Efe Subaşı'nın şatafat içindeki görüntüleri sosyal medyada çokça paylaşılmaya başladı.

Kürşat Ayvatoğlu'yla ilgili konuşan AKP Genel Başkan Yardımcısı Hamza Dağ, "Daha çok dikkat etmemiz lazım. Bize oy veren insanların bunları AK Parti'ye yakıştıramadığı için üzülüğünü görüyorum ve onlardan helallik istiyorum" dedi.

Diyanet de Devrede

Geçinemeyen halka akşamları pazara gitme önerisinde bulunan Diyanet İşleri Başkanlığı ise beklenildiği gibi AKP'li çocukların şatafatına tek kelime etmeden gençleri dine sarılmaya davet etti. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Diyarbakır'da yaptığı konuşmada "deizm" ve "ateizm" uyarısında bulundu. Erbaş, irşat çalışmalarının arttırılması gerektiğinin altını çizerek "Gençlerimizi batıl anlayışlara kaptırmayalım. Çocuklarımızı İslam'ın dışındaki ideolojilere, inançsızlığı pompalayan, ateizmi, deizmi, zerdüştlüğü pompalayan bir takım örgütlere, yapılara kaptırmayalım. Kaptırırsak bu bizim için çok büyük bir vebal olur" ifadelerini kullandı.

Sabah yazarı Hilal Kaplan ise yazısında "AK Parti, 13.5 milyon üyeli parti. Elbette Ayvatoğlu gibi marazlar çıkacaktır. Ayvatoğlu gibiler, değil istisna, dipnot bile olamazlar. Yani kaideyi bozamazlar ama üzerler" diye yazdı. Yandaşların ve iktidar cephesinin söylediklerinin aksine Kürşat Ayvatoğlu vakası tekil bir örnek değil. 19 yıllık AKP iktidarı döneminde bir avuç partili zümrenin çocukları hızla zenginleşti. Bir süredir lüks içinde yaşayan AKP'lilerin çocuklarına ilişkin çarpıcı bilgiler ve fotoğrafların sık sık medyaya yansıyor. Yeni muhafazakar zenginlerin bekarlığa veda, kına gecesi, düğün, mevlid, doğum, halilelik, hoş geldin partisi gibi organizasyonlarda lüksün her çeşidine rastlamak mümkün.

Ahbap Çavuş Kapitalizmi

Binali Yıldırım'ın oğlu Erkan Yıldırım gemicikleri ile tanınıyor. Erkan Yıldırım'ın ilk gemisi için ödediği 445 bin Avro tartışmalara neden olmuştu. Yıldırım Ailesi'nin doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol ettiği 17 şirketi, 28 gemisi ve 2 süperyatı olduğu iddia ediliyor. Binali Yıldırım'ın kardeşi İlhami Yıldırım ise 2018'de Kızılay'a kayyum olarak atandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan TÜRGEV Yönetim Kurulu Başkanı. Erdoğan'ın bir diğer oğlu Ahmet Burak Erdoğan, MB nakliye şirketinin sahibi, varlığının 80 milyon Avro civarında olduğu iddia ediliyor.

Abdullah Gül'ün çocukları genç yaşında şirket sahibi oldu.

Bunun yanında farklı bakanlıklarda bakan yardımcılığı yapan aile üyeleri de dikkat çekici: Fatma Varank (Bakan Mustafa Varank'ın kuzeni), Mehmet Fatih Kacır (Eski İstanbul milletvekili Ünal Kacır'ın oğlu), Mehmet Hadi Tunç (Eski milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un kardeşi).

Nükleer Düzenleme Kurulu'nda yer alan aile üyeleri: Afşın Burak Bostancı (AKP Grup Başkanı Naci Bostancı'nın oğlu), Mehmet Fatih Alptekin (AKP Milletvekili İsmail Alptekin'in oğlu)

Türk Telekom yönetim kurulunun toplantı tutanaklarında birden fazla maaş aldığı ortaya çıkan AKP'li isimler gündem oldu. Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı ve Ekonomi Politikaları Kurulu üyesi Yiğit Bulut, bakan yardımcısı Ömer Fatih Sayan, Selim Dursun ve Nureddin Nebati Türk'ün Telekom'dan da 'hatırı sayılır' aylık gelir elde ettiği tutanaklara yansdı.

Devlet eliyle zenginleştirilen AKP'lilerin çocukları şatafat içinde yaşarken diğer tarafta ise insanlar Pazar artıklarından beslenmeye çalışıyor, milyonlarca genç çalışabileceği bir iş bulamıyor. Gün geçmiyor ki ülkeyi her alanda derin bir krize sürükleyen AKP'nin yol açtığı yıkımın fotoğrafları ekranlara düşmesin.

Üniversiteden mezun olan gençlerin önemli bir bölümü kendi alanlarında iş bulamıyor ve vasıfsız iş gücü şeklinde çalıştırılıyor. Kendi mesleklerinde istihdam edilenlerse deneyimsiz oldukları için düşük ücret ve sigortasız işlere mahkûm ediliyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bunun en çarpıcı görüntüleri Adana'dan geldi. Büyükşehir Belediyesi tarafından açılan operatör şoför, ağır vasıta şoförü, büro elemanı ve park bahçelerde görevlendirmek üzere açılan 200 kişilik kadroya 52 bin kişi başvurdu. Başvuranların 45 bini ise üniversite mezunu. Aynı şekilde geçen haftalarda Adıyaman'da Adalet Bakanlığı'nın açtığı 9 kişilik temizlik görevlisi kadrosuna da toplam 5 bin 217 kişi başvuruda bulundu. Başvuranların içerisinde 156 lisans, 987'si ise önlisans olmak üzere bin 143 üniversite mezunu yer alıyordu.

Ne Okuyorlar Ne Çalışıyorlar

TÜİK'in açıkladığı dar tanımlı işsizlik verilerine göre 15-24 yaş arasındaki her 100 gençten 25'i işsiz. Bunun içerisinde mevsimlik işçileri, umutsuz işsizleri ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanları dâhil ettiğimizde genç işsizlik oranı yüzde 40'ı buluyor. 15-24 yaş arasındaki üniversite mezunu genç nüfusta umutsuz olduğu için iş aramayanların sayısı 45 bini buldu. Bu sayı 2019 yılında 25 bindi. Öte yandan iş aramayıp bir iş olsa çalışırım diyen üniversiteli işsizlerin sayısı ise 97 bini aştı. 2019 yılında 41 bin üniversite mezunu genç iş işsiz işgücü anketlerinde iş aramayıp çalışmaya hazır olduklarını söylemişti.

Daha vahim olan tablo ise işsizlik verilerinin detaylarına bakınca ortaya çıkıyor. 15-29 yaş arasındaki 5 milyon 702 bin genç ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor. 25-29 yaş arasındaki her 100 gençten 39'u ne eğitimde ne istihdamda.

Üniversite öğrenimine devam gençler geçinebilmek için kafe, bar ve restoranlarda güvencesiz bir şekilde çalışıyor. Salgında alınan tedbirler nedeniyle kapanan işletmelerde çalışan milyonlarca öğrenci gelersiz kaldı. Üniversiteden mezun olan gençlerin önündeki en büyük sorun ise KYK borcu. Eğitim döneminde kullanılan kredi, yüksek faiz nedeniyle sürekli artıyor. Hayata borçla bakan gençlik bir yandan işsizlikle boğuşuyor.

İş arama süreleri uzadıkça gelecek planları ve bağımsız bir hayat umutları da tükeniyor.

Halkın Gerçekleri

2019 yılında yüzde 33,4 olan geniş tanımlı genç işsizliği Covid-19 salgınından en fazla etkilenen gruplar arasında. 2020'de geniş tanımlı genç işsizliği 2019'a göre 7,6 puan artarak yüzde 41,1'e yükseldi. Gençlerde gerçek işsiz sayısı ise son bir yılda 360 bin artarak 2 milyon 275 bin oldu.

Genç kadınlarda gerçek işsizlik çok daha vahim durumda. 2020 yılında geniş tanımlı genç kadın işsizliği önceki yıla göre 46 bin kişi artarak 934 bine yükseldi. Genç kadın işsizlik oranı ise yüzde 46,9.

İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar genç işsizlerin sayısı 943 bin.

Ümitsiz genç işsizlerin sayısı 319 bin. Bu sayının içerisinde üniversite mezunu gençlerin payı dikkat çekiyor. Son bir yılda iş arama umidini yitiren üniversite mezunu genç işsiz sayısı 24 bin kişi arttı. Ümitsiz üniversite mezunlarının sayısı 49 bine yükseldi.

Üniversite mezunu genç işsiz sayısı geçen yıla göre yüzde 56,5 oranında arttı. 2019 yılında 258 bin kişi olan üniversite mezunu genç işsiz sayısı 2020'de 404 bine çıktı.

15-24 yaş arasındaki işsizlerin 160 bini bir yıldan uzun süredir iş arıyor. Bu sayı içerisinde üniversite mezunu genç işsizlerin oranı ise dikkat çekici. Bir yıldan uzun süredir iş arayan üniversite mezunu genç işsizlerin sayısı 58 bine ulaştı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını verilerine göre geçen yılın ilk 9 ayında 100 milyon 600 bin TL'lik elektrik, 399 milyon TL'lik de doğalgaz faturasının ödenmedi. 2020'nin eylül ayı sonuna kadar Türkiye'de yaklaşık 120 bin elektrik abonesinin elektriği kesildi, yaklaşık 57 bin abone ise borcunu ödeyemediği için doğalgazsız kaldı.

İlk akla gelen soygunlar

- 1 Deniz Feneri E.V.'nin gurbetçiler üzerinden gerçekleştirdiği yolsuzluk 'yüzyılın yolsuzluğu' olarak adlandırılıyor.
- 2 Damat Bakan Berat Albayrak'ın yönetimi döneminde Merkez Bankası'nın 128 milyar dolar rezervi kayıplara karıştı.
- 3 Merkez Bankası'nın başkanının değişmesiyle 1.1 milyar dolarlık döviz alımının kimler tarafından gerçekleştirildiği bilinmiyor.
- 4 Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyelerinde AKP döneminde gerçekleştirilen yolsuzlukların boyutu milyar liralara buluyor.
- 5 İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin AKP döneminden kalma 40'a yakın yolsuzluk dosyası bulunuyor.

6 Türk Telekom'un Lübnanlı Hariri ailesine özelleştirilerek satılmasıyla kamu 97,8 milyar TL zarara uğratıldı.

7 Urfa'da AKP'li Ceylanpınar belediyesinde yapılan incelemede sahte imzalarla 7.1 milyonluk yolsuzluk ortaya çıktı.

13,5 MİLYAR TL KAMU ZARARI

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu AKP dönemindeki yolsuzluklara ilişkin açıklamalarda bulundu. 2016 yılında AKP ile bağı olan bir şirketin Başakşehir'de 49 milyon TL'ye aldığı bir arsayı 4 gün sonra KİPTAŞ'a 130 milyon TL'ye sattığını hatırlatan İmamoğlu, "4 günde 81 milyon TL. Bugünkü rakam ile 216 milyon TL, 27 milyon dolar... AKP ile bağı olan şirketin ya da kimlerin cebine gidiyorsa" dedi.

TV'de 'Şimdiki Zaman' programının konuğu olan İmamoğlu, konuya ilişkin açtığı soruşturmaya İçişleri Bakanlığı'nın el koyduğunu belirtti. "Geçmiş dönemlere ilişkin 50 soruşturma dosyasında 13.5 Milyar TL kamu zararı tespit ettik. Başakşehir'de çok tatlı bir dosya, üzerine pudra şekeri bile dökmene gerek yok. Ben soruşturma açtım, İçişleri Bakanlığı da bu dosyalarımıza el koydu. 'Sen araştırmazsın ben daha iyi araştırırım' diyor" ifadelerini kullandı. "Para kimin cebine gidiyor?" sorusunu yanıtlayan İmamoğlu, "AK Parti ile bağı olan o şirketin cebine gidiyor ya da kimlerin gidiyorsa... Soruşturma dosyalarımızdan biri bu. Ben soruşturma açtım, İçişleri Bakanlığı da geldi bu dosyalarımıza al koydu. 'Sen araştırmazsın ben daha iyi araştırırım' diyor" şeklinde konuştu.

BU SEFERKİ 'HATA' 410 MİLYON TL!

İktidar, genel aydınlatma sayaçlarına ilişkin verilerin izlenmesini sağlayan sistemi kurma tarihini sürekli erteliyor. Kontrolün sağlanmaması nedeniyle TEDAŞ'ın hesaplarında 410 milyon TL'lik bir hata tespit edildi.

İktidarın kamu kaynaklarını özelleştirme yoluyla belli şirketlere peşkeş çekmesiyle yaşanmaya başlayan kayıplar, yaratılan denetimsizlik ile daha da büyüyor. Şirketler, devletin kontrol etmesini sağlayacak sistemleri kurmayı sürekli erteliyor, hükümet de yaptırım uygulamak yerine sürekli yeni erteleme kararları alıyor. "Yok pahasına" iktidara yakın şirketlere peşkeş çekilen elektrik dağıtımının kontrolü de yapılamıyor. Kontrol sistemini kurmakla görevlendirilen şirketlere tanınan süre ertelemesinin sonuçları, Sayıştay'ın "hata" olarak nitelediği milyonlarca liralık tutar ile ifade ediliyor. 2019 yılında 389 milyon TL zarar eden TEDAŞ'ın hesaplarında aynı yıla dair 410 milyon TL'lik bir hata tespit edildi.

Dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi sonrası genel aydınlatma sayaçlarının tamamının uzaktan okuma kapsamına alınmasını sağlama görevi, dağıtım şirketlerine verildi. Ancak bu sistemin kurulması için tanınan süre, sürekli ertelendi. 6 Şubat 2020'de yürürlüğe giren "Genel Aydınlatma Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"le OSOS (Otomatik Sayaç Okuma Sistemi) kapsamındaki genel aydınlatma sayaçlarının tüketim değerlerinin TEDAŞ tarafından gerçek zamanlı izlenmesine ilişkin altyapının oluşturulması görevi 2019 sonundan 31 Aralık 2020'ye ertelendi. Geçen yılın sonunda hükümet, şirketlere yeniden bir yıl daha süre tanıdı.

Sayıştay denetçileri, TEDAŞ'ta yaptığı incelemelerde; 2019 genel aydınlatma abonelerinden 15 bin 837'sine ait veriler, 10 dağıtım şirketinden kesinti verisi, 7 dağıtım şirketinden elektriksel parametre verisi ve 6 dağıtım şirketinden enerji tüketim verisinin gönderilmediğini tespit etti.

Öte yandan dağıtım şirketleri tarafından TEDAŞ'a gönderilen genel aydınlatma verilerinin elektrik dağıtım şirketlerince OSOS yazılımları üzerinden gelen işlenmiş verileri kullanan web servis kanalıyla temin edilen veriler olduğu belirlendi. TEDAŞ Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan usul ve esaslar çerçevesinde veri gönderen herhangi bir elektrik dağıtım şirketinin bulunmadığı da ortaya çıktı.

2019'da dağıtım şirketleri tarafından TEDAŞ'a gönderilen genel aydınlatma tutarlarının TEDAŞ Genel Aydınlatma Ödeme Programı kapsamında incelenmesi sonucu, 4 milyar 534 milyon kWh elektrik enerjisi tüketimi için toplam 410 milyon 897 bin 854 TL tutarında "hata" tespit edildi.

Altyapı Tamamlansın

Denetçiler, tüketim verilerinin TEDAŞ tarafından kontrollerinin sağlıklı yapılabilmesi, tüketim değerlerinin TEDAŞ tarafından gerçek zamanlı izlenmesi için tüm elektrik dağıtım şirketlerinin altyapıyı tamamlanması gerektiği uyarısında bulundu. Bunun için tüm elektrik dağıtım şirketleri ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu nezdinde girişimlerde bulunulması da istendi.

ELEKTRİKTE ŞİRKETLERE İNDİRİM; DOĞALGAZDA VATANDAŞA ZAM

Doğalgaza üç ayda dördüncü zam. Otomatikleşen zamlar vatandaşımızı bıktırdı, vatandaşımız faturalar nedeniyle kombi açmıyor.

Yalnızca üç ay içerisinde doğalgaza dördüncü kez zam yapıldı. Her ay yüzde 1 oranında yapılan ve olağan hale gelen zamlarla algı yönetilmek istense de vatandaşlarımız bu zam yağmurunda nefes alamaz hale geldi. Vatandaşımız havaların henüz ısınmadığı bugünlerde kombisini açmaya korkuyor. En temel ihtiyaç olan ısınmadan el yakan faturalar nedeniyle vazgeçiyor.

Doğalgazın fiyat tarifelerinde; konut, ticarethane, sanayi ve elektrik üretim santralleri abone gruplarında yüzde 1 oranında zam yapıldı.

Müjde Dördüncü Kez Zam Oldu

Karadeniz'de bulunan doğalgaz rezerviyle vatandaşa verilen müjde sözde kaldı. Doğalgaz üç ayda dördüncü kez zamlandı. Vatandaşımız faturalarda indirim beklerken, müjde art arda yapılan zamlara dönüştü. Her ay yapılan zamlar müjde sözü verilen vatandaşımızla alay etmektir.

Otomatikleşen Zamlar Bıktırdı

Doğalgaza 1 Ocak'ta, 1 Şubat'ta, 1 Mart'ta ve son olarak 1 Nisan'da yüzde 1 oranında zamlar yapıldı. Her ay yüzde 1 oranında yapılan ve olağan hale gelen zamlarla algı yönetilmek istense de vatandaşlarımız bu zam yağmurunda nefes alamaz hale geldi. Vatandaşımız havaların henüz ısınmadığı bugünlerde kombisini açmaya korkuyor. En temel ihtiyaç olan ısınmadan el yakan faturalar nedeniyle vazgeçiyor.

Üç Aydır Faturalar Sürekli Artıyor

Yalnızca üç ayda yüzde 1 oranında peş peşe yapılan dört zamlarla BOTAŞ'ın çıplak 100 metreküp doğalgaz fiyatı konutlarda 125,1 TL'den 130,3 TL'ye; ticarethanelerde 100 metreküp doğalgazın fiyatı 140 TL'den 145,7'ye yükseldi. Sistem kullanım bedeli, KDV ve ÖTV gibi faturada yer alan kalemlerle birlikte otomatikleşen zamların faturalara yansımaları daha fazla oluyor. Vatandaşımız her ay düzenli olarak artan faturalardan şikayet ediyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Vatandaş Değil, Şirketleri Kolluyorlar

1 Nisan 2021 itibarıyla şirketlere satılan elektrikte yüzde 17,5 indirim, şirketlerin kasasına giden dağıtım bedelinde ise binde 40 oranında zam yapıldı. Aynı tarihte doğalgazın dördüncü kez zamlanması ise iktidarın vatandaşlarımızı değil, şirketleri kolladığını gösteriyor. Artık biraz da vatandaşımızı düşünün. Yanlış ekonomi politikalarıyla zaten geliri düşen, bir haftada yüzde 10 fakirleşen vatandaşımızı yeni zamlarla karşı karşıya bırakmak insafsızlıktır. İktidar enerjide çağ atladık diyor. İktidarın enerjide çağ atlattığı tek şey her ay otomatik bir şekilde artan faturalardır.

AKKUYU'DA SALGIN BAHANESİ KABUL EDİLEMEZ, 'GÜVENLİK TEDBİRLERİ EKSİKSİZ YERİNE GETİRİLMELİ

Mersin'deki Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde 2020 yılında yapılması planlanan acil durum tatbikatı koronavirüs gerekçesiyle yapılamadı. Akkuyu zaten yeterli atık ve acil eylem planı olmadığı gerekçesiyle eleştirilirken; bu kadar hayati bir konuda salgın bahane edilerek acil durum tatbikatının yapılmaması kabul edilemez. İnşaat sırasında bile yaşanan patlamalarla endişelere neden olan santralin güvenliği konusunda her türlü ihtimal değerlendirilerek gerekli güvenlik tedbirleri alınmalı, acil durum tatbikatları eksiksiz yapılmalı.

Mersin'de inşaat çalışmaları devam eden Akkuyu Nükleer Güç Santrali alım garantisi, mülkiyet yapısı ve yeterli güvenlik eylem planları olmaması sebebiyle eleştiriliyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yayımlanan 2020 yılı faaliyet raporunda santralin güvenliği konusunda endişelere neden olacak bir itirafta daha bulundu

Akkuyu yeterli ve güvenilir atık ve kaza eylem planı olmamasıyla kamuoyunda pek çok eleştiriye konu oluyor. 20 Ocak 2021 tarihinde meydana gelen ve kontrollü olduğu belirtilen patlama; henüz inşaat aşamasındayken bile korkuya neden olmuş; bu gelişme üzerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı vatandaşların endişelerini giderecek bir açıklama dahi yapmamıştı. Bakanlık yayınladığı faaliyet raporlarında Akkuyu Nükleer Santrali'yle ilgili planlanan ve gerçekleştirilen güvenlik önlemlerini sıralıyor.

Acil Durum Tatbikatı Yapılmamış!

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 2019 yılı faaliyet raporunda Akkuyu'yla ilgili olarak Acil Durum Kriz Yönetimi Merkezinin yer seçimi, kurulumu, kurumlar arası eşgüdümün sağlanması, her yıl yapılması planlanan saha içi acil durum tatbikatlarının koordinasyon ve takibi çalışmalarının yürütüldüğü açıklanmıştı. Buna göre geçtiğimiz yıl Akkuyu'da acil durum tatbikatının yapılması gerekiyordu. Ancak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 2020 yılı faaliyet raporunda Akkuyu sahasında acil durum tatbikatının düzenlenmediği itiraf ediliyor.

Covid-19 Salgını Bahane Edildi!

Bakanlığın faaliyet raporunda her yıl yapılması planlanan Akkuyu sahasının içindeki acil durum tatbikatının Covid-19 salgını kısıtlamaları kapsamında 2020 yılında gerçekleştirilemediği belirtiliyor. Salgın bahanesiyle güvenliğin son derece hayati olduğu nükleer santrale ilişkin acil durum tatbikatının yapılmaması kabul edilemez. İnşaat sırasında bile yaşanan patlamalarla endişelere neden olan santralin güvenliği konusunda her türlü ihtimal değerlendirilerek gerekli güvenlik tedbirleri alınmalı, acil durum tatbikatları eksiksiz yapılmalı.

Piyasa Fiyatının 3 Katı!

Güvenlik eleştirilerinin yanı sıra santrale yönelik bir diğer eleştiri ise verilen alım garantisi. Mülkiyeti ve işletmesi tamamen Rusya'ya ait olacak santralin devreye girmesiyle Türkiye;15 yıl boyunca piyasa fiyatının en az 3 katını bulan bir fiyat olan 12,35 dolar sent üzerinden alım garantisi verecek.

KİRLİLİĞİ ÖLÇMEYE ELEKTRİK BAHANESİ

Mersin'de hava kirliliğini ölçen istasyonun iki yıldır neden faaliyette olmadığı ortaya çıktı. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, soru önermesine verdiği yanıtta istasyona 'elektrik' sağlanamadığını ifade etti.

Mersin'de iki yıldır hava kirliliği ölçümleri yapılmamasını Meclis gündemine taşıyan HDP Milletvekili Rıdvan Turan'a, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'dan ilginç bir cevap geldi. Bakan Kurum verdiği cevapta, "4 Nisan 2019 tarihinden itibaren istasyonumuza elektrik verilememiştir" dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İstasyonun yapımına 2014'te başlandığına ve 2016 yılında tamamlandığını hatırlatan HDP'li Turan verdiği soru önergesinde, "BBC'nin 2019 yılında yayımladığı verilere göre Mersin'deki hava ölçümleri güvenli seviyenin 3.4 katı gösterilmesine rağmen Ulusal Hava İzleme Ağı'nda Mersin hava ölçüm verileri iki senedir yer almamaktadır" dedi.

Taşınmazlar Yıkılmış

Tüm bu iddiaları Meclis gündemine taşıyan HDP'li Turan, Bakan Kurum'dan cevap geldi. Bakan Kurum soru önergesine verdiği cevapta, "Mersin'de bulunan hava izleme istasyonunun içerisinde bulunduğu Mülga Köy Hizmetleri Müdürlüğü'ne ait taşınmazların yıkılması sebebiyle 06.04.2019 tarihinden itibaren istasyonumuza elektrik verilememiştir" dedi. Bir istasyona dahi elektrik verilmediğini belirten Kurum, Mersin'e 6 adet daha hava kalitesi istasyonu kurulmasına karar verildiğini belirtti. Kurum soru önergesinde şu ifadelerle yer verdi: "Bakanlığımız yatırım programında yer alan hava kalitesi izleme istasyonları kurulumu ve yenilenmesi kapsamında yukarıda bahsi geçen istasyonlar yerlerine konulmuş olup bu istasyonları veri akışını sağlayacak yazılımın millileştirme çalışmaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir." Bakan Kurum, yeni istasyonların ne zaman faaliyetine geçeceğine ilişkin bilgi vermedi.

Hava Kirliliği Artıyor

Hava kirliliğin her geçen gün arttığına dikkat çeken Mersin Çevre ve Doğa Koruma Derneği Başkanı Sabahat Aslan, Mersin'deki hava kirliliği dünya ortalamalarından 10 kat yüksek. Bunu da 10 senenin önceki verilerine dayanarak söylüyorum. Mersin trafiğine her yıl 30 bin yeni araç çıkıyor" dedi.

Mersin'de sanayi kuruluşlarının saat 17.00'den sonra filtre çalıştırmadığını belirten Aslan şu ifadeleri kullandı: Mersin her geçen gün artan yeni projelerle saldırı altında. Suyu, toprağı, havası her geçen gün daha çok kirleniyor. Mersin'in yeşil alanları korumamız, artırmamız gerekirken daha çok katletmek istiyorlar. Bakan eğer bir hava ölçüm cihazına elektrik çekemiyorsa bu görevi bıraksın."

MAKAM ARAÇLARINA AYLIK BİR MİLYON TL

TBMM makam hizmetlerinde kullanılmak üzere 69 araç kiraladı. Meclis Başkanlığı, araçlara 32 ay boyunca aylık 1,1 milyon TL'den fazla ödeme yapacak.

Koronavirüs salgını sürecinde halk, asgari ücretin yarısı tutarında ödemelerle açlığa mahkûm edilirken TBMM'nin kiraladığı makam araçlarına her ay 1.1 milyon TL ödenecek.

TBMM Genel Sekreterliği, 1 Mayıs 2021 ile 31 Aralık 2023 tarihleri arasında makam hizmetlerinde kullanılacak 69 aracın sözleşmelerini imzaladı. Yüklenici firma ile yapılan anlaşma sonucunda, 69 araç için toplam 35 milyon 507 bin TL ödenecek. İhaleyi kazanan firmanın ismi açıklanmadı. TBMM Genel Sekreterliği tarafından kiralanan 29 araçta 1960 motor hacmi, yedi vites, otomatik klima, yokuş kalkış desteği, 475 litre bagaj kapasitesi gibi özelliklerin bulunması talep edildi. Geri kalan 40 araç için ise sıfır kilometre, 190 beygir, elektronik fren güç dağıtım sistemi, elektrikli arka cam ve manuel arka yan cam perdeleri, yol bilgisayarı, deri döşeme, 8 inç sürücü ekranı, elektronik patinaj önleme sistemi, elektronik istikrar programı, elektronik motor çekiş kontrolü gibi özellikler istendi. Araçların lastiklerinin her 40 bin kilometrede bir değiştirilmesi ve araçlara uzaktan kumandalı siren anons cihazı bağlanması da zorunlu tutuldu.

11 Bin TL'lik Masaya 99 Bin TL

TBMM Genel Sekreterliği'nin imzaladığı bir diğer ihale sözleşmesi ise "masa alımı"na ilişkin oldu. Adet sayısı ve türü, elektronik kamu alımları platformunda yer almayan masaların yaklaşık maliyeti, 11 bin 166 TL olarak belirlendi. İhaleye ise yeterlilik şartını sağlayarak giren firma Babacan Grup Makina İnşaat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi oldu. Şirketin verdiği 99 bin TL'lik teklif, başka geçerli teklif olmaması nedeniyle kabul edildi.

MİLYARLIK ANTALYA ŞEHİR HASTANESİ İHALESİ ÖZEL DAVETLE BİLDİK ŞİRKETE VERİLDİ

AKP iktidarı, 1 milyarlık Antalya Şehir Hastanesi projesini de gizli kapaklı ihaleyle istediği firmaya verdi. Kanunda olağanüstü haller için düşünülen istisna maddesi kullanılarak kimseye duyurulmadan kapalı kapılar ardında yapılan ihale, özel olarak davet edilen kamuoyunun yakından tanıdığı Kolin ve Pekerler'e gitti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

AKP iktidarı, kendine yakın inşaat şirketlere ihale dağıtmaya devam ediyor. İhale kanununun deprem, afet gibi önceden öngörülemeyen olağanüstü durumlar için öngördüğü, “21b-Pazarlık” maddesini kullanan iktidar, istediği ihaleyi istediğine veriyor.

Son olarak Antalya Şehir Hastanesi ihalesi de rekabete kapalı bu usulle, duyuru ilanı yayınlanmadan, özel olarak davet edilen şirketler arasında gizli kapaklı pazarlıkla sonuçlandı.

1 milyar 187 milyon 523 bin TL yaklaşık maliyet belirlenen Antalya 1000 Yataklı Şehir Hastanesi (Devlet Hastanesi) Yapım İşi ihalesi 29 Aralık'ta gerçekleşti. İhale 990 milyon TL'ye Kolin İnşaat ve Pekerler iştiraki Nesma Yapı İş ortaklığına verildi.

2023'te Tamamlanacak

Antalya Kepez'deki hastanenin inşaatı 18 Mart'ta başladı. 9 Mart'ta imzalanan sözleşmeye göre 8 Nisan 2023'te tamamlanacak.

Dünyada En Çok Kamu İhalesi Alan 5'inci Şirket

Kolin İnşaat'la birlikte Limak, Cengiz, Kalyon ve MNG, AKP iktidarı döneminde aldıkları yüzlerce milyarlık kamu projeleriyle dikkat çekiyor. Dünya Bankası'nın “Altyapı Yatırımlarına Özel Sektör Katılımı Veri Tabanı”nda 1990-2020 yılları arasında en çok ihale alan şirketler listesinde Türkiye'den 5 şirket ilk 10'da yer alıyor. Limak, dünyada en çok altyapı yatırımı ihalesi alan 2'nci şirket olurken, Cengiz 4, Kolin 5, Kalyon 6 ve MNG 7'nci sırada bulunuyor. İstanbul Havalimanı (sonradan yönetiminden ayrıldı), Kuzey Marmara Otoyolu, Çapa'nın taşınacağı İstanbul Üniversitesi Hasdal Kampüsü ve şehir hastaneleri Kolin'in aldığı kamu ihalelerinden bazıları.

Kolin'le bu ihalede iş ortaklığı yapan Nesma Yapı Pekerler Grup iştiraki. Pekerler son olarak Marmara Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi ihalesini yine gizli ihaleyle almıştı.

Devlet Hastanesi

AKP iktidarı devlet bütçesinde kara delik haline gelen Kamu Özel İşbirliği yöntemini uygulamaktan vazgeçti. Antalya Şehir Hastanesi, bilinen devlet hastanesi yöntemiyle inşa edilip işletilecek.

43 bin 783 metrekarelik oturma alanı olan hastane binası, medikal alanı 201 bin 820 metrekare, acil servis alanı 10 bin 900 metrekare planlandı. 52 bin 320 metrekare açık otopark alanı, 30 bin 380 metrekare kapalı otopark alanıyla birlikte toplam 282 bin 357 metrekarelik kapalı alana sahip olacak

SÖNDÜRME UÇAĞI DA HELİKOPTERİ DE KİRALAYAMADILAR

Orman Genel Müdürlüğü, yangın söndürme uçağı ihalesinden sonra şimdi de yangın söndürme helikopteri kiralama ihalesini iptal etti. İhalenin yüksek teklif verilmesi ve aranan özelliklerde helikopter bulunamaması nedeniyle iptal edildiği açıklandı.

Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Orman Genel Müdürlüğü, bahar aylarının gelmesine rağmen orman yangınlarıyla mücadelede kullanılmak üzere yangın söndürme uçağı ve yangın söndürme helikopteri kiralayamadı.

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, Orman Genel Müdürlüğü yangın söndürme uçağı kiralama ihalesinden sonra şimdi de yangın söndürme helikopteri kiralama ihalesini iptal etti. Müdürlük, 23 Şubat'ta “Orman Yangınları İle Mücadele Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere 6 Adet Helikopteri Kiralanması İşİ” adı altında bir ihale düzenledi.

Ancak, ihale sadece bir şirketin teklif verdiği, verilen teklifin yaklaşık maliyetten yüzde 14 oranında fazla olduğu ve kiralanacak bazı modeldeki helikopterler için de teklif verilmediği belirtilerek iptal edildi.

Uçak İhalesi de İptal Edildi

Orman Genel Müdürlüğü'nün 29 Ocak tarihinde “2021 yılında Çıkabilecek Orman Yangınlarıyla Mücadele hizmetlerinde kullanılmak üzere 5 adet Amfibik Uçak Kiralama” ihalesi de iptal edilmişti.

İhalenin iptal gerekçesi de olarak, helikopter kiralama ihalesinde olduğu gibi verilen teklifin yaklaşık maliyetten fazla olması, kiralanacak bazı model ve özelliklerdeki uçaklar için de teklif verilmemesi gösterildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

THK İnadı da Devam Ediyor

Orman Genel Müdürlüğü, yangın söndürme uçağı ve helikopteri kiralayamadığı için yeni ihaleler açtığını da açıklarken Türk Hava Kurumu (THK) inadını da sürdürüyor.

Eski Gümrük ve Ticaret Bakanı AKP'li Cenab Aşçı'nın 2019 yılında kayyum olarak atandığı THK yangın söndürme uçakları ise hâlâ hangarlarda bekletiliyor. Orman Genel Müdürlüğü, 1985 yılından 2019 yılına kadar çok sayıda orman yangınına müdahale eden Türk Hava Kurumu'nu üç yıldır yangın söndürme uçağı kiralama ihalelerinde devre dışı bırakıyor. THK'nin yangın söndürme uçakları 4 bin 900 litre kapasiteli olduğu için yeni yangın söndürme uçağı ihalelerindeki 5 bin litre şartını sağlayamıyor.

TURİZM BAKANI ALIN TERİNE ÇÖKTÜ

Turizm Bakanı Ersoy'un turizmde tekelleşen şirketi ETS Tur'un skandalları bitmiyor. ETS Tur'un acentası Niris Turizm işçi maaşlarını ödemedi. Duruma itiraz eden bir işçinin kod 29 ile işten atıldığı belirtildi.

Mağaza Market-Sen, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un patronu olduğu ETS Tur'a ait Niris Turizm acentasının işçilere ücretlerini ödemediğini ve duruma itiraz eden bir işçinin kod 29 ile işten atıldığını duyurdu. Sendika yaptığı açıklamada "Niris Turizm aylarca işçilerin maaşlarına el koydu. Bu gidişata itiraz eden bir işçiyi ise türlü bahanelerle, tehditlerle kod 29 ile işten attı" ifadelerine yer verdi.

Maaşları Ödemedi, Kod 29 ile İşten Attı

Hak gaspını duyuran Mağaza Market-Sen "ETS Tur'un acentası Niris Turizm, çalıştırdığı işçilerin maaşlarını ödemedi. Pandemi sürecinde patronlara kalkan olarak getirilen ücretsiz izin dayatmasından Niris Turizm de yararlandı. İşçileri ücretsiz izne çıkardı ama usulsüzlüğe başvurarak işçileri çalışmaya zorladı. Her ay işçilerin eline 200 TL vererek 'bununla geçin, devamı sonra' dedi. O 'sonra' hiçbir zaman gelmedi. Niris Turizm aylarca işçilerin maaşlarına el koydu. Bu gidişata itiraz eden bir işçiyi ise türlü bahanelerle, tehditlerle kod 29 ile işten attı" şeklinde açıklama yaptı.

Patron Oyalamaya Devam Ediyor

Sendika, açıklamada Niris Turizm patronu Nurcan Aytek'le görüştiklerini belirterek şu ifadelere yer verdi: "İşçilerin maaşlarının derhal ödenmesi ve kod 29'un kaldırılması için kendilerine süre verdik. Ancak patron sorunun çözümü yönünde bir adım atmadı. İşçileri ve sendikamızı oyalamaya devam etti."

Sendika yarın saat 15.00'te Niris Turizm'in İstanbul Bakıköy'de bulunan Capa City AVM şubesi önünde eylem yapacak.

Atlas Jet İşçileri de Haklarını Alamadı

İşçilerin haklarını alamamasıyla gündeme gelen bir diğer şirket ise Mehmet Nuri Ersoy'un kardeşi Murat Ersoy'un batırdığı Atlas Jet. Emekçilerin maaşlarını aylarca ödemeyen Atlas Jet iflas gerekçesiyle işten çıkardığı işçilerin tazminatlarını da vermedi. Haklarını alabilmek için adalet mücadelesi başlatan işçiler Atlas Zedeler Adalet Platformu (A.Z.A.P) ismiyle örgütlenerek direniş başlattı. ETS Tur'un İstanbul Kadıköy'deki genel merkezi önünde çadır kurarak direnişe geçen işçiler, 11 Aralık'ta eylemlerinin 6'ncı gününde gözaltına alındı. Ertesi gün serbest bırakılan işçilere yurtdışına çıkış yasağı, adli kontrol gibi cezalar verildi. Gözaltından bırakılan işçiler "Bizi gözaltına aldırın bakanın kendisidir" açıklaması yaptı. İşçilere gözaltı nedeniyle açılan dava devam ederken işçilerin de Atlas Jet'e açtığı davanın 4'üncü 18 Mart'ta görüldü. Dava sonrası işçiler "Murat Ersoy hileli iflas ile bizden çaldı ve bunu kanıtlayacağız" açıklaması yaptı.

Turizm acentaları da Bakan'a tepkili. Acenteler, ETS Tur'un piyasada tekelleştiğini ve otellerin ETS Tur'a tek yetkili olması için başvuru yaptığını belirtiyor. Öte yandan salgın döneminin kazananı da Bakan oldu. 2020 yılının Kasım ayında Bakan Mehmet Nuri Ersoy'un sahibi olduğu Ersoy Otelcilik, Muğla'da bulunan Bodrum Hilton Türkbükü otelini satın aldı.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI'NIN SKANDAL İHALESİ TANIDIK İSME GİTTİ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden (İBB) AKP döneminde aldığı ihalelerle tartışma yaratan MET-GÜN'ün patronu Metin Güneş'e ait EZE İnşaat Anonim Şirketi'nin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'ndan milyonlarca lira değerindeki "Kocaeli Şehir Hastanesi Tramvay hattı yapım işi" ihalesini aldığı ve ihale sürecinde skandallar yaşandığı ortaya çıktı.

Yargıya taşınan ihale sürecindeki usulsüzlükler tek tek tespit edildi. İhalenin doğal afet gibi durumlarda kullanılan Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesine göre pazarlık usulü yapılmasını hukuka uygun bulmayan Ankara 3. İdare Mahkemesi ihale sürecinde 'kamu yararı' göz önünde bulundurularak hareket edilmediğini tespit etti ve ihaleyi iptal etti. Kısa süre önce tekrar gündeme gelen Metin Güneş "inşaat işlerini bıraktım" demişti.

Ulaştırma ve Alt-yapı Bakanlığı tarafından 17 Eylül 2020 tarihinde 21/b maddesine göre pazarlık usulü ile Kocaeli Şehir Hastanesi Tramvay Hattı Yapım İşi ihalesi gerçekleştirildi. İhalenin yaklaşık maliyeti 323 milyon 491 bin 722 lira, işin süresi ise 730 gündü. Söz konusu ihaleye 4 istekli davet edildi. İhaleyi EZE İnşaat Anonim Şirketi 284 milyon lira bedelle kazandı. İstanbul Ticaret Odası kayıtlarında bu şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Metin Güneş görünüyor. Yine kayıtlara göre şirketin adresi de MET - GÜN şirketinin de yer aldığı Maslak'taki METGÜN plazasında.

İhale Davalık Oldu

Güneş Asfalt Ticaret ve Sanayi Şirketi Körfez Şubesi çeşitli nedenlerle ihalenin iptali istemiyle dava açtı. Ankara 3. İdare Mahkemesi'nde görülen davaya savunma veren bakanlık yapım tekniği yönüyle işin özel beceri gerektirdiğini ve en avantajlı teklif sahibi firma ile 30 Ekim 2020 tarihinde sözleşme imzalanarak yer tesliminin yapıldığını ifade etti.

'Yetkin Sınırsız Değil'

Mahkemenin ihale sürecine ilişkin yaptığı çarpıcı tespitler özetle şöyle:

İhalede pazarlık usulünün uygulanabilmesi için işin bir an önce bitirilmesi gerekiyor. Söz konusu ihalenin ise süresi 730 gün. Yani işin süresi pazarlık maddesinin şartlarına uymuyor. Mahkeme bu süreyi göz önünde bulundurarak ihalenin pazarlık usulü ile yapılmasında hukuka uyarlılık bulmadı.

Mahkeme dava sürecinde ihaleye davet edilen firmaların hangi hususlarda yeterliliği sağladığını da sordu ve tüm belgeleri istedi ancak mahkemeye sadece davetli firmaların listesi gönderildi. Firmaların hangi hususlarda yeterlilik sağlandığına ilişkin bilgi ve belgeler gönderilmedi. Mahkeme kararında bakanlığa pazarlık ihalelerine davet edilecekleri belirleme konusunda idarelerin sınırsız takdir yetkisinin olmadığını ve bu yetkinin kamu yararı doğrultusunda kullanılması gerektiğini anımsattı. Ayrıca mahkeme firmaların yeterliliğine ilişkin bir bilgi ve belge sunulmaması sonucu "kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmadığı ile herhangi bir yeterlilik kriteri saptanmadan firmaların ihaleye davet edildiği" sonucuna vardı.

'Deneyim Belgesi Yok'

Kararda yer alan bir başka çarpıcı detay ise Eze İnşaat Anonim şirketinin yeterlilik bilgileri incelemesinde ortaya çıktı. Kayıtlarda şirket iş deneyim belgesinin İBB Makine İkmal Şube Müdürlüğü'nün Asfalt Kaplama yapılması işinden ibaret olduğu tespit edildi. Mahkeme bu duruma ilişkin "tramvay hattı yapım işi ve benzeri iş kapsamında bulunan işlerle ilgili iş deneyim belgesinin bulunmadığı anlaşılmaktadır" ifadelerini kullandı.

Sonunda İptal Edildi

Sonuç olarak mahkeme "ihaleye davet edilen firmaların yeterlilik kriterlerini sağlamadığı, kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda hareket edilmediği, ihaleye davet edilen firmaların iş deneyim belgelerinin iş tanımına uymadığı ve yeterli olmadığı, dava konusu ihalede hukuka uyarlık bulunmadığı" sonucuna vardı. İhalenin pazarlık usulü ile yapılmasını da hukuksuz bulan mahkeme ihaleyi 29 Aralık 2020 tarihinde oybirliğiyle iptal etti.

İBB İle Dava Sürüyor

AKP döneminde İBB'den milyarlarca liralık inşaat ve asfalt ihalesi aldığı basına yansıyan Metin Güneş, Ekrem İmamoğlu'nun İBB Başkanı seçilmesinin ardından metro yapımı için yurtdışından bulunduğu 565 milyon liralık krediye haciz kararı aldırılmıştı. Parasına el konulan İBB, Güneş'le mahkemelik oldu; açılan dava da halen sürüyor.

USULSÜZ MİLYONLAR ŞİRKETİN KASASINA

Afşin Elbistan Termik Santral'i'nin atıklarının taşınması ve depolanması işi için yüklenici firmaya 2014'ten bu yana sözleşme dışı ödeme yapılıyor. Şirkete yapması gereken iş için fazladan tam 17 milyon TL ödendi

Yüksek elektrik faturalarını ödeyemediği için abonelikleri iptal edilen yurttaşların sayısı sürekli artarken özel enerji şirketlerine sağlanan kıyakların ardı arkası kesilmiyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Afşin-Elbistan B Termik Santrali kömür stok sahası ve santral atıklarının taşınması işi ilk sözleşmede yer almasına karşın yeni bir sözleşme yapılarak bunun için ayrıca ödeme yapılması kabul edildi. Üstelik bu sözleşmede atık taşıma ve depolama işi için olması gerekenden yüksek bedel belirlendi. Sözleşme dışı bu bedel 2014 yılından bu yana şirkete ödeniyor. Sadece 2019 yılında 32 milyon TL'lik hizmet alımı ödemesi yapılan şirkete 17 milyon 686 bin TL de atık taşıma ve depolama için ödeme yapıldı.

Sayıştay'ın denetim raporunda yer alan bilgilere göre, Afşin-Elbistan havzası Çöllolar kömür ocağında üretilen kömürün Afşin Elbistan B santralında kullanılacak niteliğe sahip olacak şekilde harmanlanması, stok sahasından santrale sevki ve santral atıklarının depolama sahasına nakli ihale edildi, 2007'de sözleşme imzalandı, 2009'da da yüklenici firmaya iş yeri teslimi yapıldı.

2014'ten Bu Yana Sözleşme Dışı Ödeme

Çöllolar kömür ocağında 2011 Şubat ayında meydana gelen heyelanlar sonrasında, kömürün Kışlaköy kömür sahasından sağlanmasına başlandı. Bunun üzerine imzalanan protokol çerçevesinde kömür sahasından kömür temini ve santral atıklarının taşınması işleri, doğrudan temin usulü ile aynı yüklenici firmaya verildi.

Ek protokolde değişiklik yapılarak, ödenecek rakamın olması gerekenden yüksek belirlenmesi de sağlandı. Raporla, idare ile yüklenici firma arasında imzalanan ilk sözleşmede, kömürün santrale kadar tesliminin imza altına alındığı vurgulanarak şunlar kaydedildi:

“Çöllolar kömür sahasından santrale kömür verildiği tarihten itibaren santraldan çıkacak atıklar teslimat kulesinden alınıp, atık döküm sahalarına taşınacak, orada stoklanacaktır. Sözleşme ekinde belirlenen birim fiyatlara dahil olan bu iş için ayrı bir bedel ödenmeyecektir. Sözleşme süresi 28 yıl olup, kömür stok sahası ve kömür temin sahası birim fiyatlarından oluşan yıllar itibarıyla uygulanacak birim fiyatlar TL / ton olarak belirlenmiş ve sözleşme ekinde yer almıştır.

Böyle olduğu halde bir ek protokol düzenlenerek santral atıklarının taşınması ve depolanması işi için bedel ödenmesi kabul edilmiştir. Buna göre santral atıklarının alınması ve taşınması için yüklenici firmaya fiilen yapılan giderlerin ödenmesi kararlaştırılmış olup, yeni birim fiyat belirlenerek 2014 yılından itibaren ödeme yapılmıştır.” Raporla, şirketin santrale sevk ettiği santralına sevk edilen kömürlerin kalorifik değerlerinde önemli dalgalanmalar olduğu, yüklenicinin standart kalitede kömür sevkiyatı yapmadığı da belirlendi.

Kurum Personeli Yapabilir

Daha önce EÜAŞ tarafından işletilen, Afşin Elbistan A Termik Santrali ve Kışlaköy kömür sahasının 2018'de devri yapıldıktan sonra çok sayıda nitelikli ve tecrübeli personelin boşa çıktığı da belirtildi.. Raporla, “Afşin Elbistan-B santralının kömür stok sahası işletilmesi, santral atıklarının taşınması ve kül stok sahasına depolanması işlerinin, hizmet alımı yoluyla yaptırılması yerine, kurum çalışanları marifetiyle yapılması imkanlarının ve oluşturulabilecek diğer alternatiflerin kurum menfaatleri kapsamında tekrar değerlendirilmesi önerilir” denildi.

REKTÖRÜN OĞLUNUN ÖNLENEMEZ YÜKSELİŞİ

Saray ve belediyeden sonra dolgun maaşlı bir görev daha!

Kocaeli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sadettin Hülagü'nün oğlu Dr. Kemal Taha Hülagü, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'ndeki ve Saray'daki görevlerinden sonra yeni bir görevin daha sahibi oldu. Konkordato komiseri olarak atanan Hülagü'nün maaşı yasalara göre 10 bin TL'den az olmayacak.

Kocaeli 1. Asliye Ticaret Mahkemesinde konkordato başvuru süreci devam eden İzmit Özel Poliklinik Sağlık Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi'ne konkordato komiseri olarak Kocaeli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sadettin Hülagü'nün oğlu Dr. Kemal Taha Hülagü atandı.

Bağımsız Kocaeli'den Sebahattin Aydın'ın haberine göre, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Müzeler Şube Müdürü, Cumhurbaşkanlığı Kamu Diplomasi Koordinasyon Kurulu üyeliği görevlerinde bulunan Kocaeli Üniversitesi Rektörü Sadettin Hülagü'nün oğlu 36 yaşındaki Kemal Taha Hülagü, yeni bir görev daha aldı.

Bu Kez de Konkordato Komiseri Oldu

Kocaeli 1. Asliye Ticaret Mahkemesi'nden yapılan bildirimde, “Davacı İzmit Özel Poliklinik Sağlık Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi tarafından mahkememizde açılan konkordato davası nedeniyle; Davacı şirkete mahkememizce 18/03/2021 tarihli karar ile konkordato komiseri olarak Ahmet Cemkut Badem ve Hakan Çebi yanında Kemal Taha Hülagü'nün de atanmasına karar verilmiş ve İİK'nun 288/2 maddesi ve ilgili maddeleri çerçevesinde atanan konkordato komiserinin ilanına karar verilmiştir” denildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Konkordato Komiseri Maaşı Ne Kadar?

Resmi olarak belirlenmiş olan Konkordato Komiseri maaşının alt limiti, 10 bin TL. Yasaya göre konkordato komiseri görevini üstlenen kişi en fazla 5 şirketin davasını takip edebilir.

Saray'a Uzanan Yolculuk!

Hülagü'nün oğlu Kemal Taha Hülagü'nün, babasının üniversitesinden mezun olur olmaz sınavsız olarak önce AKP'li Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nde SEKA Müze Müdürü yapıldığını ardından yine sınavsız olarak Özel Kalem Müdürü olduğu, burada 1 gün çalıştıktan sonra "memur" sıfatını alarak Cumhurbaşkanlığı Kamu Diploması Koordinasyon Kurulu'na geçtiği belirtilmişti.

Kamu Diploması Koordinasyon Kurulu Nedir?

Kamu Diploması Koordinasyon Kurulu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı 'iletişim seferberliği' çağrısı çerçevesinde, İletişim Başkanlığı tarafından hayata geçirildi.

Kamu Diploması Koordinasyon Kurulu toplantısına; bütün bakanlıklar, Cumhurbaşkanlığına bağlı başkanlıklar, ofisler ve politika kurullarının yanı sıra Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Anadolu Ajansı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Türk Kızılay, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Türkiye Maarif Vakfı, TRT, Yunus Emre Enstitüsü, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulundan üst düzey yöneticiler katılıyor.

TORBADAN KANAL İSTANBUL ÇIKTI

AKP tarafından Meclis'e sunulan yeni 'turizm torbası'nda, belediyelerin bazı yetkileri ellerinden alındı. Kanal İstanbul'un turizm alanları için de uygulanabilecek hükümlerde 'yat limanları' için arsa tahsis de yer aldı.

Salgın hastalık nedeniyle hayata geçirilen yeni kısıtlamalara karşı halkın teşvik ve yardım beklentisi karşılansınca AKP milletvekilleri Kanal İstanbul başta olmak üzere turizm alanlarına yatırım yapacaklara yeni muafiyetler ve teşvik ödemeleri için kanun teklifi hazırladı.

AKP tarafından TBMM Başkanlığı'na sunulan yeni "turizm torbası" ile belediyelerin elindeki çok sayıda yetki alınırken tartışmalı bölgelere Cumhurbaşkanı kararıyla yapılacak turizm yatırımları ise "ödüllendirilecek."

Yeni turizm torbasında kültür ve turizm koruma ve geliştirme bölgelerine yönelik düzenlemeler yer aldı. Teklifin yasallaşması durumunda, kış sporları ve su sporlarının yapıldığı alanlar ve sağlık turizmi alanları, kültür ve turizm koruma ve geliştirme bölgeleri arasından çıkarılacak. Bu alanlarda yapılaşma kolaylaşacak.

Teklif Kanal İstanbul'un turizm bölgesini etkileyecek düzenlemeleri de içeriyor. Buna göre, Cumhurbaşkanı tarafından kabul edilen turizm yatırımlarında, her türlü istisna, vergi ve ödeme muafiyeti ile teşvik hükümleri uygulanacak. Ayrıca, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezlerinde, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın uygun görmesi durumunda "yat limanı" yapılması için özel şirketlere kamu arazileri tahsis edilebilecek ve bu konuda bir bedel de alınmayabilecek.

Teklifte, belediyelerin yetki alanındaki kıyı şeridinde yönelik düzenlemeler de yer aldı.

Yerel seçimlerden önce MUÇEV Turizm Ticaret Şirketi'ne tahsis edilen ve halkın ücretsiz olarak yararlanmadığı kıyı şeritleri, tümünden belediyelerin elinden alınmak isteniyor. Teklifin yasallaşması durumunda, belediyelerin mülkiyetinde olan ve halkın ücretsiz olarak yararlandığı kıyı şeritleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na devredilecek. Bakanlık, bu alanları turizm esaslı olarak yararlanmaları için MUÇEV gibi vakıflara ya da özel işletmelere devredebilecek.

Belediyelerin kıyı şeritlerini kendisine bağlamak isteyen iktidar, bu alanlar dışında kalan yerlerdeki turistik faaliyetleri de engellemek istiyor. Teklife eklenen yeni madde ile "turizmde bütüncül yaklaşım" için turizm faaliyeti yapmak isteyenlere, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan onay şartı getiriliyor. Bu konuda da bakanlığa, belediyelerin faaliyetlerini engelleme yolu açılıyor. Teklifin yasallaşması durumunda ayrıca belediyelere ait taşınmazlar da Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın uygun bulması durumunda turizm işletmelerine belirli bedeller karşılığında devredilebilecek.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Öte yandan AKP, turizm konusundaki tüm yetkileri kendisinde topladıktan sonra denetim işini kontrolüne aldı. Bu konuda da torba teklife bir hüküm eklendi. Artan denetim yükünü Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tek başına yapamayacağı bildirilerek, bunun yerine Türk Akreditasyon Kurumu'nun uygun gördüğü özel şirketlerin turizm bölgelerini denetleyebileceği ifade edildi.

Beton Kanal'a Karşı Mücadelemiz Sürüyor

İSKİ, "22 Mart Dünya Su Günü" etkinlikleri kapsamında, kentte öğrenim gören ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik, "iklim değişikliği ve su" temalı resim yarışması düzenledi. Törende konuşan İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu "Artık İstanbul'da doğanın, çevrenin talan edilmemesi, heba edilmemesi ve korunması gerekiyor" dedi. Kanal İstanbul ile ilgili konuşan İmamoğlu, süreci başlatanlarla mücadelenin devam ettiğini belirterek:

"İstanbul'un doğasını tehdit eden birçok şey yaşanıyor. Sonuç olarak, bir 'Beton Kanal' ile İstanbul'un gerçekten büyük bir tahribata sebep olacak bir sürecinin başlangıcını yapanlara karşı da mücadelemizi sürdürüyoruz. Bu, İstanbul'un 'mega proje' kavramının da değişmesi gerektiğini ortaya koyuyor. Nedir İstanbul'un mega projesi? İstanbul'un mega projesi, sağlıklı, yaşanabilir bir kent var edebilmek. İnsanların doğal çevreyle buluşabilmelerini sağlayabilmek. Çocuklarımızın ve gençlerimizin hayata umutla bakabildikleri bir şehir var edebilmektir esas mega proje. Bunun unsurlarını yerine getirmektir."

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu ise katıldığı Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) 33. Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, Kanal İstanbul Projesi'nde yapım çalışmalarının başlamasına çok kısa zaman kaldığını söyledi. Bakan, "Kanal, dünya deniz ticaretinde önemli bir işlev üstlenerek Türkiye'nin lojistik gücünü ve altyapısını tamamlayacak uluslararası bir su yolu olarak görev yapacak." ifadelerini kullandı.

VAKALARI PATLATAN İŞTE BU ARSIZLIĞINIZ

Salgını yönetemeyen hükümet normalleşme süreci başlattı; bir ayda vaka sayıları üç kattan, ölümler ise iki kattan fazla arttı. Hükümet halen göstermelik önlemlerle günü kurtarmaya çalışıyor. Uzmanlar ise "Kritik eşiği çoktan geçtik, tam kapanma bir zorunluluk" diyor.

Salgını yönetemeyen hükümet, bu ayın başında ekonomik kaygılarla kontrolsüz şekilde kısıtlamaları kaldırınca vaka sayıları da ölümler de kat kat arttı. Uzmanların üçüncü pike doğru gidildiği, normalleşme için koşulların oluşmadığı yönündeki uyarıları dikkate alınmadı. Şimdi risk haritasında iller hızla kırmızıya dönerken hükümet halen göstermelik önlemlerle günü kurtarmaya çalışıyor. Ancak çok yüksek riskli illerde cumartesi günü sokağa çıkma kısıtlaması uygulamakla ya da toplu iftarları yasaklamakla bu tablonun düzeltilemeyeceği açık. Birçok ülkede olduğu gibi bir süre tam kapanmaya gidilmesi ve hızla aşılama yapılması, tek çare olarak görülüyor. Öte yandan bu süreçte salgın nedeniyle iş ve gelir kaybına uğrayan milyonlarca yoksul, emekçi ve işsiz gerekli desteğin verilmesi hayati önem taşıyor.

Vaka Sayıları Patladı

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 1 Mart'ta kademeli normalleşme sürecine girileceğini açıklamasıyla birlikte vaka sayıları da ölüm sayıları hızla arttı. Yeni normalleşme dönemine geçilirken 17 olarak açıklanan çok yüksek riskli il sayısı, beklenildiği gibi önceki gün 58'e fırladı. Risk haritasının kırmızıya dönmesiyle ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 80'i çok yüksek riskli kentlerde yaşar hale geldi.

Normalleşme döneminin başladığı 1 Mart'ta 9 bin vaka varken önceki gün vaka sayısı 32 bini aştı. Önceki gün açıklanan vaka sayısı, son 106 günün en yüksek vaka sayısı olarak kayıtlara geçti. Böylece yalnızca bir ay içinde vaka sayısı üç katından fazla arttı.

Vaka sayılarıyla birlikte ölümler de son haftalarda tırmanışa geçti. 1 Mart'ta yaklaşık 70 kişi hayatını kaybederken önceki gün 150'den fazla yurttaş hayatını kaybetti. Bu sayılara göre, günlük vefat sayılarında bir aylık süre zarfında iki katından fazla arttı.

Uyarılar Dinlenmedi

Hükümetin bu tablo karşısında alınacağını açıkladığı önlemler ise çok yüksek riskli illerde cumartesi günleri sokağa çıkma kısıtlamasının yeniden uygulanması ve ramazan ayına ilişkin birtakım yasaklamalarla sınırlı kaldı. Uzmanlar bu göstermelik önlemlerden sonuç alınamayacağını ifade ediyor.

Bu arada salgın okullarda da hızla yayılıyor. Mutasyonun da etkisiyle Covid-19'a yakalanan çocuk ve genç sayısında artış görülüyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Siyasi iktidar ise sağlık meslek örgütlerinin tam kapanma önerisini salgının başından bu yana dikkate almadı. Aksine hükümet, ülke yeni bir pike doğru hızla giderken birçok kentte 'lebalep' kongreler düzenledi.

Yine Verileri Gizlediler

Öte yandan Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, yeni normalleşme dönemi öncesinde açıklamaya başladığı illere göre haftalık vaka sayısı haritasını bu hafta açıklamadı. Bu hafta sadece hangi ilin hangi risk kategorisinde olduğu açıklanırken en fazla vakanın hangi kentlerde görüldüğü ve kentlerdeki haftalık vaka artışları gizlenmiş oldu.

Yanlışların Bedelini Ödüyoruz

TTB, son açıklanan haritaya ilişkin, "Zamanında alınmayan önlemler ve kontrolsüz kaldırılan tedbirler sonucu vaka sayıları hızla arttı. Yanlış politikaların bedelini sağlık çalışanları ve toplum olarak ödüyoruz" açıklaması yaptı. TTB, "10 maddede haritada gördüklerini" sıraladı:

"1- Zamanında harekete geçmeyen; sağlık örgütlerini sürece katmayan; merkezden icazet bekleyen pandemi yönetimi

2- Bir yıldır ücretsiz maske dahi dağıtamayanlar

3- Temaslı takibini bilimsel temellere uygun yapmayanlar

4- İlerlemeyen aşılama

5- Şehirlerarası seyahatleri ve ulaşım araçlarını kontrol etmeyenler

6- Bulaş riskine dönük tedbirler için uyku saatini (21.00-05.00) seçenler

7- Lebalep dolu kongreler

8- İşyerlerinde önlem alınmadan çalıştırılan, sıkışık halde işe gitmeye zorlanan işçiler

9- Sosyal destekten yoksun bırakılarak borç batağına sürüklenen esnaf

10- Yoksullaştırılan, bin 500 lirayla yaşamını sürdürmesi istenen bir halk"

TTB açıklamasını, "10 maddenin 1 cümlelik özeti: Yönetemiyorsunuz!" ifadeleriyle sonlandırdı.

Koca'dan Kongrelere İlişkin Skandal Açıklama: Unutun

Bir aydır basın karşısına çıkmayan Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, dün TBMM'de parlamento muhabirlerinin sorularını yanıtladı. AKP kongrelerinde koronavirüs önlemlerinin hiçe sayılmasına ilişkin soruyu yanıtlayan Koca, "Bu konuyu gündemde tutmanın kimseye faydasının olmadığı kanaatindeyim. Bugüne kadar Bilim Kurulu

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

üyelerimiz dahil olmak üzere kapalı ortamlarda virüsün bulaştığını biliyoruz. O görüntülerden ayrıcalık hikâyesi çıkarılmamalı" dedi.

Mutasyon %75'e Ulaştı

Mutasyonlu virüse ilişkin de konuşan Koca, "Mutasyon her geçen gün artıyor. Mutasyonun Türkiye'deki oranı şu anda yüzde 75'lere ulaştı" diye konuştu.

Bakan Koca, bu tabloya karşın ramazan ayında teravihlerin kapalı olmayacağını açıkladı: "Geçen seneki gibi Ramazan'da teravihler kapalı olmayacak ama özellikle bu noktada hassasiyet gösterilerek, önlemler alınarak kılmaya devam edilecek. Toplu organizasyonlar; iftar ve sahur gibi toplanmalar Cumhurbaşkanımızın açıkladığı şekliyle yasaklandı."

PANDEMI GÖLGESİNDE DÜNYA'DA EĞİTİM NASIL DEVAM EDİYOR?

Hangi Önlemler Alınıyor? Uzaktan Eğitime Erişim Oranları Nasıl?

2020 yılının Mart ayında koronavirüs önlemleri çerçevesinde toplumsal tedbirlerle birlikte kapanan okullar, **pek çok ülkede Mayıs ayının ilk haftalarından itibaren kademeli olarak açılrsa da, alınan önlemler çerçevesinde süreç içerisinde bu sayı değişiklik göstermiştir.**

UNESCO verilerine göre Şubat 2021 itibarıyla 210 ülkeden			
Tamamen açık olan okul sayısı	Kısmen açık olan okul sayısı	Ara tatilde olan okul sayısı	Kapalı olan okul sayısı
115	50	17	28

UNESCO verilerine göre Şubat 2021 itibarıyla 210 ülkeden		
Okulların tamamen açık olduğu ülkeler	Okulların kısmen açık olduğu ülkeler	Okulların kapalı olduğu ülkeler
Azerbaycan, Belçika, Finlandiya, Fransa, Estonya, İspanya, İsviçre, İzlanda, Japonya, Norveç, İsveç, Tayland ve Avusturya	ABD, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, İsrail, İtalya, Kanada, Macaristan, Mısır, Polonya ve Yunanistan	Almanya, Danimarka, Hollanda, Birleşik Krallık, İrlanda, Romanya, Meksika, Litvanya ve Venezuela

UNESCO verilerine göre, Eylül başından 23 Kasım'a kadar olan süreçte **okullarını tamamen veya kısmen açan ülke sayısı giderek artmıştır.**

Türkiye'de okulların tekrar kapandığı ve tüm seviyelerde uzaktan eğitime geçildiği 23 Kasım itibarıyla ise **okulların tamamen açık veya kısmen açık olduğu ülke sayısı azalmaya başlamıştır.**

Ekim ortası itibarıyla bazı ülkelerde kısıtlamalara gidilse de, **Almanya, Danimarka, Fransa ve İngiltere'nin** de aralarında bulunduğu bazı ülkelerde okullar kısıtlamaların dışında tutulmuş ve yüz yüze eğitime devam edilmiştir.

Okullar açık olsa da okullardaki önlemler sıkılaştırılmıştır.

Çeşitli ülkelerin salgın sürecinde eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürme süreçlerini incelersek:

Almanya

- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 10 Ağustos 2020 itibarıyla başladı.
- 30 Kasım'a kadar uygulanan kısıtlamalar kapsamına okullar ve kreşlerin tümü alınmadı.
- Ancak 16 Aralık 2020 – 10 Ocak 2021 tarihleri arasında yeni kısıtlamalar getirildi. Okullar ve kreşlerin de bu kapsamda yer aldığı bildirildi.
- 11 Şubat 2021'de yapılan açıklamada kısıtlamaların 7 Mart 2021 tarihine kadar uzatıldığı duyuruldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Avusturya

- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 7 Eylül 2020 itibarıyla başladı.
- 17 Kasım – 6 Aralık tarihleri arasında yeni kısıtlamalar getirildi. Bu kısıtlamalarda ilk ve orta dereceli okulların da kapanması ve uzaktan eğitimin sürdürülmesi kararı verildi.
- 17 Ocak 2021 tarihinde yapılan duyuruya göre okulların açılması 7 Şubat 2021 tarihine ertelendi.
- 8-15 Şubat 2021 tarihleri arasında farklı bölgelerde kademeli olarak yüz yüze eğitime açılan okullarda birtakım önkoşullar getirildi.
- Tüm ilkokullarda yüz yüze eğitime başlandı; ancak, 4. sınıfa kadar olan ilkokullarda ve özel okullarda ve yatılı okulların bulunduğu okullarda, haftada iki kez hızlı sonuç veren antijen testlerinin yapılacağı bildirildi.
- Sınıf seviyesinden itibaren ortaokullar, meslek okulları ve liseler dönüşümlü gruplar halinde yüz yüze eğitime başladı.

Çekya

- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 1 Eylül 2020 itibarıyla başladı.
- Ancak ülke genelinde alınan kısıtlamalardan okullar da etkilendi. 12 Ekim’de ortaöğretim kurumlarında ve üniversitelerde uzaktan eğitime geçildi
- 14 Ekim’de ilkokulların alt kademelerinin de kapanması kararı verildi.
- 2 Kasım itibarıyla ilköğretim ve ortaöğretimdeki tüm okullarda uzaktan eğitime geçildi. Anaokulu, kreş ve bebek bakım evleri kapatılmadı.
- 18 Kasım’da ilkokullar yeniden açıldı.
- Ara tatilin ardından, 5 Ocak 2021 tarihinde okullar kısmen açıldı.
- 15 Şubat 2021 tarihinde yapılan açıklamada okulların uzaktan eğitime devam eden diğer sınıf seviyelerinin 1 Mart 2021 tarihinden itibaren kademeli olarak açılacağı duyuruldu.
- Şu anda ilkokul 1. ve 2. sınıflar yüz yüze eğitim görüyor.

Danimarka

- Avrupa’da okullarını yeniden açan ilk ülke Danimarka. 15 Nisan’dan itibaren kademeli olarak okullar açıldı.
- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 1 Eylül 2020 itibarıyla başladı.
- Ara tatil bittikten sonra, 5 Ocak 2021 itibarıyla alınan yeni önlemler kapsamında üniversiteler de dahil olmak üzere yüz yüze eğitime ara verildi. Kreşler bu kapsamın dışında tutuldu.
- 28 Ocak 2021 tarihinde yapılan açıklamaya göre üniversiteler uygulamalı dersler dışında 28 Şubat 2021 tarihine kadar uzaktan eğitime devam edecek.
- 8 Şubat 2021 tarihinde yapılan açıklamaya göre anaokulu öğrencileri, ilkokullardaki 1-4 arasındaki kademeler, dezavantajlı öğrenciler, kritik sektörlerde görev yapan ebeveynlerin çocukları hariç diğer öğrenciler 28 Şubat 2021 tarihine kadar uzaktan eğitime devam edecek.

Fransa

- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 1 Eylül 2020 itibarıyla başladı.
- 1 Aralık’a kadar ulusal tecrit ilan edildi ama yüz yüze eğitime devam edildi.
- 15 Aralık itibarıyla kısıtlamalar biraz olsun gevşetildi. Kreşler ve okullarda yüz yüze eğitime devam edildi.
- 19 Aralık 2020 – 3 Ocak 2021 tarihinde ara tatile girdikten sonra 4 Ocak 2021 tarihinde yüz yüze eğitime tekrar başlandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Hollanda

- 2 Temmuz -16 Temmuz tarihlerinde yaz tatiline giren okullar 17 Ağustos'tan itibaren tamamen açıldı ve yüz yüze eğitime 15 Aralık tarihine kadar devam edildi.
- 16 – 17 Aralık'ta kısmen açık statüsüne giren okullar 18 Aralık 2020 – 4 Ocak 2021 tarihleri arasında ara tatile girdi.
- 5 Ocak 2021 itibarıyla yüz yüze eğitime açılması planlanan okullar yeni kısıtlamalar kapsamında 7 Şubat 2021 tarihine ertelendi.
- 8 Şubat 2021 tarihinde ilkokullar ve çocuk bakım evleri tamamen açıldı. Ortaokul ve liseler ise 1 Mart 2021 tarihine kadar uygulamalı dersler haricinde uzaktan eğitime devam ediyor.

İngiltere

- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 1 Eylül 2020 itibarıyla başladı. Çocukların farklı öğrencilerle temaslarının önlenmesi için yaş gruplarına göre zamanlamalar belirlendi.
- Çocuğunu geçerli bir sebebi olmaksızın okula göndermeyen ailelere para cezası uygulandı.
- 21 Aralık 2020 tarihinde ara tatile giren İngiltere, 5 Ocak 2021 tarihinde yüz yüze eğitime devam etmeyi planlarken yeni kısıtlamalar sebebiyle okulların açılması Şubat ortasına kadar erteledi.
- 17 Şubat 2021 tarihi itibarıyla ebeveynleri kritik sektörlerde çalışan çocuklar veya dezavantajlı durumdaki öğrenciler dışında tüm öğrenciler uzaktan eğitime devam etmektedir.
- Üniversitelerdeki uygulama dersleri dışındaki dersler de çevrimiçi olarak yapılmaktadır.

İsveç

- İsveç, okullarında yüz yüze eğitime COVID-19 sebebiyle ara vermeyen ülkeler arasındadır. Salgın sürecinde üç defa ara tatile giren İsveç, okullarda eğitime kısmen veya tamamen açık olarak devam etmiştir.
- 10 Ağustos 2020 tarihinden 6 Aralık 2020 tarihine kadar ise kesintisiz olarak okullarda yüz yüze eğitime devam edilmiştir.
- Okullar, 7 Aralık 2020 – 17 Aralık 2020 tarihleri arasında kısmen açık olarak eğitime devam etmiştir.
- 25 Ocak 2021 itibarıyla ilkokullar yüz yüze eğitime açıldı. Ortaokulların yüz yüze eğitime açılıp açılmama kararı ise salgının yayılma hızına bağlı olarak belediyelerin veya okul yönetiminin inisiyatifine bırakıldı.
- Öte yandan, lise öğrencilerinin çoğunlukla eğitimlerine 1 Nisan 2021 tarihine kadar uzaktan eğitim yoluyla devam etmeleri öngörülmüyordu. Ancak, yeni yapılan düzenlemelerde lise grubunun hem yüz yüze hem de uzaktan eğitime devam etmeleri kararı alındı.

İtalya

- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 14 Eylül 2020 itibarıyla başladı. Ancak, 1 Kasım 2020 tarihine kadar devam eden okullarda 2 Kasım 2020 – 23 Aralık 2020 tarihleri arasında kısmen açık olarak eğitime devam edildi.
- Ara tatilden sonra 7 Ocak 2021 tarihinde okulların kısmen açık olarak eğitime devam etmesi kararı alındı. İtalyan hükümeti liselerin kısmi olarak açılmasına izin verdi ancak yüksek bulaşma riski bulunan birçok bölgede yöneticiler, yetkilerini kullanarak bu kararı geçersiz kıldı ve okulların açılmasını Ocak sonuna kadar erteledi.
- 16 Şubat 2021 tarihinde yeni bakan ve bölgesel meclis üyelerinin bir araya gelerek yeni uygulamalar ve okul çalışma planları üzerine görüşecekleri açıklandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Macaristan

- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 1 Eylül 2020 itibarıyla başladı.
- 9 Kasım'da ülke genelinde alınan kısıtlamalar kapsamında liselerde ve üniversitelerde uzaktan eğitime geçildi.
- İlkokullar ve okul öncesi eğitim kurumları (14 yaş altı öğrenciler) yüz yüze eğitim vermektedir. Öğrencilerin her gün okula girmeden önce ateşleri ölçülmektedir. 8. Sınıf ve üzeri okullar uzaktan eğitime devam etmektedir.

Yunanistan

- 2020-2021 eğitim öğretim yılı 1 Eylül 2020 itibarıyla okulların kısmen açılmasıyla başladı. 15 Eylül'de de tamamen yüz yüze eğitime geçildi.
- 16 Kasım itibarıyla ilkokullar, anaokulları ve gündüz bakım evleri kapatıldı.
- Kısıtlamaların en az 7 Ocak'a kadar süreceği açıklandı. Ancak, 8-10 Ocak 2021 tarihlerinde de COVID-19 sebebiyle okullar kapalı kaldı.
- 29 Ocak 2021'de yapılan açıklamaya göre kırmızı bölgelerdeki liselerde uzaktan eğitime Şubat ayı sonuna kadar devam edileceği belirtildi.

Dünya'da Uzaktan Eğitime Erişim Oranları Nasıl?

UNİCEF'in Ağustos 2020'ye ait verilerine göre:

Dünya genelinde en yoksul hanehalkına mensup okul çağındaki çocukların yüzde 72'si canlı olarak gerçekleştirilen uzaktan eğitime erişim sağlayamıyor. Üst ve orta gelirin hâkim olduğu ülkelerde en yoksul hanehalkına mensup ve uzaktan eğitime erişim sağlayamayan okul çağındaki çocukların oranı yüzde 86'ya kadar çıkabiliyor.

Bölge	Uzaktan eğitime erişimi olmayan çocukların asgari oranı (yüzde)	Uzaktan eğitime erişimi olmayan asgari çocuk sayısı
Doğu ve Güney Afrika	yüzde 49	67 milyon
Batı ve Orta Afrika	yüzde 48	54 milyon
Doğu Asya ve Pasifik	yüzde 20	80 milyon
Orta Doğu ve Kuzey Afrika	yüzde 40	37 milyon
Güney Asya	yüzde 38	147 milyon
Doğu Avrupa ve Orta Asya	yüzde 34	25 milyon
Latin Amerika ve Karayipler	yüzde 9	13 milyon
Dünya Geneli	yüzde 31	463 milyon

- Yine UNİCEF'e göre, küçük çocuklara yönelik çevrimiçi eğitimin beraberinde getirdiği güçlükler ve kısıtlamalar, bu eğitim kategorisine ait uzaktan eğitim programlarının olmayışı, uzaktan eğitimin sürdürülmesi için gerekli ev içi teknolojik imkanların bulunmayışı gibi nedenlerle **ilkokul öncesi çağıdaki çocukların yaklaşık yüzde 70'ine (120 milyon çocuk) erişim sağlayamamıştır.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- İlkokul çağındaki çocukların en az yüzde 29'una, bir başka deyişle 217 milyon öğrenciye, uzaktan eğitimle ulaşılamamıştır. Ortaokul yaş grubundaki öğrencilerin en az yüzde 24'üne (78 milyon öğrenci) erişim sağlanamamıştır.
- 48 milyon lise öğrencisinin (yüzde 18) ise teknolojik imkanları olmaması sebebiyle uzaktan eğitime erişim sağlayamayan en küçük grubu oluşturduğu belirtilmektedir.

UNESCO'nun bu konudaki çalışması ise, uzaktan eğitimin herkes için nitelikli ve eşit eğitim fırsatı sunmasını sağlamak için teknolojik, içerik, pedagojik ve izleme-değerlendirme konularında hazırlık yapılması gerektiğini belirtmektedir.

Bu hazırlıklar:

1. Teknolojik hazırlık, öğrencilerin tamamının evinde uzaktan eğitime erişimini sağlayacak internet bağlantısı ile TV, radyo ve diğer dijital araçlara ulaşımının sağlanması,
2. İçerik hazırlığı, çevrimiçi eğitim faaliyetleri ve ulusal müfredatlarla uyumlu materyallere erişim,
3. Pedagojik hazırlık, öğretmenlerin çevrimiçi öğrenmeyi, TV veya radyo tabanlı uzaktan öğrenmeyi tasarlamaya, evde öğrenmeye dayalı materyalleri kullanmaya yardımcı olma ile ebeveynlerin veya bakıcıların etkili ev tabanlı uzaktan öğrenmeyi kolaylaştırma imkânlarının sağlanması ve
4. İzleme-değerlendirme hazırlığı ise, uzaktan öğrenmeye erişimi izleme, öğrenme sürecini ve kesintileri izleme ile öğrenme başarılarını değerlendirme kapasitelerini içermektedir

Avrupa'da Koronavirüs Döneminde Alınan Önlemler

Almanya

- 6 Mart 2020'de tüm ülke genelindeki tüm eğitim kurumları kapandı, 6 Mayıs'ta ise okullar tamamen açıldı. Aralık 2020 de genel bir kapanmaya gidildi. Eğitime iki hafta ara verildi.
- **Şubat 2021 itibariyle Almanya genelindeki okulların yüzde 75'i açık.**
- Öğrenciler bir gün online bir gün yüz yüze okula devam ediyor, bulaş riskini azaltmak için sınıflar küçük gruplara bölünmüş durumda.
- **Uzaktan eğitimde asıl sorun olarak, öğrencilerin bilgisayara erişimi olup olmamasından çok altyapı eksikliği ve öğretmenlerin dijital öğretime adapte olamamaları görüldü.** Bu durum Avrupa'nın geneli için geçerli.
- **Almanya da 10 öğrenciden sadece 6'sının bilgisayara erişimi var.**
- **Bu tespitin ardından hükümet Almanya'da okullar aracılığıyla bilgisayarları olmayan öğrencilere hibe bilgisayar verdi.**
- Şubat 2021'de, **bakım merkezleri ve eğitim kurumları "öncelikli açılması gereken kurumlar" olarak belirlendi.**
- Devletin elinde öğretmenlerin tamamını aşılama yetecek aşı var
- Yüz yüze eğitime geçiş yapmadan sınav yapılmadı.

Fransa

- Okullar Haziran ayında tamamıyla yüz yüze eğitime geçti.
- Bu süreçte test sayısı artırıldı.
- **Öğretmenler teknik erişim, ders verimi konusunda uzaktan eğitime karşı çıktılar.**
- Bu görüşlerin üzerine yüz yüze eğitime ağırlık verildi.
- Pek çok toplanma alanı kapatılsa da okullar açık tutuldu.

İngiltere

- Mutasyondan önce, özellikle ilköğretim seviyesinde olabildiğince fazla yüz yüze eğitim yapıldı
- **Yapılamayan sınavlar yerine, denemelerden/ödevlerden ve derse katılımın ortalamasıyla notlar verildi.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Merkezi sınavlar iptal edildi.
- Hükümet altyapı sorunlarını kısa sürede çözdü, online eğitim sürecinde TV-internet temelli bir sistem ile destekleyici canlı sınıf eğitimi benimsendi.

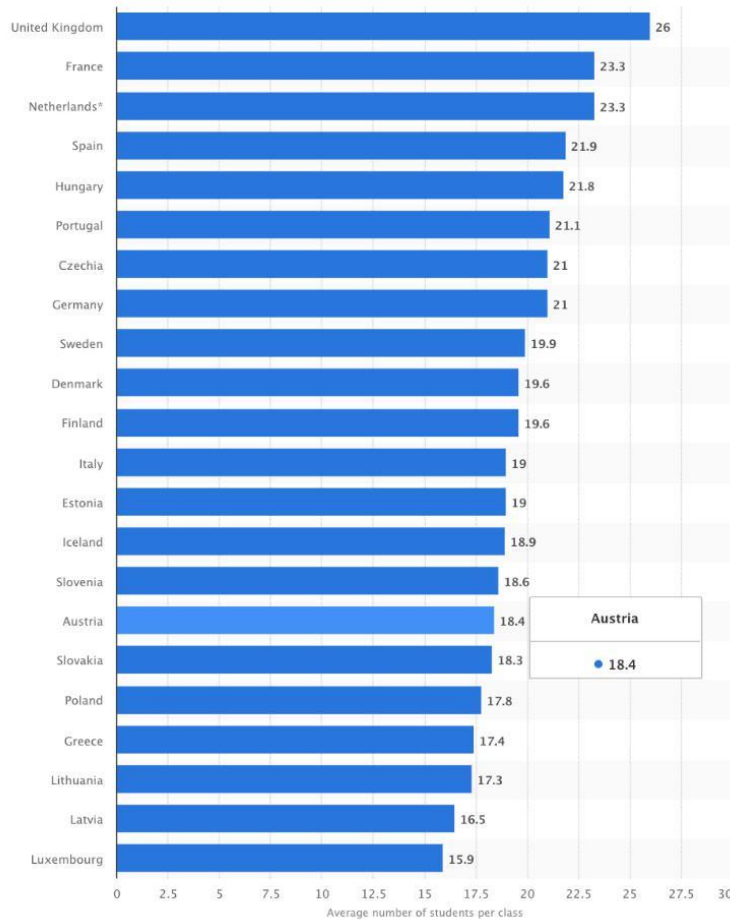
İtalya

- Şubat-Mayıs arasında tüm ülkede, üretim dahil genel bir kapanmaya gidildi.
- **Ardından üretim açılrsa da okullar ve genel toplanma yerleri kapalı kaldı.**
- Eylül 2020 itibarıyla anaokulları, ilkokullar ve ortaokullar yüz yüze eğitimdeler, bu konuda ülkede fikir ayrılığı mevcut.
- 11 Ocakta liselerde derslerin yüzde 50'si yüz yüze açıldı, kalanı da uzaktan eğitimle devam etti.
- **Telafi eğitimle beraber sınavlar yüz yüze yapılmaya başlandı.**

İspanya

- Okullar, yerel yönetimlerin kararlarıyla 12 Mart tarihinde 2 hafta süreyle kapatıldı.
- **Okullardaki durum, yerel yönetimlerin özerk kararlarıyla sürmektedir.**
- Eylül 2020'de okullar tam açılmaya gitti.

Ülkelere göre bir sınıftaki öğrenci sayısı sayıları:

DAĞITILAN TABLET SAYISI 2 MİLYON MU, 660 BİN Mİ?

AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, 12 Şubat 2021'de Milli Eğitim Bakanlığı'nın "2 milyon tablet dağıttığını" açıkladı, ancak Bakan Ziya Selçuk, dağıtılan tablet sayısı için "2021 yılında Mart ayı sonunda 660 bin adedi geçmesi hedeflenmiştir" dedi. Erdoğan'ın 50 bin tablet dağıttığını açıkladığı Şahinbey Belediyesi'nin ise 20 bin tablet dağıttığı ortaya çıkmıştı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, 12 Şubat 2021 tarihinde Rize'de 'Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi ek binasıyla Çayeli Eğitim Fakültesi ek binası açılış programına katılmış ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin dağıttığı 40 bin tableti eleştirmişti.

Erdoğan, Milli Eğitim Bakanlığı'nın "2 milyon tablet" ve sadece Antep'te Şahinbey Belediyesi'nin 50 bin tablet dağıttığını söylemişti.

MEB Farklı Sayı Açıkladı

Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu'nun önermesine verdiği yanıtta ise MEB'in 2 milyon tabletin dörtte birini bile henüz ulaşamadığı ortaya çıktı. Bakan Selçuk, Tanrıkulu'nun soru önermesine 31 Mart 2021 tarihinde verdiği yanıtta, "Dağıtımı yapılan 500 bin tablet bilgisayarla birlikte 4,5G GSM hatlı 25 GB kotalı internet paketi dağıtımı tamamlanmıştır. Bakanlığımızca tablet bilgisayar ve internet paketi dağıtımı tedarik sürecine bağlı olarak 2021 yılında Mart ayı sonunda 660 bin adedi geçmesi hedeflenmiştir" dedi.

Bakan Selçuk, Erdoğan 2 milyon tablet sayısını açıklamadan önce 2 Şubat'ta ise CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'e 359 bin 120 tablet dağıtıldığını açıklamıştı. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu da bu durumu TBMM'deki grup toplantısında eleştirmişti.

Şahinbey'de 50 Bin Değil 20 Bin Tablet

Ayrıca Şahinbey Belediyesi'nin de 50 bin değil 20 bin tablet dağıttığı ortaya çıkmıştı. Gaziantep Valiliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin Askıda Tablet Kampanyası'na ilişkin kendi kurumsal web sitelerinde yer alan haberlerde, Şahinbey'in dağıttığı tablet sayısı 20 bin olarak duyurulmuştu. Haberlerde yer verilen sayıya göre Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 20 bin, Şahinbey Belediyesi 20 bin, Şehitkamil Belediyesi 10 bin ve Organize Sanayi Bölgesi'nden de (OSB) 10 bin olmak üzere toplamda 60 bin tablet dağıtıldı.

MEB KARARSIZLIĞI İLE YENİ BİR KAOSUN ORTAYA ÇIKMASINA NEDEN OLDU!

Milli Eğitim Bakanlığı covid-19 salgınına göre yüksek riskli ve çok yüksek riskli illerde, okulöncesi eğitim kurumları, özel eğitim okulları ve birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda tam zamanlı, ilkokullarda 2 gün dönüşümlü, 5, 6, 7, 9, 10, 11 inci sınıflarda uzaktan, 8 ve 12 nci sınıflarda ise yüz yüze eğitim-öğretim yapılmasına karar vermişti. Ancak Cumhurbaşkanı tarafından önceki gün yapılan açıklama sonrası MEB Yerinde Karar Süreci Eğitim Kurumlarının Açılma ve Uygulama Kriterleri doğrultusunda karar vermek yerine **topu il Hıfzısıhha Kurulları'na bıraktı**. Öğretmen, öğrenci ve veliler il Hıfzısıhha Kurulları'nın karar vermesini beklemeye başladı. Tam bir ay önce bir gece yarısı okulları açan irade, gece yarısı toplu il Hıfzısıhha Kurulları'na atarak yeni bir karmaşaya neden oldu. Yan yana çok yüksek riskli iki ilden birinde okullar kapalı iken diğerinde açık bulunuyor. Yine yüksek riskli bir ilde sınavlar yapılırken diğerinde yapılmıyor.

Koronavirüs Okullarda Hızla Yayılıyor, Aşı Belirsizliği Sürüyor!

Okullarda pozitif vakalar her geçen gün artıyor. Ülke genelinde artan vaka sayılarına rağmen devam eden yüz yüze eğitimin ve yüz yüze sınavlar nedeniyle, Türkiye'nin dört bir yanından gelen kapanan okul, sınıf, koronavirüse yakalanan öğretmen ve öğrenci haberleri almaya devam ediyoruz. Bu tabloya rağmen öğretmenlerin aşı belirsizliği ise devam ediyor. Biz aşılama öğretmenlere öncelik verilmesi gerektiğini aylar önce söylememize rağmen bu yapılmadı. Öğretmenler ve öğrenciler salgın riskinde yalnız bırakıldı. Geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye ulaştığı ifade edile 1,5 milyon doz Biontech aşısının öğretmenlere uygulanacağı söylendi; bu açıklama ne kadar gerçekleştirilecek süreç içinde göreceğiz. MEB geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada "Yerinde Karar Süreci Eğitim Kurumlarının Açılma ve Uygulama Kriterleri doğrultusunda uygulama yapılacaktır" demiş olsaydı, ortada karmaşa olmayacaktı. Ancak liselerdeki sınavları ertelerken ortaokulları unutan MEB yine kararsızlığı ile yeni bir kaosun ortaya çıkmasına neden oldu. Pandemi döneminde eğitime dair belirsizlikler bir türlü çözülmüyor; Milli Eğitimde de görüldüğü gibi, tek adam rejiminde ülke yönetilemiyor ve tam anlamıyla savruluyor. Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında bile uyumlu bir çalışma mevcut değil. Öğretmen ve öğrencilere düzenli tarama testleri yapmadan okulların açılması büyük risk oluşturuyor. Tarama testlerinin yanı sıra fiziksel eksikliklerin giderilerek okulların eğitim-öğretime başlatılması daha uygun bir karar olacaktır.

2,4 MİLYON HANE İNTERNETTEN MAHRUM!

Türkiye’de 2,4 milyon hanede ne yazık ki internet yok. Evinde sabit geniş bant internet bağlantısı olmayan hane sayısı ise 11,8 milyon. *Dünyada artık internete erişim temel bir hak olarak değerlendirilirken, Türkiye’de her 10 haneden birinin internete erişimden yoksun olması kabul edilebilir bir durum değildir. Yine evinde sabit geniş bant olmayan 12 milyona yakın hane mevcut. Yani 19 yıllık iktidarında AKP, şişirilmiş rakamlara rağmen interneti cepten eve taşımayı başaramamıştır. Türkiye’de nüfusa göre sabit geniş bant yaygınlık oranı yalnızca yüzde 20. İnternet hızında 175 ülke içinde 103. sıradayız. Avrupa’nın en yavaş internetini kullanıyoruz, ama en yüksek vergiyi de biz ödüyoruz. 2020 yılında Türkiye’de 4 kişilik bir aile haberleşme giderine ödediği 3.736 TL’nin 759 TL’sini devlete vergi olarak ödedi.*

“11,8 Milyon Hanede Sabit İnternet Yok”

TUİK “İstatistiklerle Aile, 2019” araştırmasına göre Türkiye’deki toplam hane sayısının 24 milyon. TUİK’in Ağustos 2020 tarihli “Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması”na göre, Türkiye’de sabit genişbant bağlantı (ADSL, kablolu internet, fiber vb.) ile internete erişen hanelerin oranı yüzde 50,8’dir. Buna göre hanelerin yüzde 49,2’sinde yani 11 milyon 808 bin hanede sabit internet bağlantısı bulunmamaktadır.

“Evlerdeki Bilgisayar Sahiplik Oranı Yüzde 49”

- Yine TUİK’in aynı araştırmasında genişbant (mobil ve sabit) ile internete erişim sağlayan hanelerin oranı yüzde 89,9 olarak açıklanmıştır. Buna göre hanelerin yüzde 10,1’inde yani 2 milyon 424 bin hanede internet erişimi olmadığı görülmektedir.
- TUİK “İstatistiklerle Aile, 2019” araştırmasına göre ise, hanelerdeki masaüstü bilgisayar sahiplik oranı yüzde 17,6; taşınabilir bilgisayar, tablet vb. cihaz sahiplik oranı ise yüzde 48,7’de kalmıştır.

“Fiber ile Erişilen Gerçek Hane Sayısı Kaç?”

- 2017 yılında yayınlanan “Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020)”ndaki verilere göre Türkiye genelinde “fiber erişilen hane sayısı” 2014, 2015 ve 2016 yılında sırasıyla 4.937.989, 5.777.076, 6.665.523 olarak belirtilmektedir.
- Bugünkü güncel tabloya ilişkin olarak ise geçtiğimiz günlerde Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı yaptığı açıklamada Türk Telekom için “Fiber hane kapsamımızı son 1 yılda yaklaşık 5 milyon artırarak 26,8 milyona çıkardık” ifadelerini kullanmıştır. Ancak Sayın Bakan Yardımcısının yaptığı açıklamadan “fiber hane kapsamının”, fiber kullanılan hane sayısını kapsamadığı, hem Türkiye’deki toplam mevcut hane sayısından hem de BTK’nın verilerinden açıkça anlaşılmaktadır. Burada yanıtlanması gereken asıl soru şudur: “Bugün itibarıyla Türkiye’de fiber ile internete erişen hane sayısı kaçtır? Ulusal Eylem Planı’nda hedeflendiği üzere hanelerin yüzde 43’üne fiber erişim sağlanabilmiş midir? Sağlanamadı ise bu başarısızlığın gerekçesi nedir?”
- Tüm dünyada internet altyapısındaki gelişim sabit geniş bant kalitesi ve yaygınlığı ile ölçülürken, biz şişirilmiş rakamlarla gün kaybediyoruz. Bugünden tezi yok, özellikle sabit internette geri kalmışlığı tersine çevirecek altyapı yatırımlarını devreye almalı, bugün kadar yapılmayan fiber yatırımlarına ağırlık verilmelidir.

TÜRKİYE’NİN İNTERNET KARNESİ ZAYIF

Türkiye Yine Dünya Ortalamasının Altında Kaldı

- Mobil ve sabit internette hız; indirme hızı, yükleme hızı ve gecikme süresi olmak üç farklı kategoride ölçülmektedir. Bu kategoriler arasında yer alan “gecikme süresi”, internet ortamında veriler, orijinal bir kaynaktan hedef bir kaynağa aktarılırken aktarma sırasında geçen süreyi ifade etmektedir.
- Dünya genelinde ülkelerin sabit ve mobil internet ağlarında hız testleri ve ölçümleri yapan Ookla şirketi tarafından yayınlanan verilere göre Türkiye’nin 2021 Ocak ayında mobil internette ortalama indirme hızı 36,42 Mbps, ortalama yükleme hızı 14,82 Mbps, ortalama gecikme süresi ise 28 milisaniyedir.
- 2021 Ocak ayında, Türkiye’nin mobil internetteki ortalama indirme hızı, dünya ortalamasının altındadır, yükleme hızı ise dünya ortalamasının üzerindedir. Türkiye’de mobil internette gecikme süresi de dünyadaki mobil internette ortalama gecikme süresinden daha azdır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Türkiye'nin 2021 Ocak ayında sabit internette ortalama indirme hızı 30,51 Mbps, yükleme hızı 8,31 Mbps, iletilerin gecikme süresi 25 milisaniyedir. 2021 Ocak ayında, Türkiye'nin sabit internetteki ortalama indirme hızı ve yükleme hızı dünya ortalamasının altındadır ve gecikme süresi de dünya ortalamasından daha fazladır. Buna göre Avrupa ülkeleri arasında en düşük sabit internet hızına sahip ülke Türkiye.

		İndirme Hızı	Yükleme Hızı	Gecikme Süresi
Mobil İnternette	Türkiye	36,42 Mbps	14,82 Mbps	28 milisaniye
	Dünya Ortalaması	46,74 Mbps	12,49 Mbps	37 milisaniye
Sabit İnternette	Türkiye	30,51 Mbps	8,31 Mbps	25 milisaniye
	Dünya Ortalaması	96,98 Mbps	51,28 Mbps	20 milisaniye

“Türkiye Sabit İnternette 175 Ülke Arasında 103. Sırada”

- Ookla şirketinin “2021 Ocak Küresel Hız Endeksi” araştırmasına göre indirme hızı kategorisinde Türkiye, mobil internet hızında 36,42 Mbps ile 140 ülke içinde 57. sırada bulunmaktadır. 140 ülke içinde Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) 183,03 Mbps ile birinci sırada, Afganistan ise 6,63 Mbps ile son sırada yer almaktadır.
- Yine aynı araştırmaya göre, Türkiye, sabit internet indirme hızında 30,51 Mbps ile 175 ülke içinde 103. sırada bulunmaktadır. 175 ülke arasında Singapur 247,54 Mbps ile birinci sırada, Türkmenistan ise 3,24 Mbps ile son sırada yer almaktadır.

“Türkiye 1 GB başına Ortalama 0,72 Dolar Ödüyor”

- Ülkelerin sabit ve mobil internet fiyatları hakkında araştırma yapan Cable.co.uk adlı şirket tarafından yayınlanan 2020 yılı verilerine göre 186 ülkede 1 GB internet başına ödenen ortalama fiyatlara göre Türkiye, mobil internette 1 GB internet başına ödenen ortalama 0,72 dolar ile 186 ülke içinde 21. sırada yer almaktadır.
- 186 ülke içinde Hindistan 0,09 dolar ile mobil internette ortalama fiyatı en düşük ülke olurken, bir ada ülkesi olan Nauru ise 30,47 dolar ile mobil internette ortalama fiyatı en pahalı ülke konumundadır.

“1 Aylık Sabit İnternet için Ödenen Ortalama Fiyat 11,48 Dolar”

- 2020 yılı verilerine göre 176 ülkede 1 aylık sabit internet için ödenen ortalama fiyatlara ilişkin bilgilere göre Türkiye’de, 1 aylık sabit internet için ödenen ortalama fiyat 11,48 dolar. 176 ülke içinde Ukrayna 6,41 dolar ile sabit internet için ödenen aylık ortalama fiyatı en ucuz ülke olurken, Eritre ise 2.666,24 dolar sabit internet için ödenen aylık ortalama fiyatı en pahalı ülke olarak ön plana çıkmaktadır.

“Türkiye’de Asgari Ücretli Kazancının En Az Yüzde 5’ini İnternete Ayırmak Zorunda”

- Türkiye’de aylık 10 GB mobil internet kullanan bir kullanıcı 7,2 dolar ödüyor. Buna ek olarak evindeki sabit internet için de 11,48 dolar ödediği düşünüldüğünde; ortalama aylık 18,68 doları internet ücretine harcıyor. Buna göre bir asgari ücretli kazancının ortalama en az yüzde 4,95’ini internete ayırmak zorunda.

SOSYAL DEVLETİN YOKLUĞU, MADDE BAĞIMLILIĞI SORUNUNU DAHA DA YIKICI HALE GETİRİYOR

CHP Genel Başkan Yardımcısı, İstanbul Milletvekili Prof. Dr. Fethi Açıkel, Türkiye’de madde bağımlılığı sorununun iktidarın göstermek istediğinin aksine her geçen yıl derinleştiğine, ekonomik kriz ve artan yoksulluk ile birlikte madde bağımlılığının daha da yaygınlaştığına işaret etti. Bunun sonucu olarak madde bağımlılığı kaynaklı ölümlerde ve suç oranlarında dramatik artış yaşandığına dikkat çekti. Açıkel, aile dramlarına neden olan madde bağımlılığı sorunuyla mücadelede iktidarın sadece güvenlik boyutuyla konuyu ele almasının yetersiz olduğunu vurgulayarak, madde bağımlılığı ile mücadelede Güçlü Sosyal Devletin ve Aile Destekleri Sigortası gibi sosyal destek programlarının önemine dikkat çekti ve çözüme yönelik kapsamlı önerilerini paylaştı.

‘Madde Bağımlılığı Kaynaklı Genç Ölümünde Avrupa’da Birinciyiz.

CHP’li Açıkel, Türkiye’nin yıllardır boğuştuğu madde bağımlılığı sorununun, binlerce gencimizin yaşamına mal olduğunu, onları hayattan kopardığını, aileleri depresyona ittiğini ve toplumda onarılmaz yaralar açtığını

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

söyledi. Açık, özellikle son 10 yılda madde kullanımı kaynaklı ölüm vakalarında ciddi bir artış görüldüğüne ve 2013-2019 yılları arasında 4 binden fazla vatandaşımızın bu nedenle yaşamını kaybettiğine dikkat çekti. Sorunun özellikle gençleri tehdit ettiğini ve Türkiye'nin, Avrupa Birliği ülkelerine kıyasla madde kullanımı bağlantılı 30 yaş altı ölümlerin en yüksek olduğu ülke haline geldiğini vurgulayan Açık, madde kullanımında yaşamını yitiren her 10 vatandaşımızdan 9'unun 35 yaş altında olduğunu söyledi. Açık, "Yapılan çalışmalar 12-17 yaş arası gençlerin büyük risk altında olduğunu göstermekte, bağımlıların ise %80'den fazlasının 20-35 yaş aralığında olduğunu göstermektedir" dedi.

'Türkiye, Adeta Madde Kullanımı Serbest Bölgesine Dönüşüyor'

CHP'li Açık, Türkiye'de madde bağımlılığı sorununun sebeplerinden birisinin coğrafi konumu nedeniyle uyuşturucu trafiğinden doğrudan etkilenmesi olduğunu söyleyerek, alınan tüm tedbirlere rağmen Türkiye'nin hala madde kaçakçılığı ve ticareti açısından adeta bir serbest bölgeye dönüşme tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna dikkat çekti. Açık, Türkiye'nin tıpkı mülteci trafiğinde ve insan kaçakçılığı sorunlarında olduğu gibi, uyuşturucu ve madde trafiği için de adeta "açık kapı" olarak görüldüğünü ve bu nedenle tüm tedbirlerin yoğunlaştırılması gerektiğini söyledi. Nitekim 2017 ve 2018 yıllarında Türkiye'de yaklaşık 17 ton, 2019 yılında ise 19 ton sadece eroin ele geçirildiğini, bu rakamların uyuşturucu trafiğini önleme noktasındaki çalışmaların önemine işaret ettiğini vurguladı. Açık, uluslararası ve ulusal uyuşturucu tacirlerinin yasal mevzuatlardaki boşluklardan yararlanmasının kesin şekilde engellenmesi gerektiğini, aksi takdirde Türkiye'de uyuşturucu kaynaklı suçlardaki artışın önlenemeyeceğini söyledi. Açık, 2007'de 10 bin 627 olan uyuşturucu kaynaklı suç sayısının, 2018 yılında 144 bin 819'a yükselmesinin, bugüne kadar alınan tedbirlerin yeterli olmadığını göstermesi bakımından önemli olduğunu vurguladı.

Sağlık Bakanlığının Tedavi Merkezleri ve Diğer Önleyici Tedbirler Yetersiz Kalıyor

Türkiye'de hayatında en az bir kere ya da zaman zaman madde kullanan kişilerin sayısının 6-7 milyon civarında olduğunu söyleyen CHP'li Açık madde bağımlısı sayısının ise 1 milyon 700 bin civarında olduğunu tahmin edildiğine dikkat çekti. Açık, bağımlılık konusundaki bu yüksek seviyenin nedeninin iktidarın soruna yaklaşımındaki güvenlik perspektifiyle sınırlanması ve sosyal devlet boyutunun neredeyse tamamen eksik bırakılması olduğunu söyledi. CHP'li Açık, sadece polise önlemlere ve güvenlik tedbirlerine öncelik verilmesinin, sorunu çözümsüz bıraktığını oysa Sağlık Bakanlığı yanı sıra, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığının üzerine düşen sorumluluğu yerine yeterince getirmediğini ifade etti. Oysa Sosyal Devlet ilkesinin bir gereği olarak "Madde bağımlılığını önlemek için Aile Destek Politikalarının en üst düzeye çıkarılması ve tüm kurumsal altyapının oluşturulması gerekirdi" dedi.

Açık, Aile Destek Stratejisi olmadığı için mevcut haliyle bu kurumların, Türkiye'de madde bağımlılığı tedavisi için niceliksel ve niteliksel olarak talepleri karşılayamadığını, madde bağımlıların ve ailelerinin gerekli destek ve rehberlikten yararlanamadığını söyledi. CHP'li Açık, mevcut kurumsal yetersizliklerle ilgili olarak şu verileri paylaştı: "Bağımlılık için ilk danışma noktası olarak kurulan Yeşilay Danışma Merkezleri, Türkiye'de yalnızca 38 ilde bulunuyor. Buna ek olarak, 2019 itibarıyla Türkiye'de yalnızca 30 ilde, 53 yataklı tedavi merkezi bulunan ve AMATEM olarak adlandırılan kurumların toplam yatak kapasitesi ise 1.192 gibi oldukça yetersiz bir sayıda kalıyor. 2019 yılında bu merkezlere yapılan başvurunun 17 bin gibi yüksek bir rakam olması, kapasitenin yetersizliğini ve 2 milyona yakın bağımlı olmasına rağmen planlama ve yatırımdaki eksikliği gösteriyor. Ayakta tedavi yapılan AMATEM'lere 2019 yılında 270 bin gibi yüksek bir başvurunun gelmesine rağmen bu merkezlerin sayısının 71'de kalması da tedavi merkezlerinde yoğunluk yaratıyor ve tedavi süreçlerinin etkin şekilde yürütülmesini engelliyor. Ayrıca, 12-17 yaş arasındaki gençlerimiz madde bağımlılığı riski altında bulunmasına rağmen, çocuklar ve gençler için tedavi merkezlerinin kısıtlılığı da büyük bir eksiklik olmayı sürdürüyor. Yalnızca 7 merkezde toplam 100 yatak kapasiteli Çocuk ve Ergenler için ÇEMATEM bulunması da eksikliğe işaret ediyor."

'Çözüm: Güçlü Sosyal Devlet, Aile Destekleri Sigortası ve Çok Boyutlu Mücadele'

CHP'li Açık, Gençlerimizi ve ailelerimizi felç eden ve her geçen gün daha da derinleşen madde bağımlılığı sorunuyla güvenlik tedbirlerinin dışında, Sağlık, Milli Eğitim ve Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlıklarının da aynı özen ve ciddiyetle ilgilenilmesi gerektiğini söyledi. Açık, "çocuklarımızın ve gençlerimizin eğitimden kopuşu, işsizlik, yoksulluk ve psikolojik dışlanma gibi olumsuz faktörlerle karşı karşıya kalmaları, sorunun bireysel olmaktan çok toplumsal olduğuna işaret etmektedir" ifadelerini kullandı.

Madde bağımlılığı sorunuyla, madde bağımlıların ve aileleri için tüm boyutlarıyla sosyal destek mekanizmalarının yardımıyla mücadele edilmesi gerektiğini söyleyen Açık, bunun ise ancak güçlü sosyal devlet ilkesi çerçevesinde üretilecek çözümlerle mümkün olacağını vurguladı.

CHP'li Açıkel, CHP olarak, Sosyal Devlet yolunda, ekonomik kriz, yoksulluk ve toplumsal buhranla mücadele için önerdikleri "Aile Destekleri Sigortası'nın bu çerçevede madde bağımlılığı ile mücadelede en önemli araçlardan biri olduğuna dikkat çekti.

Açıkel, şunları ifade etti: "Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun gündeme getirdiği ve yurttaşlarımızın yoksulluk ve yoksunlukla mücadelesinde sürekliliğini hedefleyen Aile Destekleri Sigortası, her ailenin özel sorunlarına ve ihtiyaçlarına yanıt vermek üzere tasarlanmış bir programdır. Yoksulluğu ortadan kaldırarak, yoksul ailelerin gençlerinin madde bağımlılığıyla da mücadelesinde önleyici ve sürekli bir kurumsal mekanizmadır.

Aile Destekleri Sigortası, bir yandan yoksullukla mücadele ederken, diğer yandan kuracağı Aile Destekleri Sigortası Kurumu (ASKUR) ile aile kurumunun krizlere karşı güçlendirecek, kimsesiz yurttaşlarımıza gerekli sosyal koruma şemsiyesini uzatacak bir nitelikte tasarlanmıştır. Bu kurumsal yapı sayesinde, Sosyal Destek uzmanı olarak Genç Uzmanlara İstihdam Sağlanacak ve sosyal devlet için gerekli kadrolar tahsis edilecektir."

CHP'li Açıkel, Türkiye'de on binlerce sağlık meslek lisesi mezunu, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik uzmanı psikolog, sosyolog, hemşire ve sosyal hizmet uzmanı işsiz genç varken, AMATEM'lerde kapasite ve personel sıkıntısı yaşanmasının kabul edilemez olduğunu söyledi. Açıkel, madde bağımlılığı ve ailelerin içine düştüğü buhranla mücadelede tedavi merkezleri kadar, güçlü okul aile birliklerine, güçlendirilmiş muhtarlıklara ve yerel yönetimlere gereksinim olduğunu; ancak böyle bir sosyal koordinasyon sağlanması durumunda aileden sokağa, okuldan mahalleye kadar madde bağımlılığı ve diğer yoksunluk biçimleriyle mücadele edilebileceğini ifade etti.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Açıkel, mevcut durumda ise sürecin dışında bırakılan Okul Aile Birlikleri ve Muhtarlıkların, özellikle gençlerimizin sosyalleştiği okulların ve sokakların güvenliğinin sağlanması ve sorun yaşayan gençlere ve ailelerine gerekli desteğin verilmesi noktasında yetersiz kaldıklarını sözlerine ekledi. Aile Destek Sigortası programı çerçevesinde, ilgili kurumlarda ve muhtarlıklarda istihdam edilecek uzmanların, madde bağımlılığı tedavisi sürecinde ve sonrasında ailelerle birlikte sorunu çözmeye katkısının büyük olacağını vurgulayan Açıkel, aynı şekilde madde bağımlılığı rehabilitasyon merkezlerinin tüm yurt genelinde sayısının artırılmasının ve kurumlarda çalışan personelinin yetkinliklerinin artırılmasının, toplumumuzun bu kanayan yarasına çözüm bulmak için ivedilikle halledilmesi gerektiğini ifade etti.

İSTANBUL SÖZLEŞMESİNDEN ÇIKILMASINA DAİR KARAR YOK HÜKMÜNDEDİR!

Bizim Cumhuriyet Halk Partisi ailesi olarak İstanbul Sözleşmesi'nin Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshine dair Cumhurbaşkanlığı kararına ilişkin tavrımız çok nettir: Bu karar yok hükmündedir!

Bir süredir anlamsız bir şekilde çarpıtılarak kamuoyuna kötülünen, hedef gösterilen "İstanbul Sözleşmesi"nin tam adı "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi"dir. Bizler, sözleşmenin Türkiye Cumhuriyeti tarafından fesh girişimini bir gece yarısı öğrendik. Erdoğan'ın imzasıyla alınan karar 20 Mart tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Tek cümlelik bu karar, ne bir gerekçe içeriyor, ne de bir açıklama...

Erdoğan iktidarı döneminde 18 yılda en az 7500 kadın sırf kadın oldukları için katledildi. Tanımadığımız ve tanımayacağımız fesh açıklamasının üzerinden 12 saat bile geçmeden 6 kadın daha yaşamdan koparıldı.

Tam da bu yüzden İstanbul Sözleşmesi kadınların can simididir. Ata'mızın sayesinde dünyanın pek çok gelişmiş ülkesinden daha önce eşit haklara sahip olan biz kadınlar, haklarımızın gasp edilmesine asla izin vermeyeceğiz.

Sözleşmeyle ilgili gerçek dışı beyanlarla yürütülen bir karalama kampanyası var. Biz şimdi sizlere gerçek sanılan bazı yalanları ve doğruları anlatalım:

- Diyorlar ki sözleşme eşcinselliği teşvik ediyor. AKP Genel Başkan Yardımcısı Avukat Özlem Zengin'in de söylediği gibi; sözleşmede eşcinselliği teşvik eden hiçbir madde yoktur. Şunu net olarak belirtmeliyim ki; Sözleşme mağdurun haklarını herhangi bir ayırım gözetmeksizin güvence altına almaktadır. LGBTi+ bireyler dahil, herkesin insan haklarına sahip çıkar.
- Diyorlar ki toplumun büyük çoğunluğu sözleşmeden rahatsız, iptal edilmesini istiyor. İşin esası; bu iddianın aksine, İstanbul Sözleşmesi'ne yönelik yüksek düzeyde toplumsal bir destek vardır. Temmuz 2020'de yapılan bir araştırmaya göre; katılımcıların yüzde 64'ü sözleşmeden yanadır.*

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Diyorlar ki Sözleşme'ye dünyada her yerden tepkiler var. Oysaki; bu sözleşme şiddete karşı sıfır tolerans tanıyan en kapsamlı sözleşme olması nedeniyle sadece Avrupa'da değil, dünya genelinde "altın standart" olarak gösterilmektedir. Şu ana kadar 45 ülke ve Avrupa Birliği sözleşmeyi imzalanmıştır. İmzacı ülke sayısının artmasına dönük çalışmalar sürmektedir.
- Diyorlar ki Sözleşme yüzünden kadının beyanıyla, başka hiçbir delil olmaksızın erkek hapse atılmaktadır. Oysaki Sözleşmede kadının beyanıyla verilen tek karar 'tedbir' kararıdır, beyanla verilen hapis kararı yoktur.
- Diyorlar ki Sözleşme boşanmaları arttırıyor. Sözleşmede evlenme ya da boşanmaları teşvik edici hiçbir madde yok. Boşanmaların başlıca nedeni aile içindeki şiddettir.
- Diyorlar ki Sözleşme yüzünden şiddet artmıştır. Oysa ki Sözleşme şiddeti arttırmamış, görünür kılmıştır.
- Diyorlar ki Sözleşme geleneklerimize, kültürümüze aykırı, bize uymuyor. Oysaki bu topraklarda kadına yönelik şiddet bir gelenek olamaz, olmamalıdır.
- Diyorlar ki Sözleşme yüzünden kadınlar kafasına göre koruma talebi alıyor, bunun bir sınırı olmalı. Oysa ki 2019 yılında koruma başvurusu yapan 41,383 kadının bu talebi reddedildi. Koruma talebi verilmediği için binlerce kadın şiddete uğradı, öldürüldü.
- Diyorlar ki Sözleşme erkekleri mağdur ediyor. Oysaki Sözleşmede şiddet uygulamayan erkeklerle ilgili bir yaptırım yoktur. Evden uzaklaştırılanlar; şiddet uygulayan, tehdit eden ve suçlu bireylerdir.

Erdoğan imzalı karara bir bakın. Kararda deniyor ki, 11.5.2011'de imzalanan ve Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanan Sözleşme. Burada bir karartma, bir ikrar var. Bu Sözleşme'nin onaylanması, 6251 sayılı Kanun ile uygun bulunmuştur. Yazıyor mu kararda bu Kanun? Hayır! Peki neden yazmıyor? Kendileri de çok iyi farkında, Kanun olmaksızın Cumhurbaşkanı kararının bir değeri yok.

Anayasa'mız, temel haklara dair uluslararası sözleşmelerin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çıkarılacak bir Kanun ile onaylanmasını kabul etmiş, bu görevi asli olarak Meclis'e vermiştir. Bu; önceden de böyleydi, şimdi de böyle. Kanun ile katıldığımız bir Sözleşme'den idari bir kararla çıkabilir miyiz? Elbette ki hayır.

Diyorlar ki; siz Kanun bilmiyorsunuz, gidin şu 9 sayılı Kararname'nin 3.maddesini okuyun. Bunu diyenlere cevabımız nettir; biz o kararnamayı de, 3.maddesini de okuduk, biliyoruz; peki siz Anayasa'yı okudunuz mu? Anayasa'nın neresinde Cumhurbaşkanı'na bu şekilde bir yetki verilmiş, gösterin bize! Gösterin, işin kolayına kaçmadan, laf kalabalığı yapmadan.

Gösteremezsiniz. Tek söyleyebileceğiniz, 9 sayılı Kararname. "*Eskiden Bakanlar Kurulu yetkisindeydi, şimdi Cumhurbaşkanı'nın yetkisinde*". Eskiler ne derdi, bilir misiniz? *Su-i misal, misal olmaz*. Yani, kötü örnek, örnek oluşturmaz. Öteden beri hatalıymış bu kural, dolayısıyla sizi kurtarmaz.

İşin esasında da usulünde de büyük bir hata yaptınız. Bunu zamanla anlayacaksınız. Her gün bir kadın cinayetinin işlendiği ülkemizde, "kadınları yaşatmak için ne yapabiliriz" diyecek yerde, ideolojik saplantılarınızla, modası geçmiş komplo teorilerinizle, kendinizce siyaset mimarlığı yaparak, kadınları ve çocukları moral olarak savunmasız bıraktınız!

Cumhurbaşkanlığı kararının Resmi Gazete'de yayımlanmasının ardından, biz CHP olarak bu kararı Danıştay'a taşıyacağımızı duyurmuştuk. Koruma ve uzaklaştırma kararlarına rağmen en güvenli yer olan evlerinde hatta sokak ortasında katledilen binlerce kadının, bir kez daha öldürülmesine izin vermeyeceğimizin altını çizmiştik. Bu sabah itibarıyla, Danıştay'a başvuruda bulunduğumuzu duyuruyoruz.

Şu çok net bilinmelidir ki; İstanbul Sözleşmesi yürürlüktedir. Meclis'teki tüm partilerin oybirliğiyle kanunlaşan İstanbul Sözleşmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yani milletin iradesini yok sayılarak fesih edilemez. Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu uluslararası bir sözleşmeden boş ol denilerek çıkılmaz; bu uygulama Anayasa'ya aykırıdır. Adını kendi şehirden alan ve amacı kadınları şiddetten korumak olan bir insan hakkı sözleşmesinden, iç hukuka ve uluslararası hukuka aykırı olarak çekilmenin ne dünyada ne de Avrupa Konseyi'ne üye ülkeler arasında başkaca bir örneği yoktur. Olamaz!

İstanbul Sözleşmesi temel alınarak hazırlanan 6284 sayılı "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun" yürürlüktedir. İstanbul Sözleşmesi'nin onaylanmasının uygun bulunmasına dair 6251 sayılı Kanun yürürlüktedir. Tüm yargı kurumlarından isteğimiz, İstanbul Sözleşmesi'nin iç hukuktaki geçerliliğinin bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da kabul edilmesi ve kadına yönelik şiddetin engellenmesinde çok

etkin olan bu önemli Sözleşme'ye doğrudan atıfta bulunulmaya, sağladığı korumayı geliştirmeye yönelik karar ve uygulamalara devam edilmesidir.

Nihayetinde, tek bir kadının hayatı dahi, manasız siyasetinizden daha üstün, daha önemlidir. Partimiz, ilk seçimde iktidar olduğunda, Sözleşme'nin gereklerini tamı tamına yerine getirecektir.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, 42 milyon kadının yaşam hakkının elinden alınmasına izin vermeyeceğiz. Zaten genel merkezimizde hayata geçirdiğimiz YaşamHak projesi tam da bu amaca hizmet etmektedir. Ayrıca Parti Programımızda kadına yönelik şiddetin durdurulması için bütün tedbirlerin gecikmeksizin alınması öngörülmektedir. Yine CHP'nin son Kurultay'ında kabul ettiği "İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesi" de kadın erkek fırsat eşitliğini vurgulamakta, kadın haklarını insan hakları meselesi olarak tanımlamakta ve kadınla erkeği eşit görmeyen anlayışı reddetmektedir.

CHP Kadın Kolları'nın kuruluş amaçlarından birisi; "Toplumsal cinsiyet eşitliğinin, yaşamın her alanında uygulanmasını sağlamak, kadına karşı her türlü şiddeti önlemek için mücadele etmek, toplumsal yaşamın her alanında kadınların özgür ve eşit bireyler olarak yer almalarına katkıda bulunarak kadın hareketine öncülük etmek..." şeklindedir. Yani kadının insan haklarını savunmak ve sahip çıkmak CHP'nin ve CHP Kadın Kollarının görevidir. Bu nedenle, bizler CHP Kadın Kolları olarak, menfaat ihlaliniz bulunan bu işleme karşı dava açma hakkımızı kullanıyoruz.

Tekrar söylüyoruz: Katledilen her kız kardeşimizin kanı, bu sözleşmeyi iptal etme çabasında olanların eline bulaşmıştır.

Ve bizler, tek adam hükümetine bakıp, "kadınlar 1'den büyüktür" diye haykırıyoruz. Erdoğan'ın milletin iradesini ve hukuku yok sayarak aldığı İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını tanımıyoruz, tanımayacağız.

Bizlerin inatla ve dayanışma bilinci ile sürdürdüğü mücadelemiz sayesinde, bu Sözleşme'ye taraf olunacak, taraf kalınacak ve ülkemizin her bir karışı kadınlar ve çocuklar için güvenli hale gelsin diye gerekleri yerine getirilecektir. Tekrar söylüyoruz: İstanbul Sözleşmesi yaşatır!

TEK ADAMIN İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NDEN ÇIKMA KARARINA DÜNYADAN TEPKİLER SÜRÜYOR...

EU Council: Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyoneri Dunja Mijatovic, "Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nden çekildiğini duyuran 20 Mart'ta yayınlanan Türkiye Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, tavsiye edilmeyen bir karardır. Türkiye'deki tüm kadınlara yanlış sinyal veriyor ve tüm kadınları hor görüyor" dedi. "Ülkede kadın cinayetleri ve diğer türden şiddetlerin arttığı bir dönemde Türkiye geri adım atmamalı ve bu belaya karşı mücadele araçlarını azaltmamalıdır".

Anadolu Agency: ABD Başkanı Joe Biden Pazar günü yaptığı açıklamada, Türkiye'nin kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik bir Avrupa anlaşmasından çekilme kararının "hayal kırıklığı" olduğunu söyledi.

Biden yazılı açıklamasında, "Türkiye'nin Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinden ani ve haksız bir şekilde çekilmesi hayal kırıklığı yaratmaktadır." dedi.

The Conversation: İktidardaki yirmi yıl süresince, Erdoğan ve onun Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) otoriter ve İslamcı bir rejim yaratmıştır. Çoğulculuğu bastırmış ve siyasi partiler, politikacılar, gazeteciler, avukatlar, aktivistler ve öğrenciler dahil muhalif sesleri susturmuşlardır.

Yine de Erdoğan'ın rejimine boyun eğmeye zorlayamayacağı tek bir büyük güç vardır - o da kadınlar. Bugün kadın aktivistlerden oluşan bir ittifak, kadın düşmanı, ataerkil iklime karşı savaş vermekte.

Erdoğan'ın İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı, Türkiye'nin en kalıcı ve acil sosyal sorunlarından birini vurguluyor: kadına yönelik şiddet. Türkiye'de kadın cinayetinin resmi rakamları 2002'de 66 kadından 2009'da %1400 artışla 953'e yükseldi. Aynı yıl, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Türkiye'nin "aile içi şiddete elverişli bir iklim" olduğunu kabul etti.

Arab News: BM: Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi kadın haklarına zarar veriyor ve kadına yönelik şiddetin önemsiz olduğu mesajını iletiyor.

Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddet Özel Raportörü Dubravka Simonoviç'e, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Türkiye'yi sözleşmeden çekme kararından duyduğu üzüntüyü dile getirdi. Kadına Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi Başkanı Gladys Acosta Vargas da benzeri şekilde kararı kınadı.

"Böylesine önemli bir sözleşmeden çekilme kararı, geriye doğru çok endişe verici bir adımdır. Kadınlara yönelik şiddetin failleri cesaretlendirme ve önleme tedbirlerini zayıflatma riskiyle birlikte önemli olmadığına dair tehlikeli bir mesaj veriyor" dedi Simonoviç.

Londra'da da İngiliz Yeşiller Partisi "The Greens Party" üyesi kadınlar da, "Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi karşısında şok olduk. Yanınızdayız" mesajını paylaştı.

Avrupa Birliği'nin başkenti Brüksel'de toplanan bir grup kadın, "İstanbul Anlaşması'nda kalınmalı" pankartıyla Türkiye'deki kadınlara destek eylemi yaptı. "İstanbul Anlaşması'ndan çekilme, uygula" sloganıyla Türk Hükümeti'ne seslenen kadınlar, "Kadın katliamına son ver", "Yaşasın feminist mücadelemiz", "İstanbul Anlaşması'nı uygula" pankartları taşıyarak çekilme kararını protesto etti.

DİL SÜRÇMESİ Mİ NİYET BEYANI MI?

TBMM Başkanı'nın "Cumhurbaşkanı imzalayacağı bir kararla Montrö'den çekilebilir!" sözleri dil sürçmesi mi yoksa bir niyet beyanı mı?

Ne tesadüftür ki; tam bu esnada, TBMM Başkanı yeni yönetim sisteminde Cumhurbaşkanının uluslararası anlaşma ve sözleşmelerden kendi kararıyla Türkiye'yi çekebileceğini, buna yetkisi olduğunu savunarak 'gerekirse Cumhurbaşkanı imzalayacağı bir kararla Montrö'den de çekilebilir' dedi. Bu bir dil sürçmesi midir, yapılan bir taviz hazırlığının ağzdan kaçırılması mıdır? Hangi amaçla gündeme getirildi?

Bu açıklamanın biraz öncesine gidilecek olursa kısa süre önce ABD ve Türk Deniz Kuvvetleri Karadeniz'de bir tatbikat gerçekleştirdi. Son dönemde gerek ABD ve gerekse NATO Karadeniz'de Rusya'ya karşı askeri etkinliği artırma yönünde adımlar atıyor, planlamalar yapıyor.

1936 tarihli Montrö Sözleşmesi İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının egemenliğini ve denetimini Türkiye'ye bırakırken, Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin boğazlardan geçişlerinde savaş gemilerinin geçişlerinin kısıtlanmasında Türkiye'ye hak ve yetkiler veriyor. Kurtuluş Savaşı ardından Lozan Anlaşması ile sınırlarını, bağımsızlığını ve egemenliğini güvenceye alan Türkiye, Montrö Sözleşmesi'ni imzalayıp, TBMM tarafından onaylayarak iki boğazın hâkimi, egemeni oldu.

İktidarın 85 yıl sonra Montrö Sözleşmesi'nden çekilme düşüncesini ortaya atması, bunu kamuoyunda tartışmaya açması çok tehlikeli ve dikkat çekicidir! Çevre ve Şehircilik Bakanının eş zamanlı olarak **Kanal İstanbul** imar planlarının onaylandığını ilan etmesi 'paralel boğaz' projesiyle Montrö Sözleşmesini delme hazırlığının bir başka itirafıdır!

Montrö Sözleşmesi'nden Türkiye'yi çekip, **boğazlardaki egemenlik hakkından vazgeçilmesi mi** planlanmaktadır. Bu yolla ABD'ye, NATO'ya, AB'ye taviz verilerek Karadeniz'de askeri üstünlük yarışına zemin hazırlanmasına olanak mı sağlanacaktır?

MECLİS'E DARBE

TBMM'nin işlevsizliği bir kez daha tescillendi

Meclis'in işlevsiz hale geldiği tescillendi. AKP, muhalefetin oylarıyla reddedilen güvenlik soruşturması teklifini yeniden Genel Kurul'a getirdi. Meclis İctüzüğü'ne aykırı oylamaya muhalefet tepki gösterdi.

Başkanlık sistemine geçişle birlikte ülkede 'tek adam' rejimi giderek güçlenirken Saray ittifakının aparatı haline gelen Meclis'in işlevini yitirdiği bir kez daha tescillendi. İktidar partisi, Anayasa ve TBMM İctüzüğü'nde açıkça ifade edilen, "Maddelerine geçilmesi kabul edilmeyen teklifler reddedilmiş sayılır. Reddedilen kanun teklifleri, bir yıl içerisinde yeniden TBMM'ye sunulamaz" hükmünü çiğnedi. Bir gün önce reddedilen güvenlik soruşturması teklifi, Genel Kurul gündemine yeniden getirildi. Muhalefetin oylarıyla reddedilen teklif, AKP ile MHP milletvekillerinin oylarıyla kabul edildi. Meclis Başkanı Mustafa Şentop muhalefete tehditler savurdu.

TBMM Genel Kurulu'nda AKP ve MHP milletvekillerinin yeterli çoğunluğu bulamaması nedeniyle muhalefet milletvekilleri, kamuya girişte güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmasına uygulamasına yönelik teklifin reddedilmesini sağladı. Genel Kurul'u yöneten CHP'li TBMM Başkanvekili Haydar Akar el kaldırma yöntemiyle yapılan oylamanın ardından teklifin maddelerine geçilmesinin reddedildiğini duyurdu. Genel

Kurul'da yaşanan tartışmalar, Başkanlık kürsüsü arkasındaki bölüme taşındı. TBMM Başkanı Şentop, bu bölüme gelerek usul tartışması yapması için CHP'li Akar'dan Genel Kurul'u yeniden açmasını istedi. Ancak Akar, salona geri dönerek birleşimi kapattı.

Şentop'tan Tehdit

Bu sonucun ardından içtüzük gereği bir yıl boyunca gündeme gelemeyecek teklif için harekete geçen Şentop, Genel Kurul'da usul tartışması yapılmasına ve teklifin yeniden gündeme alınması için TBMM Başkanlık Divanı'nı olağanüstü toplantıya çağırdı. Toplantıdan usul tartışması yapılması yönünde karar çıkmasını sağladı. Başkanlık Divanı toplantısına ilişkin bir açıklama yapan Şentop, teklifi bir gün önce reddeden Genel Kurul'un yeniden oylama yapacağını söyledi. Böylece, TBMM Genel Kurulu'nda reddedilen bir teklif, bir yıllık süre beklenmeden yeniden görüşüldü ve maddelerine geçilmesi bu kez kabul edildi.

Muhalefet AYM'ye Gidiyor

AKP'nin oyunun kurallarını değiştirmek istediğini kaydeden muhalefet temsilcileri, yaşanan bu durumun Anayasa ihlali olduğunu söyledi ve Anayasa Mahkemesi'ne (AYM) başvurma kararı aldı. HDP Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş, İYİ Parti Grup Başkanvekili Müsavat Dervişoğlu ve CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, konu hakkında Meclis'te art arda açıklamalarda bulundu. CHP'li Özel, "Meclis Başkan, Cumhurbaşkanlığı'nın arzuhalcisi haline dönmüş durumdadır. Meclis'i hiçe sayan bir anlayış, şimdi de Meclis'in işleyişine doğrudan darbe yapmak, kural tanımamaktır" dedi. İYİ Parti Grup Başkanvekili Müsavat Dervişoğlu da "İçtüzük maddeleri yoruma açık değildir. Beğenmediğiniz parlamento kararlarını, milletvekillerinin iradesini yok sayarak değiştirmeye çalışmaktır" açıklaması yaptı.

AKP'liler Rahatsız İddiası

Kaybettiği seçimi, Anayasa'yı ve Meclis iradesini çiğneyerek yeniden gündeme alan AKP'de milletvekilleri arasında da farklı görüşler olduğu öne sürüldü. AKP'li bazı milletvekilinin, arşiv araştırmasına ve soruşturmayı yapacak kurulda görevli personele itiraz ettiği için kasıtlı olarak oylamaya katılmadığı öne sürüldü.

Teklifte Ne Var?

Kamuya girişte güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasını yasalaştırmak isteyen teklifle, bu soruşturmaların niteliği, kimlere yapılacağı ve kimler tarafından değerlendirileceği belirleniyor.

Daha önce Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği teklifin bu haliyle yasalaşması durumunda, kamu kurum ve kuruluşu niteliğinde olmayan ancak ileri teknoloji gerektiren AR-GE faaliyetleri, bilişim teknolojileri ve savunma sanayi gibi sektörlerde çalışacak kişiler, söz konusu soruşturma ve araştırmadan geçecek. Güvenlik soruşturması MİT, Emniyet Genel Müdürlüğü ve mahalli mülki amirler tarafından yapılacak. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasını yürüten kişiler, ancak kendilerine iletilen taleple sınırlı olarak bilgi ve belgeye erişmeye yetkili olacak. "Üst kademe kamu yöneticileri" ve kapsamı belirsiz olduğu için eleştirilen, "Milli güvenlik açısından stratejik öneme sahip proje, birim, tesis hizmetlerinde çalışacak kişiler" de güvenlik soruşturmasına tabi tutulacak.

"BİR ZORBANIN TALEBİ TBMM'NİN İRADESİNE GÖLGE DÜŞÜRDÜ"

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, sosyal medya hesabından paylaştığı bir video mesajla, AKP'nin TBMM Genel Kurulu'nda reddedilen "Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun Teklifi"nin, itirazlar üzerine yeniden oylanarak kabul edilmesini eleştirdi.

AKP tarafından sunulan teklifin 31 Mart 2021 tarihinde görüşülerek reddedildiğini hatırlatan Genel Başkan Kılıçdaroğlu, "Normalde bir yıl süreyle aynı kanun teklifinin görüşülmemesi lazım. Ama saraydan talimat geldi. Talimat üzerine bunlar derhal toplandılar, yeniden görüşülmesine karar verdiler ve Meclis'i sabote ettiler. Bir zorbanın talebi TBMM'nin iradesine gölge düşürdü. Bunu reddediyoruz, reddedeceğiz" dedi.

Seçimlerde buna karşı yanıt vereceklerini ifade eden CHP lideri Kılıçdaroğlu, "Önümüzdeki süreçte sandık gelecek ve biz bunlara dersini vereceğiz. Demokratik yollarla dersini vereceğiz. Bu ülkeye demokrasiyi, hakkı, hukuku ve adaleti getireceğiz. Hiç endişelenmeyin, birlik olacağız, beraber olacağız. TBMM'de birisinin milletvekilleri değil halkın milletvekilleri olacak. Bunu yapacağız" diye konuştu.

FAİLİ MEÇHUL GAZETECİ CİNAYETLERİ VE CEZASIZLIK

Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihi boyunca gazetecilik mesleğini mevcut iktidarların susturmak istediği seslere de yer vererek icra eden gazeteciler her zaman işlerini kaybetmek, özgürlüklerini kaybetmek ve hatta hayatlarını kaybetmek riskiyle karşı karşıya kalmışlardır ve hala kalmaktadırlar. Özellikle 2016 yılında gerçekleştirilen FETÖ darbe girişiminin ardından yaşanan süreçte keyfi gözaltılar ve yargılama tehditleri ile karşı karşıya kalan gazeteciler, 90'lı yıllarda olduğu gibi hedef alınmaktadır. OHAL sona ermiş olsa bile OHAL koşulları fiilen devam etmektedir.

Gazeteciler, haberleri ve sosyal medya paylaşımları sebebiyle ağır suçlamalara maruz kalmakta ve uzun tutukluluk süreleri ile yargılanmaktadır. Kamuya açık hale gelmiş bilgilerle yapılan haberler dahi terör suçları ile suçlanmalarına yol açabilmektedir. Covid-19 pandemisi koşulları yetkililer tarafından gazetecilerin ve medyanın hedef alınabilmesi için fazladan bahane oluşturmaktadır. Çok sayıda gazeteci ve medya mensubu partili Cumhurbaşkanına hakareten yargılanmakta ve tek adam rejimi gazeteciler üzerinde baskı uygulamaya devam etmektedir. Türkiye Gazeteciler Sendikasının verilerine göre 67 gazeteci ve medya çalışanı cezaevinde bulunmaktadır. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin verilerine göre bugüne dek 66 gaze-teci öldürülmüştür.

Günümüzde gazetecilerin yaşadıkları bu baskı ve yıldırma politikalarının sona ermesi ve bir daha yaşanmaması kuşkusuz öncelikle geçmişte yaşanan hak ihlalleri konusunda Türkiye'nin hukuki ve insani yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ile mümkündür. Geçmiş ile yüzleşemeyen bir Türkiye, hukukun üs-tünlüğünün tanındığı ve insan hakları ihlallerinin engellendiği bir ülke olamaz.

Geçmişte, özellikle de 90'lı yıllarda çok sayıda gazeteci öldürülmüştür. Pek çoğunun faili bulunmadığı gibi, açılan soruşturma dosyaları da zamanaşımını beklerken yılda sadece bir kez "failler bulunamadı" ibareli tutanaklar konmak için açılmıştır. Pek çoğu zamanaşımına uğramış, bazılarında birkaç tetikçi cezalandırılmış ve mağdur yakınlarının taleplerine rağmen soruşturmalar failerin bulunması için genişletilmemiştir.

Bazılarında mağdur yakınları AİHM'e başvurmuş ve AİHM Türkiye'yi çoğu kez yaşam hakkını ihlalden, bazen de hem yaşam hakkını hem de devletin kişilere etkili bir iç hukuk yolu sunma yükümlülüğünü ihlal etmekten suçlu bulmuş, soruşturmaların tekrarlanması talep edilmiş ancak buna rağmen soruşturmalarda bir gelişme sağlamak için mahkemelerde adım atılmamıştır. Şu anda bu dosyaların tekrar açılmasını sağlamak mümkündür ancak bunun için cezasızlığı aşma iradesinin ülkenin tüm bileşenlerinde mevcut olması gerekmektedir.

Bu raporda Türkiye'deki cezasızlık iklimini en iyi ortaya koyan ve azmettiricileri ve uzantıları hala ortaya çıkarılmayan üç dava ele alınacak ve cezasızlığın önlenmesi için çözüm önerileri sunulacaktır.

Metin Göktepe Davası

Metin Göktepe, 8 Ocak 1996 günü Evrensel gazetesinde muhabir olarak çalışırken İstanbul, Eyüp'te bir haber takibi sırasında polislerce gözaltına alınmıştır. Aynı gün tutuklanan yüzlerce kişi ile beraber götürüldüğü kapalı spor salonu yakınında ölü bulunmuştur. Ertesi gün gözaltında öldürüldüğü haberleri yayımlandığında dönemin yetkilileri "duvardan düştüğünü" söylemişlerdir.

Metin Göktepe'nin öldürülmesinin ardından gazeteciler, avukatlar, aile üyeleri ve tüm kamuoyunun tepkisi ve sürece sahip çıkması sayesinde adli tıp otopsi raporu alınabilmiş ve Metin Göktepe'nin vücudunda pek çok darp izi olduğu ve kafasında ve ciğerlerinde iç kanama meydana geldiği tespit edilmiştir. Kendisinin gözaltında olduğu kolluk kuvvetlerince başta kabul edilmemiş ancak yine kamuoyunun baskısı ve takibi sonucu dönemin başbakanı Tansu Çiller de sonunda 22 Ocak 1996 tarihinde Metin Göktepe'nin gözaltında öldürüldüğünü kabul etmek zorunda kalmıştır.

İnsan hakkı ihlallerinden yargılanan kamu görevlilerinin davalarında kamuoyu desteğini engellemek ve faileri korumak refleksi ile davaların nakledilmesine sıkça tanık olunmaktadır. Metin Göktepe'nin öldürülmesi ile ilgili açılan ceza davası da önce Aydın'a daha sonra da Afyon'a nakledilmiştir. Afyon Ağır Ceza Mahkemesi'nde 28 Eylül 2000'de beş polis memuruna "kastı aşan insan öldürmek" ve "faili belli olmayacak şekilde insan öldürmek" suçlarından yediser yıl altışar ay hapis cezası verilmiş, cezanın Yargıtay tarafından onanması ile de yargılama sona ermiştir. Sanık polisler yargılama boyunca tutuksuz yar-gılanmışlardır. Kamuoyunun desteğinden şehir şehir kaçırılan davada avukatlara haber verilmeksizin keşif yapılmış, sanıkların ifadeleri gizlice alınmıştır.

Metin Göktepe davası kamuoyunun baskısı, avukatların ve gazetecilerin kararlı mücadelesi sonucu failerin göstermelik de olsa cezalandırıldığı nadir davalardan biridir. Ancak bu davada da cezasızlığın aşıldığını söylemek mümkün değildir. Metin Göktepe'nin işkence ile öldürülmesinden sorumlu olan beş polis isnat edilen suç maddeleri ile sadece yedi sene altı ay hapis cezasına çarptırılmıştır, onlar da bir buçuk sene kadar cezaevinde

kaldıktan sonra 19 Aralık 2000'de yürürlüğe giren şartlı tahliye ve cezaların ertelenmesi hakkındaki yasa ile salıverilmişlerdir.

Avukatların ve davayı takip eden kamuoyunun cezasızlığın aşılması için beklentileri arasında sadece polis memurlarının değil onlara emir veren ve teşvik eden amirlerin, devlet içerisindeki uzantılarının, cinayeti gizlemeye çalışan her kademedeki devlet görevlilerinin canavarca hisle ve işkence ile kasten adam öldürme suçundan yargılanmaları bulunmaktadır. Metin Göktepe Davasında cezasızlığın aşılmasına tüm çabalara rağmen ancak bu kadar müsaade edilmiştir.

Hrant Dink Davası

Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink 19 Ocak 2007 tarihinde öldürülmüştür. Cinayet son-rasında pek çok soruşturma yürütülmüş ve birbiriyle iç içe geçen pek çok hukuki süreç yaşanmıştır. Ancak cinayete dair emir komuta zinciri, cinayetin uzantıları, hangi talimatlarla gerçekleştirildiği henüz ortaya çıkarılamamıştır. Yargılamanın tüm aşamalarında yaşanan en büyük engellerden biri cinayetle ilgileri olan kamu görevlileri hakkında başlatılmak istenen soruşturmalara izin verilmemiş olmasıdır. Bazı sanıklar bakımından bu engeller avukatların yoğun çabaları sonucu ve kamuoyunun baskısı ile aşılabilmiş olsa da şüpheli tüm kamu görevlileri açısından aşılamamıştır.

Hrant Dink cinayeti ile ilgili cinayetin ardından geçen on yılda 20 sivil yargılanmış, bunlardan tetikçi Ogün Samast 22 yıl 10 ay hapis cezası almıştır. Diğer 19 sanıkla ilgili İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi cinayetin bir örgüt kapsamında işlenmediğine karar vermiş, ancak bu karar Yargıtayca cinayetin örgütsel faaliyet kapsamında işleme ihtimalinin araştırılması gerektiği saptanarak bozulmuştur.

Yargıtay'ın 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararını bozduğu ve bazı sanıkların yeniden yargılanmaya başladığı dönemde Dink ailesi avukatları tarafından uzun yıllardır yapılan başvurular sonucunda İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı bir kısım kamu görevlileri hakkında dava açılmasına karar vermiştir.

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi devam etmekte olan yargılamada dönemin Trabzon Jandarma İstihbarat Şube Müdürlüğü görevlileri Volkan Şahin ve Veysel Şahin de dahil olmak üzere 6 tutuklu sanık yer almak-tadır.

Ana davada Dink cinayetini işleyen örgüt kapsamında yargılanan kamu görevlisi sanıklar, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı, Trabzon İl Emniyet Müdürlüğü, Trabzon İl Jandarma Komutanlığı, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü, İstanbul İl Jandarma Komutanlığı, Samsun İl Emniyet Müdürlüğü, Samsun İl Jandarma Komutanlığı görevlilerinden oluşmaktadır. İstanbul İl Vilayet görevlileri ve MİT görevlileri hakkında şu ana dek dava açılmamıştır.

Yargılamalar devam ederken Hrant Dink'in ailesinin ve avukatlarının Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapmış oldukları başvuru 14 Eylül 2010 tarihinde neticelenmiş , AIHM, Avrupa İnsan Hakları Sözleşme-si'nin yaşam hakkını güvence altına alan 2. maddesinin, ifade özgürlüğünü güvence altına alan 10. maddesinin ve mahkemeye etkin başvuru hakkını düzenleyen 13. maddesinin de ihlal edildiğine oybirliğiyle hük-metmiştir.

Hrant Dink davasında şimdiye dek AIHM kararı ve avukatların ve ailenin mücadeleleri ile bazı kamu görevlilerinin yargılanması sağlanmışsa da tıpkı Metin Göktepe davasında olduğu gibi cezasızlığı aşacak iradeye mahkemelerde de idari otoritelerde de rastlanamamıştır. Sadece birkaç tetikçi cezalandırılmış, ci-nayetin talimatını verenler, görmezden gelerek geliyorum diyen cinayete engel olmayanlar, cinayetin ay-dınlatılmasını engelleyenler ortaya çıkarılamamıştır.

Musa Anter Davası

Gazeteci yazar Musa Anter 20 Eylül 1992 yılında Diyarbakır'da uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirmiştir. Olayla ilgili dosya uzun yıllar "faili gayri muayyen" olarak kalmış ve failer bulunamamış ya da aranmamıştır. Dosyaya uzun yıllar otopsi raporu, olay yeri inceleme tutanağı ve görgü tanıklarının ifadeleri dışında bir belge girmemiştir.

Musa Anter cinayeti TBMM'nin 12 Ekim 1995 tarihli "Ülkemizin Çeşitli Yörelerinde İşlenmiş Faili Meçhul Siyasal Cinayetler Konusunda Meclis Araştırma Komisyonu (10/90) Raporu"nun Toplumda İnfial Uyandırarak Toplumsal Çatışmaya Sebep Olabilecek Nitelikteki Faili Meçhul Cinayetler isimli 7. bölümünde kısaca ele alınmış ancak komisyonun araştırmaları sonucu cinayetle ilgili iddialara dair sonuç elde edemediği belirtilmiştir. Raporunda yer alan bir başka bölümde komisyona açıklamalarda bulunan gaze-teci Soner Yalçın Emekli Binbaşı Cem Ersever'le yaptığı röportajda kendisine Musa Anter'in katilinin Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım ve itirafçılardan oluşan bir grup olduğunu anlattığını açıklamaktadır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz'ın talimatıyla hazır-ladığı ve 22 Ocak 1997'de Başbakana sunduğu Susurluk Raporu'nda, Musa Anter cinayetinin MİT ve Emniyet tarafından ortaklaşa kullanılan Yeşil kod adlı tetikçi Mahmut Yıldırım tarafından gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Bu şahsın eylemlerinin devletin iki istihbarat organı tarafından da bilindiği, hatta azmet-tirildiği bilinmesine rağmen devlet içerisinde derinlere giden uzantılarının tespit edilemediği iddia edilmektedir. Raporun kamuoyundan gizlenen 12 sayfalık bölümünde ve eklerinde yer alan bilgiler "devlet sırrı" olduğu gerekçesiyle açıklanmamıştır.

2005 yılında ailenin AİHM başvurusu sonuçlanmış ve AİHM, Musa Anter cinayetinin devlet görevlilerince işlendiğini, en azından devlet görevlilerinin bilgisi dâhilinde işlendiğini ortaya koyan ciddi delillerin varlığı ve cinayet devlet tarafından etkili bir biçimde araştırılmadığı için Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin yaşam hakkını koruyan 2. maddesinin Türkiye tarafından esastan ve usulden ihlal edildiğine karar vermiştir. Ayrıca başvuru sahiplerinin "mahkemeye etkin başvuru haklarının" da engellendiğini belirten mahkeme Türkiye'nin AHİS'in ilgili 13. maddesini de ihlal ettiğine kanaat getirmiştir.

2009 yılında Abdülkadir Aygan'ın itirafları ihbar kabul edilerek dosya yeniden açılmış, bazı PKK iti-rafçıları, Emekli Binbaşı Ersever ve Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım hakkında soruşturma başlatılmıştır. İddianamede JİTEM'in kuruluşu ve yapısı hakkında bilgilere yer verilmiştir. 20 yıl olan zamanaşımı süres-inin dolmasına 3 yıl kala açılan bu dava da geçtiğimiz on bir yıl boyunca gazeteciler, avukatlar ve Anter ailesi tarafından kararlılıkla takip edilmiştir. Ancak bu davanın akıbetinin de devletin derin dehlizlerine uzanan asıl sorumluların ve azmettiricilerin değil sadece Hamit Yıldırım isimli tetikçinin ceza alması ile sonuçlanması olacağı aşikârdır.

Özetlenecek olursa, incelenen üç örnek davada da görüldüğü gibi;

1. Gazeteci cinayetlerinde asıl failer yargılanmamakta sadece alt kademedeki güvenlik güçleri ya da tetikçiler yargılanmaktadır,
2. Bu yargılamalarda ceza alt sınırı en düşük olan suçlardan ceza verilmektedir,
3. Yargılamalar sonucunda ceza alan kamu görevlisi bulursa bile bu cezaların infazında ertelemeye gidilmekte ya da çıkarılan af yasalarından faydalanarak failer serbest kalmaktadır.

Çözüm Önerileri

1. Gazetecilerin faili meçhul cinayetlerle öldürülmesinin ardındaki gerçek sorumluları soruşturma-bilmek için öncelikle fiilen yaşanan cezasızlık durumunu engelleyecek yasal ve idari önlemler alınmalıdır.
 - a) Bu suçların zamanaşımına uğramasının önüne geçilmeli ve faili meçhul gazeteci cinayetleri in-sanlığa karşı suçlar kapsamında değerlendirilmelidir.
 - b) Devlet sırrı yasası bu suçların aydınlatılmasına geçit verecek şekilde tekrar düzenlenmelidir.
 - c) Devlet memurlarının yargılanmasını izne bağlayan yasalar gibi sorumluların hesap vermesini zor-laştıran yasalar yeniden düzenlenmelidir.
 - d) Kamuoyunun davalara desteğini engellemeye yönelik dava nakli gibi uygulamalar terkedilmeli, soruşturmalar hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmelidir.
 - e) Hak ihlallerine karışan devlet görevlilerine işten el çektirilmeli, terfi ve taltif edilmeleri engellen-melidir.
2. 12 Eylül Askeri Darbesinden bu yana gerçekleşen Gazeteci Cinayetlerini araştırmak için bağımsız bir Hakikat Komisyonu kurulmalıdır. Komisyonda gazeteciler, sivil toplum kuruluşları, hak örgütleri, siyasi partiler ve mağdur yakınları yer almalıdır.

Kurulacak Hakikat Komisyonunda toplumsal istişarenin en geniş tabana yayıldığından emin olunmalı, tüm bulgular basın yoluyla ve eşzamanlı olarak kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Her cinayetin kendine has özellikleri ve failerin neden korunduğu duyurulmalı ve tanıklığı olanlara uluslararası ölçekte çağrı yapılmalıdır.
3. Soruşturma makamlarının harekete geçirilebilmesi için medya, insan hakları örgütleri, barolar, ün-iversiteler mağdur yakınları ile dayanışma içerisinde olmalıdır.
4. Mağdur yakınlarının devam eden acısına saygı duyulmalı ve anma ve benzeri programlar düzen-lemeleri engellenmemelidir.
5. Mağdur yakınlarının Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuruda bulunması barolar tarafından teşvik edilmeli kendilerine hukuki destek verilmelidir.

6. Basın özgürlüğü ile düşünce ve ifade özgürlüğünü güvence altına alacak yasalar ve fiili uygulamalar hayata geçirilmeli, kolluğa ve hakim ve savcılara bu özgürlüklerin korunması ile ilgili meslek içi eğitimler verilmelidir.
7. Basını hedef gösteren siyasi üslup ve gelenekten vazgeçilmelidir.

ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMLERİ ARAŞTIRILMAMIŞ!

AYM, intihar ederek yaşamına son verdiği iddia edilen askerin ölüm nedenine yönelik etkili bir soruşturma yürütülmediğine hükmederek erin yaşam hakkının ihlal edildiğine karar verdi. Yetkililerin son yıllarda giderek artan şüpheli asker ölümlerine ilişkin yaptığı “İntihar etti” açıklamaları ise dikkat çekiyor.

Son yıllarda sayıları dikkat çeken şekilde artan şüpheli asker ölümlerine ilişkin Anayasa Mahkemesi’nden (AYM), bir ihlal kararı daha geldi. Yüksek Mahkeme, şüpheli şekilde yaşamını yitiren sözleşmeli piyade er olarak görev yapan M.K.’nin ölümüne ilişkin etkili bir soruşturma süreci yürütülmemesi nedeniyle yaşam hakkının ihlal edildiğine karar verdi. Anayasa ile güvence altına alınan yaşam hakkının usul yönünden ihlal edildiğine hükmeden AYM, ihlalin ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma yürütülmesini istedi.

Hakkari’de sözleşmeli piyade er olarak görev yapan M.K., nöbet sırasında ateşli silahla vurulma sonucu Haziran 2018’de yaşamını yitirdi. Olayla ilgili Yüksekova Cumhuriyet Başsavcılığı’nca başlatılan soruşturma kapsamında hazırlanan dosyada, İç Güvenlik Tim Komutanlığı personeli ile Yüksekova Jandarma Komutanlığı OYİ biriminin, ‘terör saldırısıyla karşılaşma ihtimali’ nedeniyle olay yerine sevk edilemediği kaydedildi.

Olaya ilişkin düzenlenen mesaj formunda ise M.K.’nin kendisine zimmetli tüfeği seri ateş durumuna alarak intihar ettiği belirtildi. Arkadaşları, M.K.’de intihara yönelik bir düşünce eylemine rastlamadığını söyledi. Soruşturmayı yürüten Başsavcılık, Temmuz 2018’de kovuşturmayla yer olmadığı yönünde karar verdi.

M.K.’nin ailesi, oğullarının intihar etmiş olamayacağını anlatarak karara itiraz etti. İtiraz, Yüksekova Sulh Ceza Hâkimliği’nce reddedildi. M.K.’nin babası, ret kararı üzerine AYM’ye başvuru yaptı.

Başvuruyu inceleyen Yüksek Mahkeme, asker ölümüne ilişkin etkin bir soruşturma yapılmadığı sonucuna ulaştı. Bu nedenle yaşam hakkının usul yönünden ihlal edildiğini belirleyen AYM kararında, “İhlal, Cumhuriyet Başsavcılığı işlemlerinden/kararından kaynaklanmıştır” denildi.

Şüpheli Ölümler Arttı

Kamuoyuna yansıyan verilere göre 2020’de ikisi sözleşmeli er, biri uzman çavuş olmak üzere toplam 10 asker şüpheli biçimde hayatını kaybetti. Milli Savunma Bakanlığı, beş asker ölümünün intihar nedeniyle kaynaklandığını açıklarken bir askerin yüksekten düştüğü, dört askerin ise silah veya mühimmat kazasında kaybedildiğini ileri sürdü.

Şüpheli şekilde yaşamını yitiren bazı askerler ve hikâyeleri şöyle:

- Terhis olmasına üç aydan az süre kalan Şırnak’ta görev yapan Azmi A.’nın, intihar ettiği bildirildi. Ancak uzmanlar, silahın yapısı ve ölçülerinin, bir kişinin onu kendine çevirip ateş etmesini mümkün kılmadığını savundu.
- Jandarma Er Osman Ö., zorunlu askerliğini yaptığı İzmir Aliağa Kapalı Cezaevi’nde ölü bulundu. Ailesinin anlattıklarına göre Osman Ö., telefonda “Tehdit ediliyorum” dedikten bir gün sonra ölü bulundu. Önce “Kalp krizi” denildi, ardından üçüncü kattan düştüğü ifade edildi.
- Babaeski’de askerlik yapan Mustafa A., 8 Haziran 2020’de vücudunda kesik izleri, morluklar ve bileklerinde ip izleri ile askeri kışlada ölü halde bulundu. Mustafa’nın ölüm nedeni kayıtlara intihar olarak geçirildi.

YEREL SEÇİM DEĞİL SONUN BAŞLANGICI

31 Mart seçimleri AKP için bir kırılma oldu. Tüm ezberleri bozuldu, ‘milli irade’ söylemi terkedildi. Başkanlık sistemi ise halkın gözünde yenildi.

AKP, geride kalan on dokuz yıllık iktidarı boyunca Gezi Direnişi’nden Başkanlık Referandumu’na dek pek çok kırılma yaşasa da 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri, tüm hegemonyayı sarsan bir dönüm noktası oldu. Saray rejimi devletin bütün olanaklarına rağmen bir nevi sonun başlangıcını yaşadı. Cumhuriyet İttifakı, pek çok kritik kenti muhalefete kaptırdı. İstanbul seçimini hazmedemeyen iktidar, YSK darbesiyle yenilenen 23 Haziran İBB seçiminde ise büyük bir hezimet yaşadı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Belediyede Rant Musluğu Kesildi

Bu süreç en başta iktidarın 17 yıllık ezberini bozdu. İstanbul ve Ankara başta olmak üzere Mersin, Adana, Antalya, Hatay gibi büyükşehirlerdeki siyasal ve ekonomik rant kaybedildi. Ankara'nın elden çıkmasının ardından milyarlarca lirayı bulan yolsuzluk dosyaları açıklandı. İstanbul'un kaybedilmesinin ardından besleme medya kuruluşları bir bir kapandı. Yandaş vakıf ve derneklere çekilen peşkeşin önüne geçildi. İBB bünyesinde sergilenen araçlar yaşanan israfın boyutunu gözler önüne serdi. İktidarın karşı hamlesi ise gerek hukuki düzenlemelerle gerekse belediye meclislerini felç ederek muhalefete iş yaptırmamak üzerine kuruldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yerel yönetim kozunu kaybederken 'Milli irade' söylemini de yavaş yavaş terk etti. En önemli sonuç Başkanlık sisteminin halkın gözünde yenilmesi oldu. AKP içinde çatlaklar derinleşti, içeride savaş kızışırken yeni partiler kuruldu. Tüm bunlara ülkeyi etkisi altına alan pandemi ve ekonomik buhran da eklenince iktidar kontrolünü büsbütün kaybetti.

Salgının başında beş maskeyi bile dağıtamadıkları gibi CHP'li Büyükşehir Belediyelerinin yardım kampanyalarına el koydular. Yurttaşın 'açız' mesajlarını abartılı bulan iktidar, kimsenin inanmadığı masallarla ülke gerçeğinden de koptu. Siyasette yepyeni bir perde açıldı.

İktidar Ömrünü Uzatma Gayretinde

Kitleler üzerinde rıza üretemeyen iktidar bloku için çözülme hızlandı. Tabanda yaşanan erime kamuoyu yoklamalarına da yansıdı. AKP'nin yüzde 30 bandının altına indiği, MHP'nin ise barajın oldukça altında kaldığı görüldü. Ne şaşalı kongreler ne mega projeler ne de reform çıkışı, açıklık ve pandemiyle boğuşan milyonları artık ikna edemiyor. Milliyetçi-muhafazakar dar bir tabana hapsolan iktidar çaresizce ömrünü uzatmaya çalışıyor. Bunun yolunu da baskıyı her geçen gün artırmakta arıyor.

YSK Darbesine Öfke Yağdı

31 Mart'ta İBB seçimini kaybetmeyi kabullenemeyen iktidarın 36 gün süren temelsiz itirazları sonuç verdi.

Skandal bir karara imza atan Yüksek Seçim Kurulu (YSK) 4'e karşı 7 oyla İBB seçimini iptal etti. İmamoğlu'nun mazbatasını da geri alındı. Siyasi Partiler, demokratik kitle örgütleri, sendikalar, hukukçular YSK'nin kararını 'demokrasinin tabutuna çakılan son çivi' olarak yorumladı. Halkın tepkisi ise çok sert oldu. Cumhurbaşkanlığı'nın 23 Haziran'da Binali Yıldırım'ın adaylığında girdiği bu seçim de AKP için 806 binlik oy farkıyla büyük bir fiyaskoya dönüştü.

SU FAKİRLİĞİNİN SEBEBİ AKP'DİR

Dünyanın dörtte birinin son derece yüksek su stresi ile karşı karşıya olduğunu, her yıl mevcut arzın% 80'inden fazlasının geri çekildiğinden söz etmektedir

Dünya Kaynakları Enstitüsü'nün verilerine göre, Dünyanın dörtte biri son derece yüksek su stresi ile karşı karşıyadır. Enstitü, her yıl mevcut arzın% 80'inden fazlasını tüketiğini belirterek, su talebinin 2030 yılında %50 artacağına ilişkin tahminde bulunmaktadır. Su talebinin ve tüketim oranlarının artmasına karşın, su kaynaklarının paralel bir büyüme kat etmemesinin, suyla ilgili çatışmaların, siyasi istikrarsızlığın ve göç baskısının artmasının zeminini oluşturabileceğinden söz edilmektedir.

DSİ'nin verilerine göre, Türkiye'de kişi başına düşen kullanılabilir yıllık su miktarı 2000 yılında 1 652 m³, 2009 yılında 1 544 m³, 2020 yılında ise 1 346 m³'tür. Türkiye mevcut verilerle su stresi yaşamaktadır. TÜİK'in 2030 yılında ülke nüfusunun 100 Milyon olacağı öngörüsüyle birlikte düşünüldüğünde, kişi başına düşen kullanma suyu oranının daha da düşeceği söylenmektedir.

Erişilebilir, Adil Ve Katılımcı Su Yönetimi Politikası, Kuraklığı Yenecektir

Demografik istatistik ve öngörülere göre Türkiye nüfusunun 2040 yılında 100 milyonu aşacağı tahmin edilmektedir. Sanıldığı aksine, su azlığı yaşayan ülkemiz, su yönetimi etkin ve doğru şekilde sağlanmazsa önümüzdeki 10 yılda "su fakiri" ülke konumuna düşecektir. Suyun eşit, adil ve erişilebilir dağıtımını vatandaşlarımızın en temel haklarından. Dağıtımda yaşanan sorunların gelişmiş ülkeler seviyesine çekilmesi önceliklendirilmelidir. Suyun iklim ve kuraklık açısından olduğu kadar stratejik açıdan da uluslararası sorunların başat öznesi olduğu bilinciyle doğru su yönetimi planlaması CHP tarafından etkileri göze alınarak değerlendirilmektedir. Yetersiz mevzuattan kaynaklı sorunların çözümü için kapsayıcı su yönetimi içeren "Su Yasası" çalışmaları ve uygulamaları, sivil inisiyatiflerin ve iklim konusunda çalışan yaşam savunucularının talepleri göz önünde bulundurularak partimizce takip edilecektir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Suyun aynı zamanda enerji kaynağı görülmesinden kaynaklı sorunlara dikkat çekmek, yapılacak projelerde akarsu sistemlerinin ve derelerin varlıklarının yok edilmesine sebep olacak HES projelerinin dikkatle izlenmesi elzemdir. Su en temel haklardandır. Hiç kimsenin fiziki, ekonomik ya da başka özelliklerinden dolayı suya erişimi engellenemez. Dezavantajlı bölgelerde yaşayan vatandaşlarımızın suya erişim hakkının gözetilmesi yerel politikalara da yön veren husus olmalıdır. Su hakkını hem doğa hem insan hakları açısından ele alan CHP, kar amaçlı değil yaşamsal amaçlı hakça ve katılımcı su yönetimi politikası geliştirmeyi, su kirliliğine kalıcı çözümler üretmeyi taahhüt eder.

Su havzalarını, sulak alanları koruyan ve varlığını sürdürmesini sağlayan bir yaklaşımla düzenlenecek Su Kanunu'nun acilen yürürlüğe konulması için "sivil inisiyatif ve sivil toplum örgütleriyle birlikte çalışmalar başlatacağız.

Ayrım gözetmeksizin tüm yurttaşların ücretsiz ve güvenilir içme suyuna erişebilmelerini yasal güvenceye almak, kişi başına düşen kullanılabilir su oranındaki eşitsizlikleri gidermeye yönelik uygulamalar geliştireceğiz.

Türkiye'deki bölgeler arasında yaşanan su sıkıntıları, kişi başına düşen kullanım suyu oranları tespit edilerek, iklim değişikliği, nüfus artışı gibi etkenler de gözetilerek acil eylem planları oluşturulacak.

Sulak alanların yönetim planları, iklim krizi, su fakirliği, biyoçeşitlilik gibi öncelikler gözetilerek yapılacak

Su kaynaklarının, sulak alanların mutlak korunması sağlanacak, bu alanlara zarar veren maden, HES/baraj ve diğer enerji yatırımlarına izin verilmeyecek.

Sulak alanların kirlenmesine, ağır metal yükünün artması gibi olgulara neden olacak endüstriyel faaliyetler, atık sahaları, yapılaşma çalışmaları gibi faaliyetler üzerinde çevresel denetimlerin arttırılacak, bu alanlarda ve bu alanları besleyen havzalarda her türlü atığa, kanalizasyon uygulamalarına izin verilmemesi, bertaraf gibi önleyici denetimlerin güçlendirilmesi sağlanacak.

Kent deltalarına, kıyı bölgelerine ve çevresel olarak hassas diğer alanlara özel önem verilmeli, bu bölgelerin korunması esas alınmalıdır.

Başka Bir Su Yönetimi Mümkün

CHP'li 11 Büyükşehir Belediyesinin "Başka Bir Su Yönetimi Mümkün" başlığıyla İzmir'de gerçekleştirilen su çalıştayına CHP'li İl Belediye Başkanları da katılım sağlamış, "Başka Bir Su Yönetimi Mümkün!" başlıklı manifestoya imza atmışlardır.

Manifestoda, iklim krizinin su kaynakları üzerindeki etkilerini azaltarak kuraklıkla mücadelede başarılı olabilmek için, su yönetiminde 5 ilkesel değişiklik yapılmasının şart olduğundan söz edilmektedir. Buna göre,

- 1) Katılımcı bir su yönetim modeli oluşturmak.
- 2) Tüm kullanım alanlarında arzın değil talebin yönetilmesi.
- 3) Su yatırımlarının havza ölçeğinde planlanması.
- 4) Doğanın su döngüsünün korunması.
- 5) Suyun ekosistem ve sektörler arası dögüsel kullanımı

Başlıkları altında kabul edilen ilkeler doğrultusunda, aşağıdaki 10 somut adımın hemen atılması gerektiği vurgulanmıştır.

1. Su yönetimiyle ilgili koordinasyonsuzluk ortadan kaldırılmalı, kurumlar arasındaki yetki ve sorumluluk karmaşasına son verilmelidir.
2. Tüm paydaşların mutabakatı alınarak hazırlanan bir Su Kanunu yürürlüğe konmalı, su havzası planlama ve uygulamalarında yerel yönetimler güçlü ve yetkili yapılar haline getirilmedi.
3. Su yatırımları havza ölçekli bütüncül planlarla uyumlu olarak su ve atık su master planlarına göre yapılmalı; kamu kaynakları ekonomik ve ekolojik fizibilitesi düşük yatırımlara aktarılmamalıdır. Yerel yönetimlerin çevresel altyapı projelerine yönelik kaynakları artırılmalıdır.
4. İklim krizi ile etkin mücadele için imzalanan Paris İklim Anlaşması ivedilikle onaylanmalı; iklim değişikliğinin yaratacağı olumsuz etkilerin önlenmesi amacıyla yönelik hazırlanan İklim Değişikliği Kanunu Tasarısı üzerinde çalışmalar yoğunlaştırılmalıdır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

5. Kuruyan göllerin, Salda Gölü, Burdur Gölü, Tuz Gölü, Seyfe Gölü ve diğer sulak alanların tahribatı sonlandırılarak restore edilmeli ve doğal su döngüleri korunmalıdır.
6. Su havzalarındaki tüm noktasal ve yaygın kirlilik kaynakları kontrol altına alınmalı; merkezi ve yerel idarelerce etkin bir şekilde denetlenmelidir.
7. Tarımda doğru ürün planlaması yapılarak ve tasarruflu sulama sistemlerine geçilerek su israfı önlenmeli, tarımsal sulama en az %50 oranında azaltılmalıdır. Bu amaçla, ekonomik değeri yüksek ve su talebi olmayan yerel tohum ve hayvan ırkları teşvik edilmelidir.
8. İstanbul'a yapılmak istenen "Beton Kanal" gibi suyun doğal döngüsüne zarar veren tüm israf projeleri iptal edilmelidir.
9. Güncelliğini yitiren su ve kanalizasyon idaresi mevzuatı yeniden düzenlenmeli; büyükşehir statüsünde olmayan diğer illerde de su ve kanalizasyon idareleri kurulmalıdır.
10. Yaşamın vazgeçilmez unsuru olan su, temel kamusal hak olarak kabul edilmeli, ekolojik ve toplumsal bir değer olarak tanımlanmalı, su hizmetlerinde kamu işletmeciliği esas alınmalıdır.

STRATEJİDEN VE DİPLOMASİDEN YOKSUN, SAVRULAN DIŞ POLİTİKAMIZ!

REUTERS'ın; Biden'ın Türkiye'nin daha fazla taviz vermeye hazır olduğu gerekçesiyle AB'den yaptırımları ertelemesini istediği, haberine iktidar suskun kaldı!

REUTERS Haber Ajansı, ABD Başkanı Joe BIDEN'in AB liderlerine 'Erdoğan yönetimi daha fazla taviz vermeye hazır hale geldi, yaptırımları şimdilik gündeme almayın' mesajı ilettiğine ilişkin bir haberi tüm dünyaya geçti. AB Liderler Zirvesi'nde yaptırımlar Haziran'a ertelendi. Türkiye'yi küçük düşüren bu habere ne Dışişleri ne de iktidar sözcülerinden bir tepki ya da yalanlama gelmedi!

25-26 Mart'taki AB Liderler Zirvesi'nden bir hafta önce, Reuters Haber Ajansı, **Avrupalı ve ABD'li diplomatlar**, ABD Başkanı Joe Biden'in yeni yönetiminin Brüksel'i, NATO müttefiki ve AB aday ülkesi olan Türkiye'nin uzlaşmaya daha istekli görüldüğü bir zamanda **yaptırım uygulamamaya çağırdığını** söyledi. Daha açık bir deyişle, "Biden devreye girdi, AB yaptırımları erteleyecek" dedi.

Bu haber (<https://www.reuters.com/article/us-turkey-eu-exclusive-idUSKBN2BA1KP>) Dışişleri Bakanlığı, AK Parti ve Cumhurbaşkanlığı sözcüleri, yetkilileri tarafından yalanlanmadı. Tepki de gösterilmedi. AB Liderleri de denileni yaptı, yaptırım karar almadılar ve yaptırımları Haziran zirvesine ertelediler.

CB Erdoğan'ın TBMM'de yasayla kabul edilerek, tüm partilerin kabulüyle onaylanan İstanbul Sözleşmesi'nden alıncaya ve hukuk dışı bir tavırla, anayasayı çiğneme pahasına kendi imzaladığı kararla Türkiye'yi çekmesi, ortaya çıkan bazı yeni gelişmelerin ışığında Türkiye'nin uluslararası alandaki bazı kazanımlarından, haklarından taviz verme hazırlıklarını içeren bir planın test adımı olduğu anlaşılıyor.

Bu adımla, milletin nabzını ölçme, tepkileri test ederek, bir sonraki çekilme kararlarının, uluslararası anlaşmalardan, kazanımlardan daha fazla taviz verme hazırlıklarının provasını mı yaptı? **CB Erdoğan, başka hangi anlaşmalardan Türkiye'yi şahsi imzasıyla çekmenin, hazırlığındadır?**

- Nisan ayında başlayacak Kıbrıs müzakereleri öncesinde İngiltere'nin hazırladığı planda Cenevre ve Zürih anlaşmalarıyla **Türkiye'nin elde ettiği Kıbrıs'taki garantörlük hakkından vazgeçmesi** de bu çekilme planları arasında yer almakta mıdır?

- Lozan anlaşmasıyla Türkiye'nin kazanılmış hakkı olan **Ege'deki Yunan adalarının silahlandırılmayacağı** ilkesinden de Cumhurbaşkanı imzasıyla vazgeçmek bu planlar arasında mıdır?

- Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesi'nden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden de Türkiye'nin CB imzasıyla çekilmesi yapılan planlamada yer almakta mıdır?

- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) çalışanların, işçilerin, işsizlerin, insanca çalışma koşullarını, haklarını, **sendikalaşma ve örgütlenme özgürlüklerini içeren ILO sözleşmelerinden** Cumhurbaşkanı imzasıyla çekilmek de bu karanlık planlar ve senaryolar arasında mıdır?

İktidarın Biden'dan gelecek bir telefon uğruna, 'daha fazla taviz vermeye hazır hale geldiğinin' uluslararası ajans haberlerine malzeme olması, bu haberin tekzip edilmesine bile cesaret edilememesi, çaresizlik içinde, **ulusal çıkarların şahsi ve siyasi ikbale feda edilmesi hazırlıklarının** işaretidir!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Biden'in isteği gerçekleşti. AB Liderler Zirvesi'nde yaptırımlar Haziran'a ertelendi!

AB Liderler Zirvesi'nde "ek yaptırımlar" konusu Haziran'a ertelendi. Türkiye'nin tutumunun izleneceği, yaptırımların masada olduğu ve konunun yeniden ele alınacağı açıklandı. Türkiye ile ilişkiler ağırlıklı Doğu Akdeniz, Kıbrıs, Libya ve Dağlık Karabağ'a endekslenirken, "Vize Serbestisi" anlaşmasından söz edilmedi! Gümrük Birliği Anlaşmasının revizyonu için müzakerelerin sürdürüleceği vurgulandı!

25-26 Mart'ta gerçekleştirilen AB Liderler Zirvesi sonrasında yapılan ortak açıklamada Türkiye ile ilgili 'pozitif gündem' vurgusu yinelenirken, insan hakları, AIHM kararları konusunda uyarılara yer verildi. AB'nin öncelikli beklentisi olan Mülteci Anlaşması'nın yenilenmesi konusunda Türkiye'ye Suriyelilere ev sahipliği yaptığı için övgüde bulunulurken, Vize Serbestisi'nden söz edilmediği gibi Gümrük Birliği Anlaşması'nın revizyonu konusunda ise çalışmaların sürdürüleceğine değinilmekle yetinildi. Türkiye için AB tam üyeliğine aday ülke ve tam üyelik müzakereleri konusunda hiçbir şekilde ifadelere yer verilmemesi, ilişkilerin ağırlıklı Doğu Akdeniz, Libya, Suriye, Dağlık Karabağ, Kıbrıs konularına endekslenmesi AB'nin Türkiye'ye bakış açısını yansıtmaya açısından dikkat çekici! Aynı zamanda AB'nin Türkiye ilişkilerini tamamıyla kendi çıkarları üzerine oturttuğunu gösteriyor. Ortak açıklamada alınan kararların 'Doğu Akdeniz ve Türkiye ile ilişkiler' başlığı altında açıklanması da liderlerin Yunanistan, GKRY, Fransa ve zirveye video konferansla katılan ABD Başkanı Joe Biden'in gözüyle baktıklarının en somut işareti.

AB Zirvesi ortak bildirisinin içeriğine ana hatlarıyla bakıldığında, Türkiye'ye yönelik yaptırım tehdidinin gündemde tutulduğu, buna karşılık Türkiye'nin güncel beklentilerini karşılamaya dönük, vize serbestisi, mali yardımlar, gümrük birliği revizyonu vb. başlıkları geçiştirildiği, tam üyelik müzakerelerinin sürdürülmesi ve yeni fasıl açılmasından ise hiç söz edilmediği görülüyor.

Türkiye ile ilgili yapılan açıklamalarda yer verilen ifadelerde ısrarla Doğu Akdeniz'in ön plana çıkartılarak vurgulanması, bundan sonraki süreçte de Türkiye'nin bu bölgedeki adımlarının ilişkilerde ve yaptırımların devreye sokulmasında belirleyici olacağını gösteriyor. Yani AB liderleri Türkiye'ye Doğu Akdeniz'de herhangi bir eyleme girişmemesi, sondaj gemilerinin, sismik araştırma gemilerinin limanda demirli tutulması ve Yunanistan ile masada oturmaya devam etmesi dışında seçenek bırakmadığı gibi aksi durumda hemen ek yaptırımların masada aldığına dönük gözdağını canlı tutuyor.

AB Liderleri Türkiye'ye Gümrük Birliği anlaşmasıyla ilgili 'bakacağız, edeceğiz' derken, **Mülteci anlaşması konusunda ise Türkiye'ye övgüler düzüp**, AB komisyonuna finansman programını hızlandırma talimatı vererek yegâne beklentinin bu anlaşmanın yenilenmesi olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

Sadece halen masada tutulan yaptırım tehdidinin şimdi de Haziran'a ertelenmesi bir kazanım olarak görülmemeli. AB tek taraflı olarak Türkiye'den daha fazla adım atmasını ve daha fazla taviz vermesini istiyor. Bu olmadığı takdirde yaptırımlarla tehdit etmeyi sürdürecektir.

ABD, NATO Dışişleri Bakanları Toplantısı'nda Türkiye'ye "S-400, İnsan Hakları ve Demokrasi" uyarısını yineledi!

NATO Dışişleri Bakanları Toplantısı'nda, ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken ile Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu görüşmesinden sonra yapılan açıklamalar; "S-400, İnsan Hakları ve Demokrasi" üzerinde odaklandı. Blinken'in daha sonra AB Komisyonu Başkanı ve AB Dış Politika Yüksek Temsilcisi ile yaptığı görüşmelerde ise Rusya, Çin ve Türkiye ilişkileri ele alınarak ortak politika mutabakatına varıldığı açıklandı.

Geçtiğimiz hafta Brüksel'de gerçekleştirilen NATO Dışişleri Bakanları toplantısına katılan ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken ile Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu bir araya geldi. Bu ilk üst düzey yüz yüze temas sonrasında yapılan açıklamalarda Türkiye, ikili ilişkilerin geliştirilmesi, NATO içinde Türkiye'nin önemi, Suriye ve diğer bölgesel sorunlarda işbirliği konularının ele alındığına vurgu yaptı. Blinken'in paylaştığı resmi sosyal medya mesajında ve ABD Dışişleri sözcüsünün görüşmeye ilişkin açıklamasında ise Blinken'in S-400'lerden kurtulması konusunda Türk mevkidaşını 'uyardığı' ve Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi, insan hakları ihlalleri, antidemokratik uygulamalar konusunda ABD'nin duyduğu rahatsızlığı ilettiği belirtildi.

Blinken NATO toplantısı ardından da Brüksel de AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve AB Dış Politika ve Güvenlik Yüksek Komiseri Josep Borrell ile ikili özel görüşmeler gerçekleştirdi.

Borrell-Blinken görüşmesinde ABD ile AB arasındaki Transatlantik İttifakı'nın yeniden güçlendirilmesinin kararlaştırıldığı, Rusya, Çin ve Türkiye ile ilişkilerin ele alınarak ortak politika izlenmesi konusunda mutabakata varıldığı açıklandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Borrell ve Blinken'in görüşmesinde, Rusya'nın Ukrayna ve Gürcistan'a karşı saldırgan tavrının ve askeri girişimlerinin tehditkâr bir tutum olarak değerlendirildiği, Rusya'nın diğer ülkelerin seçim süreçlerine müdahale, dezenformasyon, kötü amaçlı siber faaliyetlerle sergilediği tehditlerin masaya yatırılarak bunlarla birlikte mücadele edilmesinin kararlaştırıldığı ifade edildi.

Diğer taraftan ABD'nin, özellikle Rus doğal gazını Almanya'ya taşıyacak olan Kuzey Akım boru hattı projesinden rahatsızlığını Borrell ve von der Leyen'e ileterek, bu konuda yaptırım uygulanabileceğini bildirdi. Projenin yapımına devam edilmesinin hem Ukrayna'nın pozisyonunu hem de Avrupa'nın enerji çıkarlarını tehlikeye atacağını AB yetkililerine ileten Blinken'in bu yaklaşımına karşılık Almanya, projenin durdurulması yönündeki taleplere daha önce de karşı çıkmış ve tepkisini göstermişti.

Blinken'in Brüksel temasları yanında 25-26 Mart'taki AB liderler zirvesine ABD Başkanı Joe Biden da video konferans yoluyla katılarak ilk kez tüm AB liderleriyle görüştü. Sonrasında Beyaz Saray ABD Başkanının Yunanistan Başbakanı Kryakos Miçotakis ile bir saat süren bir telefon görüşmesi gerçekleştirdiğini açıkladı.

ABD Başkanı Biden'ın halen CB Erdoğan ile görüşmemesi, Türkiye-ABD ilişkilerindeki sorunlu ve gergin tablonun sürdüğünü gösteriyor. Ayrıca göreve geldiğinden bu yana Boğaziçi eylemleri, tutuklamalar, HDP'ye kapatma davası ve diğer bazı gelişmelerde ABD Dışişleri ve Beyaz Saray sözcülüğünden resmi açıklamalar yapıldı. CB Erdoğan'ın İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı sonrasında Biden tarafından yazılı açıklama yapılarak iktidarın bu kararının 'umut kırıcı ve geriye doğru atılmış bir adım olduğu' dile getirildi.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, Suriyeli Sığınmacılar için, Türkiye'nin de yer aldığı beş ülkeye 5,8 milyar dolarlık mali destek çağrısı yaptı!

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK), BM üyesi ülkelere dünyada en fazla sığınmacı ve mülteciye ev sahipliği yapan ve Türkiye'nin de yer aldığı beş ülkeye acilen 5,8 milyar dolarlık mali yardım yapılması çağrısında bulundu. 29-30 Mart'ta Brüksel'de Uluslararası Suriye Donörler Konferansı gerçekleştirilerek bağış toplanacak. Süresi 18 Mart'ta dolan Türkiye-AB Mülteci Anlaşması bu kapsamın dışında!

BMMYK Başkanı Fillippo Grandi tarafından yapılan çağrıda, bu hafta içinde Brüksel'de Suriye'ye yardım için düzenlenecek olan donörler konferansı öncesinde uluslararası toplumun mültecilere ev sahipliği yapan ve ağır sorunlarla karşı karşıya bulunan beş ülkeye acilen mali yardım yapılması gerektiği, aksi halde bu ülkelerdeki mültecilerin yaşam koşullarının ağırlaşabileceği kaydedildi. **Türkiye, Lübnan, Ürdün, Irak ve Mısır'da** BMMYK tarafından planlanan insani yardım ve destek programları için en az 5 milyar 800 milyon dolar kaynak gerektiğini belirten BMMYK Başkanı Grandi, ev sahibi ülkelere gereken mali desteğin verilmemesi durumunda Avrupa ülkelerine yeni sığınmacı akınlarının olabileceğini dile getirdi. Lübnan'dan Kıbrıs'a doğru yola çıkan ve yüzlerce mültecinin yer aldığı çok sayıda tekne olduğuna ilişkin bilgilerin kendilerine ulaştığını, bu bilgilerin yerel kaynaklardan da teyit edildiğini vurgulayan BMMYK Başkanı, geçen yıl Beyrut Limanı'nda meydana gelen patlama nedeniyle ekonomisi ağır sarsıntı içinde bulunan Lübnan'ın durumunun özellikle çok zor olduğunu ifade etti. Uluslararası Suriye Donörler (Bağışçılar) Konferansı, bugün (29-30 Mart) AB'nin girişimiyle sanal ortamda ülke temsilcilerinin tele konferans katılımıyla gerçekleştirilecek.

AB tarafından yapılan açıklamalarda BMMYK ile işbirliği halinde düzenlenen Uluslararası Suriye Donörler Konferansı'nın Türkiye ile AB arasında imzalanan Mülteci Anlaşması'nın dışında olduğu belirtildi. Türkiye ile AB arasında 18 Mart 2018'de imzalanan üç yıl süreli Mülteci ve Geri Kabul Anlaşması'nın süresi geçtiğimiz 18 Mart'ta doldu.

Olası yeni mülteci anlaşmasında destek tutarının 6 milyar Euro'nun üzerinde olması, bu konuda iktidarın daha fazla parasal katkı için ısrarlı olduğu ve **pazarlığın 10 milyar Euro üzerinden yürütüldüğüne yönelik bilgiler** AB kaynaklarına atfen Avrupa medyasında yer alıyor.

ABD'de Halkbank aleyhine açılan davanın temyiz duruşması 12 Nisan'da yapılacak!

ABD ile Türkiye arasındaki kritik gerilim başlıklarından birisi olan Halkbank davasında Temyiz duruşmasının tarihi 12 Nisan olarak açıklandı. Türkiye ve Halkbank, ABD yargısının bir Türk bankasını yargılayamayacağını savunurken, New York Savcılığı aksi iddiayla yargıya gitti. Gelişmeler Trump döneminde zamana yayılan, savcısı iki kez değiştirilen davanın hızlanacağını, ABD'nin tazminat ve para cezasında ısrarlı olacağını gösteriyor!

ABD'nin İran'a yönelik ambargo ve yaptırımlarının yasa dışı şekilde ve bankacılık usullerine aykırı olarak delindiği, ABD hazinesinin zarara uğratıldığı, bankacılık işlemlerinde yolsuzluk, usulsüzlük yapıldığı, rüşvet

alındığı vb. iddialarıyla ABD tarafından Halkbank aleyhine New York mahkemesinde açılan davada temyiz duruşmasının 12 Nisan'da yapılacağı açıklandı.

ABD Başkanı Joe Biden'ın henüz Cumhurbaşkanı Erdoğan ile resmi bir temas kurmasına karşılık 22-23 Nisan'da yapılacak çevrimiçi online yapılacak iklim zirvesine 40 ülkenin devlet ve hükümet başkanlarıyla birlikte Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da davet edildiğinin Beyaz Saray tarafından açıklanması, ikili temas açısından bir işaret. ABD Başkanının sert şekilde eleştirdiği ve televizyon röportajında 'katil' olarak nitelendirdiği Rusya Devlet Başkanı Putin'in yanı sıra, Çin devlet başkanı Şi Cinqing de iklim zirvesi davetlileri arasında yer aldı.

Başkan Biden'ın ev sahipliği yapacağı iklim zirvesinin Kasım ayında Glasgow'da yapılacak **Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı** öncesinde kritik önemde olduğu ve küresel iklim sorununa karşı bir köşe taşı olacağı ifade ediliyor. Eski Başkan Trump göreve geldikten sonra ABD'yi Paris İklim Anlaşması'ndan çekmişti. Biden ise göreve gelir gelmez ilk imzaladığı kararname ABD'nin tekrar Paris İklim Anlaşması'na dönmesi oldu. Türkiye, Paris İklim Anlaşması'nı 2016'da imzaladığı halde halen onaylamadı ve yürürlüğe sokmadı.

New York İkinci Bölge Mahkemesi'nde (İstinaf Mahkemesi) devam eden davada Türkiye ve Halkbank'ın avukatları, 'Bağımsız Yabancı Devlet Dokunulmazlığı Yasası' kapsamında Halkbank'ın ABD'de yargılanamayacağını savunuyor.

Halkbank'ın aynı gerekçeyle daha önce bir üst mahkemeye yaptığı itiraz reddedildi. New York Güney Bölgesi Başsavcılığı ise üst mahkemeye verdiği dilekçede Halkbank'ın ABD yasaları, ABD hazinesi ve ABD devletine karşı suç işlediğini bu nedenle ABD mahkemelerinde yargılanabileceğini öne sürüyor.

Başsavcılık bugüne kadar görülen benzer davaları gündeme getirerek Halkbank'ın Amerikan devletine yalan beyanda bulunduğunu ve ABD mali sistemini kullanarak kara para akladığını, suçun ABD'de ve ABD Mali Sistemine karşı işlenmesi nedeniyle de yargılamanın ABD'de yapılacağını iddia ediyor.

Halkbank'ın avukatları aleyhlerine hazırlanan iddianamenin düşürülmesini talep ederek; 'Türkiye Cumhuriyeti Varlık Fonu içinde yer alan Halkbank'ın, yasaların yabancı devletlere ABD'de yargı yetkisinden muafiyet verdiğini' öne sürüyor. 12 Nisan'daki temyiz duruşmasında, Halkbank'ın avukatları ve savcılar karşılıklı iddialarıyla ilgili nihai savunmalarını sözlü olarak yapacak. Şayet Temyiz mahkemesi Halkbank'ın itirazını haklı bulursa, bir alt mahkeme olan New York Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde devam eden yargı süreci de tamamıyla duracak.

New York Güney Bölge Mahkemesi'ndeki Rıza Sarraf davasında ise savcılıkla anlaşarak itirafçı olan Rıza Sarraf'ın yanı sıra eski Ekonomi Bakanı, eski Halkbank Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcısı yargılanıyor. Bu davanın da jüri duruşmalarının Nisan ya da Mayıs ayında başlaması bekleniyor.

Biden yönetimi ve yeni ABD Hazine Bakanı Janet Yellen, yargılama sürecine hiçbir şekilde müdahil olmayacaklarını belirtiyorlar.

Daha önce benzer bazı davalarda Alman Deutsche Bank, İngiliz Barclays Bank ve başka bankalar çok ciddi para cezalarına çarptırılırken, ABD hazinesi ile anlaşarak bu ceza tutarlarında indirim sağlayıp, milyarlarca dolarlık ödemeler gerçekleştirdiler. Halkbank aleyhine açılan davada mahkemeye sunulan iddianamede, **Halkbank yönetiminin bu eylem ve işlemlerinin Türk hükümetinin üst düzey yetkilileri tarafından desteklendiği ve korunduğu**, öne sürülüyor!

UTANMASALAR TBMM'Yİ KAPATAÇAKLAR

Saraydakiler için artık yasadışı yoktur. Çünkü Saraydakiler, tek bir imzayla kaldıramayacakları yasa veya uluslararası sözleşme olmadığını düşünmektedirler. Utanmasalar TBMM'yi de kapatacaklardır. Son birkaç haftada yaşadıklarımıza bakmak bile, ülkenin nereden nereye savrulduğunu göstermek için yeterlidir. Erdoğan bundan 10 yıl önce, TBMM'de oy birliğiyle kabul edilen "İstanbul Sözleşmesi'nden", tek bir imzayla ülkeyi çıkarmaya karar vermiştir. Ne Anayasa, ne insan hakları, ne de ahde vefa dinlememiştir. Ucube vesayet rejiminde, tek bir kişinin iradesi, koskoca bir milletin ve 600 milletvekilinin iradesini yok saymıştır. Ülkemizde tek bir imzayla; hem de Anayasanın açık hükmüne rağmen, insan haklarına dair bir uluslararası sözleşmeden çıkmıştır. Bugüne kadar olmayanlar olmuştur. Türkiye, insan hakları açısından sözüne güvenilmez, riskli ülke konumuna sürüklenmiştir. Medeni dünyada hızla irtifa kaybedilmiştir.

Bir Haftada 9 Kadın Cinayeti

İstanbul Sözleşmesi'nin amacı, kadına yönelik şiddeti ve aile içi şiddeti engellemektir. Şimdi böyle bir sözleşmeden tek bir imzayla çıkmak, en çok kimleri cesaretlendirecektir? Elbette kadın ve çocuk katillerini... Son

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

bir haftada 9 kadın cinayete kurban gitmiştir. Ben burada da bu 9 kadından gencecik ikisine değinmek istiyorum. Biri İzmir’de 17 yaşında, aslında çocuk. 5 aylık hamile Sezen Ünlü; diğeri, Aydın’da 31 yaşında, bir çocuk annesi, Necla Demirbaş, şu pandemi krizinde en fazla ihtiyaç duyduğumuz sağlık teknisyenlerinden. Bu iki genç kadının gülüşleri, gelecek hayalleri, umutları, hayatları, adına “dini nikâhli eş” ve “erkek arkadaşı” denen caniler tarafından ellerinden alınmıştır. Sezen Ünlü’nün gözü yaşlı babası, kaybettiği evladının ardından; “Daha önce darp raporu alıp, şikâyetçi olmuştuk. Ama gereken yapılmadı” diye haykırıyor. Şahsım hükümeti ne Sezen’i ne Necla’yı koruyabilmiştir. Ne de geçtiğimiz hafta yitirdiğimiz 9 tane kadını. Bu ülkeyi kim yönetiyor? Bu kadınları koruma sorumluluğu kimin sırtında? Elbette Erdoğan’ın şahsım hükümetinde.

O Beyti Unuttu

Ülkeyi yönetenlerin sorumluluğunu en iyi; “Kenar-ı Dicle’de bir kurt aşırsa koyunu, gelir de adl-i ilahi sorar Ömer’den onu” beyti anlatır. Ama sarayın kibirlisi bir zamanlar dilinden düşürmediği, Mehmet Akif’in bu beytini artık hatırlamaz bile. Koltuğunu korumak için, “Ülkede vesayet altına almadığı kurum ve kuruluş bırakmama” operasyonunu tam gaz sürdürüyor. Yargıdan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi’nden sonra sıra, aileyi, kadınları, çocukları vesayet altına almaya geldi.

Cini Şişeden Erdoğan Çıkardı

İstanbul Sözleşmesi’nden ayrılırken, Erdoğan’a ilham kaynağı olan örümcek kafalı yandaşları, şimdi çıkmış; “İstanbul Sözleşmesi yetmez. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun da değişmeli” diyerek, el yükseltmeye kalkıyorlar. Cin şişeden çıktı bir kere. Erdoğan bu cini şişeden kendi elleriyle çıkardı. Artık bundan sonra aile içi şiddete maruz kalan her kadın, her çocuk ve işlenecek her kadın cinayetinden, Erdoğan sorumludur.

TBMM, Saray’ın Kayyumu Tarafından Yönetiliyor

İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılması süreci, TBMM üzerindeki vesayetlinin ortaya çıkması bakımından da ibretlik olmuştur. Yaşananlar TBMM’nin milli iradeye sahip çıkan, milletvekilinin hukukunu koruyan bir başkan tarafından değil, Sarayın atadığı bir kayyum tarafından yönetildiğini de ortaya koymuştur. Bu saray kayyumu Meclis Başkanı’na göre, teknik olarak Erdoğan’ın tek bir imzasıyla, “Montrö’den çekilmek” mümkünmüş... Gerçi şimdi bugün çıkmış bu sözlerini tevil etmeye çalışıyor. Ama testi bir kere çatlamıştır. Eğer bu ülkenin toprak bütünlüğünü ve varlığını sağlayan anlaşmalar, tek bir kişinin imzasıyla yok sayılacaksa, bu Anayasa neden var? TBMM neden var?

TBMM Başkanının Sözleri Yeminini Çiğnemektir

Sayın Şentop; Montrö’den çıkmak teknik olarak bile, ne “imkân” ne de “ihtimal” meselesidir. Montrö’den çıkmak, devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmaya yeltenmektir. Bunun teknik olarak mümkün olduğunu söylemek, ettiğiniz yemini çiğnemekten başka bir şey değildir. Birde bugün çıkıyorsunuz sizi eleştirenleri istiskal etmeye çalışıyorsunuz. Meclis Başkanı güya bir hukukçu, ihtisası da kamu hukuku üzerine... Hal böyle olunca, ister istemez insanın aklına, Sakallı Celal’in o meşhur sözleri geliyor: “Bu kadar cehalet olsa olsa, ancak tahsille mümkün olabilir.”

Ucube Rejim Ülkenin Bekasına Tehdit

Sayın Şentop’un sözleri, bu ucube vesayet rejiminin devletimizin bekası için, ne kadar büyük bir tehdit olduğunu göstermektedir. 20 Temmuz sivil darbesinden sonra, bu ucube rejimi getirenlerin artık tek bir dertleri kalmıştır o da koltuklarını korumak. Nitekim Sayın Şentop’un sözlerinin hemen ardından, yandaş medyada Montrö tartışmalarının açılması, ardından da “Kanal İstanbul İmar Planlarının onaylanması”, asla tesadüf olamaz. Erdoğan’ın okyanus ötesinden, oval ofisten beklediği telefon bir türlü gelmemektedir. Erdoğan da o telefon gelsin diye, taviz üstüne taviz vermeye hazır görünüyor. Bugün Montrö’den en çok kimin rahatsız olduğu bir sır değildir. Kanal İstanbul’un rantını yandaşlarına ve Katar kraliyet ailesine peşkeş çeken Erdoğan, savaş gemileri için Karadeniz’e stratejik bir su yolu açmanın ülkeye maliyetini acaba düşünmüş müdür? Erdoğan bu girişiminin, bölgede yaratacağı sarsıntıları hesaba katmakta mıdır? Hiç sanmıyorum. Varsın o koltukta otursun da, isterse Türkiye yıkılsın. Koltuğunun bekası, Türkiye’nin bekasından çok daha önemli.

Ülkenin Toprak Bütünlüğünü Tartışmaya Açmaktır

Açıkça uyarıyoruz: Türk boğazlarının siyasi ve hukuki rejimini tartışmaya açmak, 85 yıldır bir barış gölü olan Karadeniz’in, sıcak bir çatışma alanına dönüşmesine kapıyı aralar. Bu da milletimizin huzur ve refahının, daha da bozulmasından başka bir işe yaramaz. Meclisin kayyum başkanı, bu haklı uyarıları yapanlara mandacı diyerek hakaret edeceğine, 1809’dan bugüne yaşananlara bir bakmalıdır. Erdoğan, emperyal güçlerin oyunlarına piyon

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

olmayı içine sindirebilir. Ama biz Türkiye'nin âli menfaatlerinin, pazarlık konusu yapılmasını içimize sindiremeyiz. Erdoğan'ın Emevi Cami'nde namaz kılma rüyasının, nasıl bir kâbusa dönüştüğünü ulusça hep beraber gördük. Buradan söylüyorum, Montrö'yü iptal etmek, bunun bin beterine yol açar. Ecdadımız Süleyman Şah'ın türbesini düşmana bırakıp, tabutunu sırtlayıp kaçanlara bir defa daha hatırlatıyoruz, Montrö'yü, Lozan'ı tartışmaya açmak, Türkiye'nin toprak bütünlüğünü tartışmaya açmaktır. Bunu aklınızdan dahi geçirmeyin!

Bu Kadro Ülkenin Menfaatine Sahip Çıkamaz

Ne yazık ki, Erdoğan Şahsım Hükümetinin dış politikadaki hataları, bir değil, iki değil, üç değil... Onlarca hata yapıldı. Erdoğan'ın İhvacı, vesayetçi anlayışı, dış politikamızı şahsileştirip, Dışişleri Bakanlığımızı, bir liyakat kurumu olmaktan çıkardı. Bugün dünyanın yedi kritik başkentinde, büyükelçilik makamında, AK Partili eski vekiller oturuyor. Erdoğan, rüşvetten aklanmamış bakanını bile büyükelçi atadı. Şimdi bunların ülkemizin ali menfaatlerine sahip çıkmasını beklemek abesle iştigaldir.

Emperyal Güçler İçin Aşıl Topuğu

Şahsım Hükümetinin ekonomi yönetiminde yaptığı hatalar, dış politikada yaptığı hatalarla birleşince milletimizin refahını ve devletimizin bekasını açıktan tehdit etmektedir. Ekonomik kırılma risklerimiz, emperyal güçler için kullanışlı bir Aşıl topuğuna dönüşüyor. En son AB Komisyonu hazırladığı ortak bildiriye, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de, gerilimi artırıcı adımlar atması halinde, sert ekonomik yaptırımlar uygulayacağı tehdidinde bulundu. Yaptırım menüsünde neler yok ki... Avrupa Yatırım Bankası'nın faaliyetlerini sınırlayacaklar, Türkiye'ye seyahat edilmemesi tavsiyesinde bulunacaklar, enerji sektörüne yönelik yaptırımlar, bazı ürün ve teknolojinin ihracatına yönelik kısıtlamalar bu yaptırımlar arasında. Peki, Erdoğan Şahsım Hükümetinden, AB'nin bu tehditlerine bir cevap çıktı mı? Hayır! Aynen ABD parlamentosu "Mal varlığını soruştururum" dediğinde yapıldığı gibi, tehditlerin hepsi sineye çekildi, yutuldu.

İçeride Kaplan, Dışarıda Uysal Kedi

Artık önüne gelen Erdoğan Şahsım Hükümeti'ni tehdit ediyor. Erdoğan içeride millete esip gürlüyor, kaplan kesiliyor. Ama dışarıda uysal kedi oluveriyor. Sürekli tehdiye açık bir yönetim, ülkemizin çıkarlarını ve ulusumuzun menfaatlerini koruyamaz. Koruyamıyor da zaten. Peki, bu ülkeyi kim yönetiyor? Yaşanan bu zilletin sorumlusu kim? Elbette Recep Tayyip Erdoğan'ın şahsım hükümeti. Biz işte bunun için, "Ucube tek adam vesayet rejimiyle, ülke huzura refaha kavuşamaz" diyoruz.

Ucube Rejim Beslemeleriyle Gelir

Çünkü biliyoruz ki ucube tek adam vesayet rejimleri, sadece saraylarıyla, uçaklarıyla, araç filolarıyla, israfıyla, debdebesiyle, şaşalarıyla gelmez. Ucube tek adam vesayet rejimleri geldiğinde; hukuksuzluklarıyla, keyfi yönetimleriyle, dalkavuklarıyla, beslemeleriyle beraber gelirler. Onların tek davası makam, mevkidir, nüfuzdur, banka hesaplarıdır, doların yeşilidir, yatlarıdır, katlarıdır, bindikleri spor arabalarıdır. Bunlar, "Bakara, Makara" diyerek, dinimizle alay ederken, lüks otellerin saunalarında, "Camiş misali yatıp", "Naber fakirler" diyerek milletimizle alay edenlerdir.

Büro Elemanı Böyleyse...

Bu ülkede; pandemide kapatılan işyerlerinde çalışan genç müzisyenler, açlıktan, parasızlıktan yaşamına kıyarken, milyonlarca gencimiz işsiz, geleceksiz, anasının babasının eline bakıyor. AK Partinin büro çalışanının burnu ultra lüks arabalarda pudra şekerleriyle doluyor. 2014'te Kastamonu Belediyesi'ne, kaynakçı kadrosundan giren bu şahıs, yedi yılda bu zenginliğe nasıl erişti? Bu lüks arabalar, bu değirmenin suyu nereden geliyor? Eğer AK Parti Genel Merkezi'nde bir büro elemanı, bu kadar kısa sürede bu kadar serveti elde edebiliyorsa, böyle lüks bir yaşamı büro elemanı maaşıyla sağlayabiliyorsa? O zaman büronun asil sahipleri acaba neler yapıyor? Ve şimdi beylerdeki telaş acaba neyin telaşı? Olayın üstünü kapatmak için, profesyonel kalemşörleri tarafından melodram üzerine melodram yazılıyor.

Tam Da Siyasetin Konusudur

Olayı soruşturmakla mükellef İçişleri Bakanı da çıkıyor, "Konuyu siyasileştirmek isteyenler var" diyor. Elbette suçun şahsiliği esastır. Ama nüfuz ticaretine konu mekân, siyasi bir mekân ise, birileri kamu gücünü kullanarak servet ediniyorsa, bu konu tam da siyasetin konusudur. Bugün tüm bunları aydınlayabilecek bir yargı var mı? Olayı tüm boyutlarıyla soruşturacak bir Cumhuriyet Savcısı var mı? Bakalım, göreceğiz. Yolsuzluklar, kamu kaynaklarını talan... Ülkede o kadar büyük bir irin, cerahat birikti ki... Kokusu artık arşı alayı sardı.

Merkez Bankası'nda Başkan Değişirken Köşeyi Kim Döndü

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Pis kokular bu olaylarla bitmiyor. Bundan tam 11 gün önce, 18 Mart'ta TCMB faizleri 200 baz puan artırdı. Türk lirası, uzun süreceği beklenen bir değer kazanma sürecine girdi. Ancak bir gün sonra Erdoğan, 132 günlük TCMB Başkanını, gece yarısı sürpriz bir kararla görevden alınca her şey değişti. Türk Lirası hızla değer kaybetti. Faizler arttı. Bu nedenle millet fakirleşirken, birileri de zenginleşti. BDDK verilerine göre, dövizin düşme eğilimine girdiği 18-19 Mart'ta, yani iki günde, yabancı para vadesiz mevduatlarda, 1 milyar 474 milyon dolarlık bir sıçrama olmuş. Yani döviz düşerken vatandaş gitmiş daha fazla düşmesini beklemeden döviz almış. Pazartesi Türk Lirası, dolar karşısında yüzde 10'a yakın değer kaybetmiş. O gün yani Perşembe, Cuma günü 1,5 milyar doları alıp Pazartesi sabahı bu 1,5 milyar doları satanlar tam 857 milyon Türk lirası kazanmıştır.

Faizi Düşürmeyecekseniz, Ağbal'ı Neden Görevden Aldınız

Şimdi dövizin Türk lirasının değer kazanmaya eğilimine girdiği, faizlerin olağanüstü arttırıldığı bir dönemde döviz tevdiat hesabı açtıranlar bunu neden yapıyorlar? Bunlar TCMB Başkanının görevden alınacağını biliyorlar mıydı? Bunun mutlaka soruşturulması lazım. Çünkü Başkanın görevden alınacağını içeriden bilenler, tek bir günde servetlerine servet kattılar. Bunların kim olduğunun açıklanmasını bekliyoruz. Ama TCMB kasasında buharlaşan milletin 128 milyar dolarının hesabını soramayanların, bunu soruşturacaklarını da hiç sanmıyoruz. Yeni TCMB Başkanı bugün çıkmış, "Hemen faiz indirilecek ön yargısı doğru değil" demiş. Şimdi bu lafın neresini düzelteceksin. Güler misiniz, ağlar mısınız? İnsanın fikri neyse zikri de o olmalı. Madem faizi hemen indirmeyecektiniz, yazarı olduğunuz gazetede, 200 baz puanlık faiz artışına neden kazan kaldırdınız? Köşenizden "Faizi indir" diye bağırduğunuz gün, Dolar kuru 7 lira 22 kuruşturdu. Bugün dolar kuru 8 lira 15 kuruş. Avro kuru 8 lira 59 kuruşturdu. Bugün 9 lira 63 kuruş. Ülkenin risk primi 309 puandı. Bugün 464 puan. 10 yıllık tahvilin faizi yüzde 14'dü. Bugün yüzde 19. Şimdi neden çark ettiniz? Madem faizi düşürmeyecektiniz, madem işler aynen devam edecekti Naci Ağbal'ı neden görevden aldınız bunu millete açıklamak zorundasınız. Bu millete Naci Ağbal'ı görevden alarak yaşattığınız sıkıntının sebebi ne? Neden bu kararla milleti yoksullaştırdınız.

Millet Yatayı da Dikeyi de Görüyor

Ama bakıyoruz bunun yerine, TCMB Başkanı daha ilk günden, milleti ön yargılı olmakla suçluyor. Ne de olsa Tek Adam Vesayet Rejimlerinde, millete tepeden bakmak, milleti suçlamak adettendir. Zaten saray artık milletin bakış açısını da beğenmemeye başladı. Millet yatay baktığında lebalep kongre salonu görüyor. Sarayın Grup Başkanvekili tepeden bakınca salon nizami diyor. Millet yatay baktığında, AK Parti'nin büro elemanının burnundaki uyuşturucuları görüyor. Saraydan tepeden bakanlar onun burnunda "pudra şekeri" görüyorlar. Millet yatay baktığında, memura yapılan zam yüzde 3 oluyor, ama Saraydan tepeden bakınca, BİST yönetimindeki şürekasının huzur haklarına yüzde 33 zam geliyor. Millet yatay bakınca, Adana'da 200 kişilik işçi kadrosuna 52 bin kişinin başvurduğunu görüyor. Bunun 45 bininin de üniversite mezunu olduğunu görüyor. Bu ne yaman bir işsizliktir diyor, ama sarayın vekilleri tepeden bakınca, bu kalabalığa "işte bunlar iş beğenmeyenler" diyor. Millet işsiz sayısına yatay baktığında 10 milyon işsiz görüyor. Saray tepeden bakınca, son bir ayda iş bulamayanları işsiz olmaktan çıkarıyor işsiz sayısı 4 milyon diyor. Millet yatay baktığında çöpten rızık toplayanları görüyor. Saray tepeden bakınca "ülkede açlık yok" diyor. Millet yatay baktığında zam ve zulüm görüyor. Saray tepeden bakınca adını "güncelleme" koyuyor. Millet yatay baktığında soygun ve talanı görüyor. Saray tepeden bakınca "dövizli ihaleleri" görüyor. Millet yatay baktığında "ihaneti" görüyor. Saray tepeden bakınca "açılım" görüyor. Millet yatay baktığında "FETÖ'ye yardım ve yataklık" görüyor. Saray tepeden bakınca, "kandırma, aldatılma" görüyor. Aslında kimsenin kuşkusu olmasın. Milletimiz bunların yatay, dikey, ne yaptığını gayet iyi görüyor. Notlarını veriyor. Sabırsızlıkla da sandığı bekliyor. Sandık önüne geldiğinde de bunları evlerine gönderecek, bu ikiyüzlülüğe son verecek.

CHP İktidarında Bunları Yapacağız

Cumhuriyet Halk Partisi olarak iktidara gelir gelmez, siyasetin finansmanı ve siyasette ahlak yarasını mutlaka çıkaracağız. Kamu kaynaklarının talanına asla seyirci olmayacağız. Asla ama asla, "Kol kırılır, yen içinde kalır" demeyeceğiz. Herkes kullandığı kamu kaynağının hesabını sonuna kadar verecek. TBMM'de bunun için bir Kesin Hesap Komisyonu kuracağız. Başına da muhalefetten bir milletvekilinin gelmesini sağlayacağız. Sayıştay'ı gerçek işlevine kavuşturacağız. Ve bugün tüyü bitmemiş yetimin hakkını yiyenden, yaptıklarının hesabını elbette yargı önünde soracağız.

Kısa Çalışma Mart Sonunda Bitti, Çiftçiye Yine Haciz Yağmuru Bekliyor

Erdoğan'ın şahsım hükümeti salgında, milletimizi canıyla, cüzdani arasına da sıkıştırdı. Salgında milletimizi bir başına bıraktı. Milletimiz büyük fedakârlıklara katlanmak zorunda kaldı. Ama günlük vefat sayıları yeniden, 150'nin üstüne çıkmaya başladı. Vaka sayıları da 30 bin civarında geziniyor. Aşılama da işler hala çok yavaş ilerliyor. İki doz aşısı tamamlanan yurttaşlarımızın sayısı, sadece 6,6 milyon. Toplumsal başışıklık için, 63 milyon

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

yurttaşımızı hızla aşılammamız lazım. Ancak bunun sadece yüzde 10'unu aşılabilmiş durumdayız. Aşı tedarik takviminde ciddi sarkmalar var. Tarih sürekli ileri atılıp duruyor. Bunun sorumlusu kim? Ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan ve onun Şahsım Hükümeti. Mart ayının sonuna geldik. Erdoğan, "Kısa çalışma ödeneğini son kez, 31 Mart'a kadar uzattık" demişti. 1 milyon 300 bin civarında çalışmamız ya işsiz kalacak ya da günde 47 lirayla ücretsiz izinli sayılacak mağdur olacak. Mağdur olan bir başka kesim ise çiftçilerimiz. Çiftçilerin borçları tüm ısrarlı taleplerimize rağmen yapılandırılmadı. Zaten bugünde yapılan toplantıda Erdoğan çiftçinin hiçbir sorunu yok dedi. 24 milyar para vereceğim rahat etsinler dedi. 24 milyar sizin çiftçiye 1 yılda vermeyi taahhüt ettiğiniz paranın yarısı. Bu kadar rahat olduğunu düşünürse çiftçinin borçlarını da yeniden yapılandırma ihtiyacı olduğunu düşünmüyor. Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Tefeci Kooperatifi olmuş. Çiftçilerimiz inim inim inliyor. Tarım Tefeci Kooperatifleri, tepkiler üzerine, çiftçilerimize gönderdiği icraları 3 aylığına durdurmuştu. Şimdi bu ay sonunda onun da süresi doluyor. Çiftçilerimizin traktörüne, tarlasına, ineğine, yine hacizler yağmaya başlayacak. Peki, tüm bu sorunlara kim çözüm bulacak? Bu ülkeyi kim yönetiyor? Elbette Erdoğan ve onun Şahsım Hükümeti.

Atatürk Büstlerine Saldırının Takipçisiyiz

Erdoğan şahsım hükümeti görevini yapmıyor. Koltuğunu korumak için vesayet ve taviz siyaseti izliyor. Vesayeti altındaki yargıçlar eliyle, ilkokullarda Andımızın okutulmasına izin veren yargı kararını, devlet madalyalarından Atatürk kabartmasını kaldırttı veriyor. Tabi Atatürk düşmanları da bundan cesaret alıyor. Nasıl ki kadın düşmanları İstanbul Sözleşmesinin kaldırılmasından cesaret aldığı gibi. Hemen sahneye çıkıyorlar. Nitekim dün milletvekili olduğum Tekirdağ'da, okullardaki Atatürk büstlerine ve heykellerine, planlı, organize saldırılar oldu. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu hain saldırıları lanetliyoruz. Sorumlularının biran evvel yargının önüne çıkarılmasını ve bu alçak eylemin tüm boyutlarıyla meczup falan demeden aydınlatılmasını bekliyoruz. Bu müessif olayın sonuna kadar takipçisi olacağız. Milletimiz herkesi yaptıklarıyla ve yapmadıklarıyla görüyor. Notlarını veriyor. Sandığın daha fazla gecikmeden önüne gelmesini istiyor. Sandık önüne geldiğinde de gereğini yapacak. Bu kibirli kadroları evlerine gönderecek.